

Κωδικός 01-4170

Η ΒΥΤΙΝΑ

Τα θεμέλια μου στα βουνά και τα βουνά σηκώνουν οι λαοί στους ώμους τους
και πάνω τους η μνήμη καίει άκαυτη βάτος...
Οδυσσεάς Ελύτης

ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2021 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 250 • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 37, 104 32 ΑΘΗΝΑ • ΤΑΧ.Δ/ΝΣΗ: Τ.Θ. 3456 • Τ.Κ. 10210 • www.vytina.info

Οι προοπτικές για τη «μετακορωνοϊό» εποχή

Το φετινό καλοκαίρι είναι το δεύτερο, που διανύουμε με τους περιορισμούς του κορωνοϊού και τους φόβους της πανδημίας. Παρόλο που από τα μέσα Μαΐου ήρθαν τα περιοριστικά μέτρα μετακίνησης και δειλά-δειλά εμφανίστηκαν οι πρώτοι επισκέπτες στον τόπο μας και γενικότερα η κίνηση είναι περισσότερο άνετη, εν τούτοις οι μάσκες εξακολουθούν να φορούνται και οι μαζικές εκδηλώσεις έχουν ανασταλεί και όσες πραγματοποιούνται γίνονται με πολλούς περιορισμούς. Έτσι και το φετινό καλοκαίρι νομίζουμε ότι θα κυλίσει στους ίδιους ρυθμούς όπως και το περσινό. Ελπίζουμε ότι κάποιες από τα διατάξεις θα σταματήσουν να ισχύουν και θα μπορέσουν οι απόδημοι Βυτιναίοι από Αμερική και Αυστραλία να επισκεφθούν τη γενέτειρά τους, κάτι που δεν έγινε πέρυσι, αλλά και περισσότεροι Βυτιναίοι θα μας επισκεφθούν φέτος με όλες τις ευεργετικές επιπτώσεις για την τοπική οικονομία και κοινωνία.

Η πανδημία άφησε πολλές πληγές, όπως σε όλη την Ελλάδα, στην τοπική οικονομία με την πλήρη ανυπαρξία επισκεψιμότητας τον φετινό χειμώνα, που ήταν ο δεύτερος κατά σειρά μετά από αυτόν του 2019-2020. Ο κορμός της Βυτίνας, όπως έχουμε ξαναγράψει, είναι ο επαγγελματικός κόσμος. Όχι ότι δεν ήταν και παλιότερα, όμως τότε υπήρχε και η επαγγελματική τάξη των γεωργών, των κτηνοτρόφων, των υλοτόμων. Τότε ο επαγγελματικός κόσμος στηριζόταν περισσότερο στην οικονομική ευρωστία των ομάδων αυτών. Σήμερα όμως οι γεωργοκτηνοτρόφοι, οι υλοτόμοι και οι λοιποί εργαζόμενοι έχουν σχεδόν εκλείψει και μόνο οι μελισσοκόμοι παραμένουν. Επομένως οι επαγγελματίες στηρίζουν τον οικονομικό τους κύκλο στην επισκεψιμότητα περισσότερο και λιγότερο στον ντόπιο πληθυσμό, ο οποίος, κακά είναι τα ψέματα, έχει συρρικνωθεί υπερβολικά σε σχέση με το παρελθόν. Επομένως το οικονομικό πλήγμα του επαγγελματικού κόσμου τα «χρόνια του κορωνοϊού» είναι πολύ μεγάλο με τις ανάλογες επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία. Το θετικό όμως στοιχείο, που θα αποτελέσει αφετηρία για τη νέα πορεία της οικονομικής εξέλιξης του τόπου μας είναι ότι όλες οι τοπικές επιχειρήσεις, με τις όποιες θυσίες, παρέμειναν όρθιες και λειτουργικές χωρίς καμία να διακόψει τη λειτουργία της. Έτσι λοιπόν η Βυτίνα την επομένη του κορωνοϊού, που ευχόμαστε να αρχίσει από αυτό το καλοκαίρι, παραμένει αλώβητη ως προς την υποδομή της και ανέγγιχτη στη φήμη της.

Όμως ο κορωνοϊός εκτός των οικονομικών επιπτώσεων άφησε και αρκετά κοινωνικά και ψυχικά τραύματα. Οι κοινωνικές σχέσεις και επαφές μειώθηκαν. Οι γιορτές δεν πραγματοποιήθηκαν. Χριστούγεννα και Πάσχα είτε δεν γιορτάστηκαν είτε γιορτάστηκαν υποτυπώδως. Οι επισκέψεις των αγαπημένων προσώπων αραιώσαν υπερβολικά και σε αυτή την απομόνωση «θεοποιήθηκε» η τεχνολογία και οι επαφές έγιναν πλασματικές μέσω τηλεφώνου ή υπολογιστή. Η τηλεπικοινωνία με viber,

Η πλατεία γεμάτη
το τρίμηνο του
Αγίου Πνεύματος.

Οι δρόμοι της
Βυτίνας παίρνουν
ζωή σιγά-σιγά.

skype και άλλα τεχνολογικά μέσα αντικατέστησε τη φυσική επαφή και έτσι έφερε σε πολύ δύσκολη θέση τα υπερήλικα άτομα, που δεν έχουν τη δυνατότητα χρήσης τους. Επομένως και οι επιπτώσεις αυτές ήταν σημαντικές ανεξάρτητα αν δεν έγιναν τόσο εμφανείς όσο οι οικονομικές.

Και κάποιος θα διερωτηθεί: «Τι πρέπει να γίνει από δω και πέρα εφόσον απαλλαγούμε από την κατάρα του κορωνοϊού;». Όλα πρέπει να ξεκινήσουν από το καλοκαίρι κατά το οποίο ελπίζουμε ότι θα απαλλαγούμε από τις υπερβολικές απαγορεύσεις, θα λειτουργήσουν κανονικά όλες οι επιχειρήσεις και θα επιτραπεί η ελεύθερη κίνηση των πολιτών. Για τις ενέργειες και τις υποχρεώσεις όλων μας κατά το καλοκαίρι δημοσιεύτηκε στη εφημερίδα «Γορτυνία» ένα θαυμάσιο άρθρο του Θεόδωρου Γιαννόπουλου, φοιτητή από τη Γορτυνιακή Βάχλια, ο οποίος με σαφή και καθαρό λόγο απευθύνει έκκληση σε όλους τους Γορτύνιους να επισκεφθούν το φετινό καλοκαίρι όσο γίνεται περισσότερο τα χωριά τους, να προτιμούν τα τοπικά καταστήματα, ώστε να βοηθήσουν την τοπική οικονομία και να προβάλλουν και διαφημίσουν τον τόπο τους όσο γίνεται περισσότερο όχι μόνο στον στενό φιλικό τους κύκλο, αλλά και στο ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον. Το ίδιο λοιπόν πρέπει να γίνει το φετινό καλοκαίρι και από τους Βυτιναίους. Ας επισκεφθούμε τον τόπο μας, ας παρατείνουμε όσο γίνεται περισσότερο την παραμονή μας σε αυτόν και ας βοηθήσουμε την τοπική οικονομία με το να προτιμούμε το Βυτινώτικο κατάστημα στις προμήθειές μας ή στην ψυχαγωγία μας. Ας νιώσουμε περισσότερο Βυτινώτες και Γορτύνιοι και λιγότερο κοσμοπολίτες ή σκεπτικιστές. Ας σκεφτούμε περισσότερο με τη καρδιά μας και λιγότερο με τη ψυχρή λογική. Ο τόπος μας εκτός των άλλων χρειάζεται και τη δική μας συμπάρασταση, αν θέλουμε «να στέκεται όρθιος» και να βρίσκουμε την πόρτα του πατρικού μας σπιτιού «ανοιχτή».

Και μετά το καλοκαίρι τι; Εφόσον περάσει ο κορωνοϊός και όλοι φερθούμε υπεύθυνα με το να εμβολιασθούμε και να τηρούμε τα μέτρα, το βάρος της φθινοπωρινής και της χειμερινής περιόδου θα πέσει στον επαγγελματικό κόσμο. Η υποδομή και η φήμη υπάρχει, χρειάζεται όμως να υπάρξει καλύτερη οργάνωση.

Συνέχεια στη σελίδα 8

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο σύλλογος των απανταχού Βυτιναίων και φίλων της Βυτίνας κάνει γνωστό στους Βυτιναίους και φίλους του τόπου μας ότι το καθιερωμένο «Βυτινώτικο αντάμωμα» στις 6 Αυγούστου στο εκκλησάκι της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος θα πραγματοποιηθεί φέτος με αρκετούς περιορισμούς, εάν ισχύουν τα μέτρα που έχουν εξαγγελθεί σχετικά με τις καλοκαιρινές εκδηλώσεις μέχρι τη στιγμή της εκτύπωσης της εφημερίδας. Συγκεκριμένα θα τελεστεί εσπερινός την παραμονή και Θεία Λειτουργία με αρτοκλασία ανήμερα. Όσον

αφορά το ψυχαγωγικό μέρος με προσφορά φαγητού και χορού αυτό θα εξαρτηθεί από τους ισχύοντες τότε περιορισμούς. Ενημέρωση περί αυτού θα γίνει από την ιστοσελίδα του συλλόγου και το facebook. Ο σύλλογος καλεί όλους τους Βυτιναίους και φίλους του τόπου μας να προσέλθουν στη θρησκευτική τελετή στις 6 Αυγούστου στο εκκλησάκι της Αγίας Σωτήρας και να τους δοθεί η ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τους συμπατριώτες τους μέσα στο ειδικό περιβάλλον του εξωκλήσιου.

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΒΟΡΙΔΗ Κάποιες από τις εξαγγελίες για το Τριανταφυλλίδειο κτήμα άρχισαν να υλοποιούνται

Στις 19 Ιουνίου πέρυσι επισκέφθηκε τη Βυτίνα ο τότε υπουργός Γεωργικής ανάπτυξης και τροφίμων κ. Βορίδης και έγινε δεκτός με ενθουσιασμό, αφού υπήρχε η ελπίδα ότι η επίσκεψη θα συνδυαζόταν με περίοδο επανακαλλιέργειας του Τριανταφυλλιδείου κτήματος, θα το έβγαζε από την εγκατάλειψη και για πρώτη φορά οι πολιτικές εξαγγελίες θα υλοποιούντο και θα διακόπτετο μια περίοδος υποσχέσεων, οι οποίες την επομένη ξεχνιόντουσαν. Ο κ. Βορίδης, όπως έγραψε η «ΒΥΤΙΝΑ» πριν ένα χρόνο, παρουσία των τοπικών βουλευτών κ.κ. Βλάση και Κωνσταντίνου, του δημάρχου κ. Κούλη και αρκετών άλλων επισήμων προσώπων αλλά και απλών πολιτών της Βυτίνας υποσχέθηκε πολλά πράγματα για την αναγέννηση του εγκαταλειμμένου Τριανταφυλλιδείου κτήματος με πρώτο την ίδρυση μουσείου μελισσοκομίας προϋπολογισμού 250.000 € άμεσα.

Χαιρετήσαμε τότε την επίσκεψη ως ένα βήμα επανακαλλιέργειας του κτήματος, παρόλες τις επιφυλάξεις μας μήπως αποτελούσε μια ακόμα πολιτική πράξη εντυπωσιασμού. Και οι επιφυλάξεις μας ξεκινούσαν από το ότι κανένας Βυτιναίος και μάλιστα από όσους έχουν ασχοληθεί σοβαρά με το Τριανταφυλλίδειο δεν έλαβε τον λόγο και για δεύτερο λόγο το «βασανισμένο» κτήμα έχει ακούσει τόσες εξαγγελίες είτε από επισκέψεις πολιτικών στη Βυτίνα, είτε από την αίθουσα της Βουλής σε απάντηση επερωτήσεων του τοπικού βουλευτή κ. Κωνσταντίνου, από τις οποίες ούτε μία δεν έχει υλοποιηθεί. Και μάλιστα να τονίσουμε το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ότι στις παρά πολλές ερωτήσεις στη βουλή του κ. Κωνσταντίνου-που-λου την τελευταία οκταετία στις οποίες απαντούν διαφορετικοί υπουργοί του ίδιου ή διαφορετικού κόμματος, ακούγονται οι ίδιες με «καρμπόν» απαντήσεις, που σημαίνει ότι οι αρμόδιοι υπουργοί είτε είναι παραπληροφορημένοι από τις πηγές του Υπουργείου Γεωργίας, είτε οι απαντήσεις δίδονται τυπικά χωρίς διάθεση υλοποίησης.

Μετά ένα χρόνο λοιπόν από την επίσκεψη του πρώην υπουργού γεωργικής ανάπτυξης και τροφίμων και νυν εσωτερικών κ. Βορίδη άρχισαν να υλοποιούνται κάποιες από τις εξαγγελίες του. Συγκεκριμένα άρχισε η ανακατασκευή του μαντρότοιχου περίφραξης και η επέκτασή του σε όλο το κτήμα. Επίσης, όπως πληροφορηθήκαμε, σε σύντομο διάστημα θα ολοκληρωθεί το σύστημα πυρόσβεσης και θα αρχίσει η επισκευή της στέγης του κεντρικού κτιρίου, η οποία είχε αρκετές κακοτεχνίες από την αρχή κατασκευής της. Η σημαντικότερη όμως εξαγγελία του κ. Βορίδη ήταν η ίδρυση μουσείου μελισσοκομίας, το οποίο όπως πληροφορηθήκαμε από το Υπουργείο Γεωργίας βρίσκεται στο στάδιο της προμελέτης και δεν γνωρίζουμε πόσα στάδια ακόμα χρειάζονται μέχρι την τελική υλοποίησή του.

Όμως όλα αυτά τα έργα δεν βοηθούν στην επανεκκίνηση της καλλιέργειας του κτήματος και στην υλοποίηση των στόχων του κληροδοτήματος Τριανταφυλλίδη. Ο σημερινός υπφυπουργός Γεωργικής ανάπτυξης κ. Οικονόμου σε απάντηση στον βουλευτή κ. Κωνσταντίνου σε πρόσφατη (τον Φεβρουάριο) επίκαιρη ερώτηση για το Τριανταφυλλίδειο εξήγη-

Συνέχεια στη σελίδα 9

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΣΧΟΛΙΚΗ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ

Λίγο πριν εκτυπωθεί το φύλλο αυτό της εφημερίδας μάθαμε τη δυσάρεστη είδηση ότι με κοινή απόφαση των υφυπουργών Παιδείας και Οικονομικών κ.κ. Μακρή και Σκυλακάκη καταργείται το Γυμνάσιο της Κοντοβάζαινας λόγω μείωσης του μαθητικού δυναμικού.

Δυστυχώς μια ακόμα σχολική μονάδα, όπως τόσες άλλες, της πολύπαθης Γορτυνίας κλείνει λόγω της τεράστιας πληθυσμιακής συρρίκνωσης, η οποία τόσα χρόνια σημειώνεται χωρίς καμία αντίδραση. Έτσι η Γορτυνία περιορίζεται σε δύο Γυμνάσια, της Βυτίνας και των Τροπαίων, με πολύ μικρό αριθμό μαθητών, αφού το καθένα με βία πλησιάζει τον αριθμό εκατό!

ΒΥΤΙΝΙΩΤΙΚΑ... και άλλα

Μάιος: Ο δεύτερος μήνας της άνοιξης. Η πρωτομαγιά έπεσε «μεγαλοσαββατιάτικα» και για το λόγο αυτό την γιορτάσαμε μετά τέσσερις μέρες, στις 4 του μήνα. Μια μέρα πριν γιορτάσαμε τον Αϊ

Γιώργη, αφού φέτος το Πάσχα ήταν «όψιμο». Στις αρχές του μήνα επικράτησαν πρωτόγνωρες υψηλές θερμοκρασίες για την εποχή και τη Βυτίνα. Ανήμερα το Πάσχα στις 2 του μήνα το θερμόμετρο έδειξε 29° C. Από τις τρεις Μαΐου άνοιξαν τα εστιατόρια και οι καφετέριες. Έτσι η πλατεία πήρε την παλιά της όψη και τη Δευτέρα του Πάσχα πολλοί έπιναν τον καφέ τους σε καρέκλες και τραπέζια και γέμισε πάλι ο χώρος από κάποιους επισκέπτες που έφτασαν εδώ από πιο μακρινά μέρη, αφού επιτράπηκαν οι διαδημοτικές μετακινήσεις. Γιορτάσαμε τον Αϊ Γιώργη με ευχές στους αρκετούς Γιώργηδες και Γεωργίους του χωριού. Πολλοί έκαναν αναρτήσεις στο facebook ευχόμενοι ή ευχαριστώντες! Την «Τρίτη του Πάσχα» στις 4 του Μάη φτιάξαμε τα στεφάνια της πρωτομαγιάς από αγριολούλουδα της Βυτινιώτικης υπαίθρου, για να γιορτάσουμε την κατεξοχήν γιορτή της άνοιξης. Πάντως επικρατεί μια αμνηχανία μέχρι να συνηθίσουμε την σχετική ελευθερία έστω και με μάσκες και περιορισμένη μετακίνηση.

Πρώτο Σαββατοκύριακο του Μάη: Σαββατοκύριακο μεγαλύτερης ελευθερίας. Η πλατεία γεμίζει σιγά-σιγά από ντόπιους και επισκέπτες. Αυτή την εβδομάδα έφτασε και ένα πούλμαν με 30 Ισραηλίτες επισκέπτες, πεζοπόρους που έμειναν εδώ και διέσχισαν το φαράγγι του Μυλάοντα και τις υπόλοιπες διαδρομές του Mainalon trail. Το Σάββατο έφτασε πάλι το πούλμαν του Ολυμπιακού με τους παίκτες και τους συνοδούς της ομάδας για το

παιχνίδι της Κυριακής με τον Αστέρη Τρίπολης. Διανυκτέρευσαν, όπως και την πρώτη φορά, στο ξενοδοχείο art Menalon του Βυτιναί-

ου επιχειρηματία κ. Μπακογιαννάκη, ενώ την Κυριακή το πρωί πήραν τον καφέ τους στην πλατεία. Δεν μπορούμε να πούμε ότι η Βυτίνα επανήλθε πλήρως στην προ Κορωνοϊού εποχή αλλά η ζωή επανέρχεται σιγά-σιγά με την επαναλειτουργία όλων των καταστημάτων και ελπίζουμε ότι μετά τις 15 Μαΐου, δηλαδή το επόμενο Σαββατοκύριακο με την απελευθέρωση της κίνησης από νομό σε νομό η επισκεψιμότητα θα επανέλθει. Βέβαια δεν πρόκειται να αποκατασταθεί η χειμερινή ζήτηση για τους τοπικούς επαγγελματίες. Σήμερα μάθαμε ότι ο δήμος Γορτυνιά όπως και αυτοί της Μεγαλόπολης και της Κυνουρίας βγαίνουν από το «βαθύ κόκκινο» και παραμένουν στο «κόκκινο», λόγω μείωσης των κρουσμάτων της πανδημίας. Αντίθετα ο δήμος Τρίπολης παραμένει στο «βαθύ κόκκινο». Πρέπει με οποιαδήποτε θυσία να διαφυλάξουμε τον τόπο μας από την επανεμφάνιση κρουσμάτων και αυτό θα πραγματοποιηθεί με τον καθολικό εμβολιασμό. Την Παρασκευή, εορτή της Ζωοδόχου Πηγής ο παπά Νικόλας «λειτούργησε» στο ξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής, ενώ την Κυριακή εορτή του Αγίου Νικολάου λειτούργησε στον Άγιο Τρύφωνα λόγω Κυριακής. Την ίδια μέρα, εορτή της μπετέρας τιμήσαμε όλοι την πρωίδα-γυναίκα, που της χρωστάμε τα πάντα. Με ένα λουλούδι για όσες ζούμε και ένα καντήλι αναμμένο στο νεκροταφείο για όσες «λείπουν» αποδώσαμε την ευγνωμοσύνη μας στο πιο αγαπημένο πρόσωπο του κόσμου.

Δευτέρα 10 Μάη: Τιμήθηκε σήμερα, αφού χθες Κυριακή η λειτουργία έγινε στον Άγιο

Η ιεροτελεστία

Η «Μούσγα»

Τρύφωνα, η εορτή του Αγίου Νικολάου στο ομώνυμο εκκλησάκι στο «Ζαρζί». Καμιά εικοσιπενταριά Βυτιναίοι και Βυτιναίες έφτασαν μέχρις εδώ με αυτοκίνητα βέβαια και όχι οδοιπορώντας, όπως παλιά, από τα «ποταμάκια», την «καλογερόλακα» μέχρι τη «μούσγα» και το ξωκλήσι του Αϊ Νικόλα όπου τέλεσε τη λειτουργία με αρτοκλασία, προσφορά φιλόθρησκων Βυτιναίων, ο παπά Νικόλας βοηθούμενος από τον ιεροψάλτη Νίκο Σουλακιώτη. Οι τσοπάνδες της περιοχής προσέφεραν δύο κατσίκια, τα οποία κληρώθηκαν για ενίσχυση της εκκλησίας. Επίσης στον κλήρο βγήκε και μια κουλούρα. Να επαινέσουμε τη χειρονομία αυτή της προσφοράς, ιδίως δείχνει το ενδιαφέρον των Βυτιναίων να φροντίζουν και να συντηρούν τα μνημεία της πολιτιστικής τους κληρονομιάς. Περνώντας τη «Μούσγα» και φτάνοντας στην εκκλησία ξύπνησαν οι αναμνήσεις, ιδιαίτερα στους παλιότερους, γιατί θύμιζε το ονομαστό ανοιξιάτικο πανηγύρι της Βυτίνας στον Άγιο Νικόλα, που όλη η Βυτίνα πήγαινε στο «Ζαρζί» και έσπινε χορούς μετά την εκκλησία στο «Παραδείσι» και στη «Μούσγα». Παλιές εποχές γεμάτες λαϊκά δρώμενα και αξέχαστες θύμψεις, οι οποίες παραμένουν ζωντανές και σε εκείνους που απουσίαζαν. Σήμερα επανήλθαν οι μαθητές στα θρανία, οι μεν του Λυκείου μετά τις πασχαλινές διακοπές, οι δε του Γυμνασίου, του Δημοτικού και Νηπιαγωγείου μετά την πολύμηνη αποχή λόγω του κορωνοϊού. Ελπίζουμε και ευχόμα-

στε η φοίτησή τους μέχρι τέλους του σχολικού έτους να είναι ακώλυτη. Δυστυχώς για δεύτερη χρονιά η πανδημία έκανε τα σχολεία μας να λειτουργήσουν με πολλά εμπόδια και πρωτόγνωρες συνθήκες όπως η «ηλεκτρονική».

Δεύτερο Σαββατοκύριακο του Μάη: Το πρώτο Σαββατοκύριακο ελεύθερης κυκλοφορίας μετά από εξήμιση μήνες απαγόρευσης. Η Βυτίνα υποδέχεται τους πρώτους επισκέπτες που φτάνουν εδώ. Ήλθαν και αρκετοί ντόπιοι να δουν τα σπίτια τους, που ήταν κλειστά για μεγάλο διάστημα. Τα καταστήματα υποδοχής

λειτουργούν ελεύθερα σε ανοικτούς βέβαια χώρους, αφού τα εστιατόρια και οι καφετέριες μπορούν να δέχονται τους πελάτες μόνο στους υπαίθριους χώρους που για τη Βυτίνα με τον εναλλασσόμενο καιρό δεν είναι πάντα κατάλληλοι. Όμως έστω και με αυτές τις δυσκολίες οι Βυτιναίω υποδέχονται τους επισκέπτες της, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι ιδίου αριθμού με τους χειμερινούς. Ας ευχηθούμε να περάσει η διετής περιπέτεια του κορωνοϊού και όλα σιγά-σιγά θα αποκατασταθούν. Το Σάββατο η κίνηση αραιότερη ενώ την Κυριακή η πλατεία ήταν περισσότερο γεμάτη όπως φαίνεται και στη φωτογραφία που μας έστειλε ο πρόεδρος του τοπικού δημοτικού συμβουλίου κ. Κατσούλιας και πήρε όψη που είχε μήνες τώρα να πάρει θυμίζοντας παλιές καλές εποχές! Ο καιρός καθαρά ανοιξιάτικος με νότες καλοκαιρινές, αφού σε μισό μήνα θα μπορούμε στο καλοκαίρι. Η Βυτινιώτικη φύση στην πλήρη της ακμή και μια βόλτα στις γύρω εξοχές είναι απόλαυση των αισθήσεων με τα καταπράσινα τοπία και την πανδαισία των ήχων και των αρωμάτων. Οι μελισσοκόμοι μας πανέτοιμοι για την ανοιξιάτικη και την καλοκαιρινή συγκομιδή. Όλοι ελπίζουν ότι η φετινή παραγωγή του ελάτου θα είναι καλύτερη από το παρελθόν. Οι λίγοι κτηνοτρόφοι μας ελεύθερα πλέον περιφέρουν τα κοπάδια τους στα σταντοτόπια της Βυτίνας μετά από ένα χειμώνα που ήταν όψιμο και τους δυσκόλεψε αρκετά. Οι λίγοι κήποι, σε όποια σπίτια καλλιεργούνται, άρχισαν να φυτεύονται με τα πρώτα λαχανικά ευχόμενοι όλοι να μην υπάρξουν απότομες καιρικές μεταβολές με κρύο ή χαλαζοπτώσεις που θα καταστρέψουν όσα φυτεύτηκαν. Τα σχολεία μας εισήλθαν στον τελευταίο μήνα λειτουργίας τους με την πληθώρα δυσκολιών, που αντιμετώπισαν εφέτος χωρίς εξετάσεις στο τέλος εκτός των πανελλαδικών.

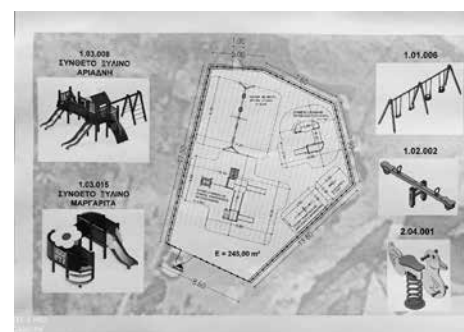

Τρίτο Σαββατοκύριακο του Μάη: Την Παρασκευή γιορτάσαμε και τιμήσαμε τους Αγίους Κωνσταντίνo και Ελένη του μικρού Εκκλησάκι στην είσοδο της Νυμφασιάς όπου κάθε χρόνο πηγαίνουν και αρκετοί Βυτιναίοι, όπως συνέβη και φέτος, παρόλους τους περιορισμούς που ισχύουν ακόμη σχετικά με τις αποστάσεις και τη χρήση μάσκας. Απευθύναμε τις ευχές μας σε αρκετούς εορτάζοντες και εορτάζουσες της Βυτίνας είτε άμεσα είτε μέσω διαδικτύου. Το Σάββατο και την Κυριακή ο καιρός πολύ ήπιος και αρκετά ζεστός κάτι που επέτρεψε σε αρκετούς εκδρομείς ιδιαίτερα την Κυριακή να φτάσουν μέχρις εδώ. Παρόλο που την εποχή αυτή προτιμάται περισσότερο η θάλασσα από το βουνό, εν τούτοις η Βυτίνα διατηρεί τους φανατικούς της φίλους, οι οποίοι επανεμφανίζονται σιγά-σιγά μετά επτάμηνο αποκλεισμό. Μας αναστάτωση και μας λύπησε όλους η μεγάλη πυρκαγιά στα Γεράνεια όρη στα μέσα της εβδομάδας που αποτέφρωσε 50.000 στρέμματα δάσους. Το γεγονός μας έβαλε σε ανησυχία αλλά και μας δημιούργησε προσωπική ευθύνη για διαφύλαξη του δικού μας Μαινάλου και μας θύμιζε τη μεγάλη καταστροφή που υπέστη το δάσος μας προ εκπολεμικής από τις μεγάλες πυρκαγιές που συνέβησαν τότε. Δεν φτάνει μόνο η φροντίδα του Δασαρχείου Βυτίνας και

της πυροσβεστικής υπηρεσίας αλλά χρειάζεται η επαγρύπνηση και η προσπάθεια όλων μας να ενισχύσουμε την περιφρούρηση του Δασαρχείου. Επιβάλλεται ο καθαρισμός των αυλών και των οικοπέδων που περιβάλλουν τα σπίτια μας. Και μην ξεχνάμε ότι η Βυτίνα τριγυρίζεται από πολλά πευκόφυτα αλσύλλια, τα οποία πρέπει να περιφρουρήσουμε ανάλογα. Η φυσική ομορφιά του τόπου μας είναι μοναδική αλλά για να διατηρηθεί θέλει προσπάθεια, φροντίδα και διαφύλαξη.

Τέταρτο και τελευταίο Σαββατοκύριακο του Μάη: Τέλειωσε και φέτος η άνοιξη μέσα σε περιορισμούς και πολλές δυσκολίες για δεύτερη χρονιά χωρίς πασχαλινές επισκέψεις, με ελάχιστους επισκέπτες, με καταστήμα-

Το σχέδιο της «παιδικής χαράς».

τα κλειστά και όλα τα άλλα που μας «πρόσφερε» η πανδημία. Από τα μέσα του μήνα πήραμε μια ανάσα. Ελπίζουμε ότι δεν θα διακοπεί και το καλοκαίρι, που αρχίζει από τον άλλο μήνα, θα είναι πιο ελεύθερο. Την Παρασκευή απολαύσαμε την τελευταία ανοιξιάτικη πανσέληνο σε ένα κατακάθαρο ουρανό. Το Μαίναλο «γέμισε» και φέτος από μελίτσια και όλες οι ενδείξεις μέχρι αυτή τη στιγμή οδηγούν ότι μια καλύτερη χρονιά θα είναι η φετινή για τους μελισσοκόμους και για την περίφημη «Βανίλια Βυτίνας», η οποία τα τελευταία χρόνια ήταν δυσεύρετο είδος. Συμπληρώνεται ένας χρόνος από τότε που επισκέφτηκε τη Βυτίνα ο Υπουργός Γεωργίας κ. Βορίδης και υποσχέθηκε τη δημιουργία μουσείου μελισσοκομίας και άλλα πολλά για την επαναλειτουργία του Τριανταφυλλιδείου κτήματος. Δυστυχώς τίποτε δεν έχει γίνει μέχρι αυτή τη στιγμή και για μια ακόμα φορά επαληθεύεται η παροιμία ότι «οι υποσχέσεις των πολιτικών γίνονται, για να μην πραγματοποιηθούν». Μετά από τόσες επισκέψεις πολιτικών, εξαγγελίες στη Βουλή, επερωτήσεις και υποσχέσεις το Τριανταφυλλίδειο θα είναι ένα τρανό παράδειγμα πολιτικής ασυνέπειας και τρανταχτής απόδειξης γιατί η επαρχία μας οδηγήθηκε στην ερήμωση. Άρρισαν οι εργασίες κατασκευής παιδικής χαράς στα «ψηλά αλώνια» στο χώρο του «πάρκιγκ», όπως δείχνει και το σχέδιο που δημοσιεύουμε μετά από παραχώρηση του προέδρου του τοπικού συμβουλίου κ. Κατσούλια. Ελπίζουμε το έργο αυτό να μην περιορίσει τον ζωτικότατο και μοναδικό για τη Βυτίνα χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων. Το όλο έργο θα σας παρουσιάσουμε αναλυτικότερα μετά την ολοκλήρωσή του. Η χρηματοδότησή του γίνεται από κονδύλια της περιφέρειας Πελοποννήσου. Η κίνηση αυτό το Σαββατοκύριακο ήταν κάπως υποτονική το Σάββατο και ζωηρότερη την Κυριακή. Βέβαια όπως λέμε κα πιο πάνω ο Μάιος και ο Ιούνιος δεν είναι μήνες της Βυτίνας, διότι τον πρώτο λόγο έχει η θάλασσα. Η επισκέψεις πυκνώνουν το καλοκαιρινό δίμηνο Ιουλίου- Αυγούστου.

1η Ιουνίου: Μπήκε ο «θεριστής», ο πρώτος μήνας του καλοκαιριού και μαζί με αυτόν το καλοκαίρι. Παλιά ο «θεριστής» μαζί με τον «αλωνάρη» ήταν οι πιο βεβαρυμμένοι εργασιακά μήνες του χρόνου για τον Βυτιναίο αγρότη. Σήμερα αυτό ισχύει μόνο για τους μελισσοκόμους και την περίοδο συλλογής του ελαττίσιου μελιού. Φέτος τα πράγματα εξακολουθούν να είναι ευνοϊκά για τη μελοσυλλογή της «Βανίλιας Βυτίνας» και οπωσδήποτε θα παραχθεί το εξαιρετικό αυτό μέλι σε μεγαλύτερες ποσότητες από το παρελθόν. Η καθημερινότητα είναι εξαιρετικά ήσυχη

Η ΒΥΤΙΝΑ

Διμηνιαία Εφημερίδα
Ιδοκτησία του Συλλόγου Απανταχού
Βυτιναίων & Φίλων της Βυτίνας
«Ο ΑΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝ»

ΓΡΑΦΕΙΑ: Χαλκοκονδύλη 37 - 39
104 32 Αθήνα
Ταχ Δ/ση: Τ.Θ. 3456, Τ.Κ. 10210
email: agiostryfon@vytina.info

Υπεύθυνος Έκδοσης
σύμφωνα με τον νόμο
Αγγελίδης Θεόδωρος
Τηλ.: 6978 078384
email: angelidis.theodoros@gmail.com

Συντονισμός ύλης:
Παπαδέλος Παναγιώτης

Υπεύθυνος διακίνησης:
Κάρκουλας Βασίλειος
Τηλ: 6976 992953

Ετήσια Συνδρομή 20€

Παραγωγή: ALKODI GROUP
Ιουλιανού 55, Πλ. Βικτωρίας, Αθήνα
www.alkodi.gr | print@alkodi.gr

DAIKIN

GREE

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ
ΕΠΙΣΚΕΥΗ

ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΨΥΞΗ
ΗΜΙΚΕΝΤΡΙΚΩΝ - ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ
ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΥ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΠΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
τηλ: 6977518304

e-mail: theokapog@gmail.com

Βυτινιώτικα... και άλλα

χωρίς ιδιαίτερη κίνηση παρόλη την άρση των περιορισμών. Τα σχολεία μας οδεύουν προς το τέλος της σχολικής χρονιάς και διανύουν το τελευταίο δεκαήμερο μαθημάτων με όλες τις φετινές δυσκολίες και την «τληεκπαίδευση» που ελπίζουμε να είναι τελευταία φορά, που εφαρμόζεται. Έχουμε μπει στην περίοδο της πυροπροστασίας και όλοι πρέπει να συμβά- λουμε στην προσπάθεια αποτροπής των πυρ- καγιών. Βέβαια το Δασαρχείο και το κλιμάκιο της πυροσβεστικής σπώνουν το μεγαλύτερο βάρος της εφαρμογής των μέτρων. Άλλα και η δική μας συμβολή, όπως γράφουμε και πιο πάνω, με τον καθαρισμό των αυλών και των οικοπέδων γύρω από τα σπίτια μας είναι απα- ραίτητη. Ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου κ. Κατσούλιας πραγματοποίησε καθαρισμό των δρόμων και των λοιπών κοινόχρηστων χώρων από τα χόρτα για την αποφυγή του κινδύνου των πυρκαγιών και την καλαισθησία της κω- μόπολης. Ο εξαιρετικά φιλοβυτιναιός λογοτέ- χνης κ. Παναγιωτακόπουλος αναπτύσσει πάντα πρωτοβουλίες για την επίλυση τοπικών προ- βλημάτων. Η τελευταία του ενέργεια ήταν προς την περιφερειακή αστυνομική διεύθυνση Αρκα- δίας για την ανάγκη τοποθέτησης «κατόπτρων» σε διασταυρώσεις των δρόμων της Βυτίνας για την αποφυγή τροχαίων ατυχημάτων.

Πρώτο Σαββατοκύριακο του Ιουνίου και του κα- λοκαιριού. Όλα δείχνουν ότι έχουμε μπει για τα καλά στην καλύτερη επο- χή του χρόνου. Η θερμοκρασία, ο καταγάλανος ουρανός, η φύση με τα χρώματά της δείχνουν το Βυτινιώτικο καλοκαίρι. Η καλές προοπτικές για τους μελοπαρωγούς συνεχίζονται, αφού συνεχίζονται και οι ιδανικές καιρικές συνθήκες για το μέλι ελάτου, χωρίς υψηλές θερμοκρα- σίες ή έντονες βροχοπτώσεις. Ικανοποιητική η επισκεψιμότητα του Σαββατοκύριακου με περισσότερο διερχόμενους την Κυριακή και λι- γότερους διαμένοντες ολόκληρο το Σαββατο- κύριακο. Την Κυριακή όμως το μεσημέρι η πλα- τεία παρουσίαζε εικόνα των καλών εποχών με όλα τα καθίσματα των καφετεριών κατειλημ- μένα και τους δρόμους με πολλούς επισκέπτες. Το Δασαρχείο με το προσωπικό του και τις συνεχιζόμενες διαρκείς περιπολίες του όπως επίσης και το κλιμάκιο της πυροσβεστικής, συμβάλλουν αποφασιστικά στην περιφρούρη- ση, ιδιαίτερα των δάσους, από τον κίνδυνο των πυρκαγιών του καλοκαιριού. Το «δασάκι» ετοι- μάζεται σιγά-σιγά με φροντίδα του Δασαρχεί- ου, που είναι και ο επιβλέπων φορέας, για να δεχτεί τους καλοκαιρινούς φανατικούς φίλους του σε αντίθεση με το γειτονικό Τριανταφυλ- λίδειο κτήμα που βρίσκεται μέσα την εγκατά- λειψη και τη σταδιακή ερήμωση σε διάψευση των τόσων και τόσων πολιτικών που το έχουν επισκεφθεί και που έχουν υποσχεθεί τόσα πολ- λά. Δυστυχώς η περιουσία Τριανταφυλλίδη που κληροδοτήθηκε στο Ελληνικό Δημόσιο για την πρόοδο της γεωργίας παραμένει αδρανής και με την πάροδο του χρόνου καταστρέφεται. Η συντήρηση του δρόμου του χιονοδρομικού από την πλευρά του Καρδαρά άρχισε, ενώ η πλευρά της Βυτίνας παραμένει ασυντήρητη. Η πορεία των εργασιών της παιδικής χαράς στην περιοχή του «Ντρούλα» προχωρούν ικανοποι- πτικά και σε λίγο διάστημα πιστεύεται ότι θα παραδοθεί στα παιδιά της Βυτίνας.

Πέμπτη 10 Ιουνίου. Η εορτή της αναλήψεως εορτάστηκε με την ανάλογη ιεροτελεσσία στην εκκλησία της Παναγίας της «πισωμαχαλί- τισσας». Βέβαια τα μεγάλα πανηγύρια του πα- ρελθόντος στις γειτονικές Καμενίτσα και Πα- ναγίτσα παραμένουν «νεκρά» λόγω πανδημίας και απλά οι θύμισες του παρελθόντος είναι έντονες και νοσταλγικές! Ανψυχία δημιούργη- σε το δημοσίευμα της εφημερίδας «Γορτυνία» για την προβληματική λειτουργία του βιολο- γικού καθαρισμού με επιπτώσεις για το περι-βάλλον και κίνδυνο μόλυνσης των υπογείων υδάτων. Για το λόγο αυτό επιβλήθηκε από την περιφέρεια πρόστιμο στον δήμο. Ο μοναδικός βιολογικός καθαρισμός σε όλο τον δήμο είναι απαράδεκτο να λειτουργεί ελαττωματικά με κίνδυνο και για την υγεία των κατοίκων. Αύριο Παρασκευή ολοκληρώνονται τα φετινά μαθή-

ματα στο Γυμνάσιο και το Λύκειο και για τους μαθητές τους αρχίζουν οι καλοκαιρινές διακο- πές εκτός από την Γ΄ Λυκείου που συνεχίζει με τη διεξαγωγή των πανελλαδικών εξετάσεων. Ολοκληρώθηκε και το φετινό σχολικό έτος με πληθώρα εμποδίων, όπως και το περυσινό, αφού το μεγαλύτερο διάστημα τα μαθήματα γίνονταν με τληεκπαίδευση. Το δημοτικό και το νηπιαγωγείο θα συνεχίσουν μέχρι τις 25-6.

Δεύτερο Σαββατοκύριακο του Ιουνίου: Πλησιάζει να «μεσιάσει» ο πρώτος μήνας του καλοκαιριού και χτες μας επισκέφτηκαν οι έντονες καλοκαιριάτικες μπόρες, που χαρα- κτηριστικό έχουν την ένταση και τη διάρκεια. Βέβαια η γη δέχτηκε ευχάριστα τη βροχή, αφού είχε αρκετό καιρό να βρέξει. Όπως ανακοίνωσε η μετεωρολογική υπηρεσία στην περιοχή της Γορτυνίας έπεσαν τριάντα πέντε χιλιοστά βρο- χής, μεγάλη ποσότητα για μια μέρα! Στα γειτο- νικά Λαγκάδια μάλιστα σημειώθηκε και έντονη χαλαζόπτωση! Από τη Δευτέρα αρχίζουν οι πανελλαδικές εξετάσεις και ο μαθητές της Γ΄ τάξης του Λυκείου μας θα διαγωνιστούν στο εξεταστικό κέντρο Λεβιδίου. Τους ευχηθήκαμε ένθερμα την επιτυχία τους και τους διαβεβαίω- σαμε ότι η σκέψη μας θα τους συνοδεύει όλες τις μέρες των εξετάσεων. Ζωηρεύει σιγά-σιγά η επισκεψιμότητα και αυτό το Σαββατοκύριακο ήρθαν αρκετοί ιδιαίτερα την Κυριακή, όπως και την προηγούμενη. Βέβαια η ζημιά των επαγ- γελματιών μας λόγω κορωνοϊού, όπως έχουμε σημειώσει πολλές φορές, δεν είναι δυνατόν να αναπληρωθεί. Εκείνοι που πλήρωσαν το μεγα- λύτερο τίμημα ήταν οι ξενοδόχοι και ο εστιατό- ρες. Ας ευχαριστούμε ότι τα πράγματα θα αποκα- τασταθούν κάπως φέτος. Οι μελισσοκόμοι μας, που είναι αρκετοί, είναι σχετικά ικανοποιημένοι από τη φετινή παραγωγή. Βέβαια το πρόβλημα της διάθεσης του προϊόντος εξακολουθεί να υφίσταται, αφού η χειμερινή επισκεψιμότητα του τόπου μας ήταν ανύπαρκτη. Πληροφορη-θήκαμε ότι η δωρεά του συμπατριώτη μας κ. Γιάννη Μερκούρη έγινε αποδεκτή από το δη- μοτικό συμβούλιο και έτσι θα συντηρηθεί το παραδοσιακό κτίριο και ο αύλειος χώρος της ιστορικής σχολής Βυτίνας. Εν τω μεταξύ αφού ξεπεράστηκαν με ενέργειες του προέδρου του τοπικού συμβουλίου κ. Κατσούλια τα γραφειο- κρατικά και πολεοδομικά εμπόδια του κτιρίου του ιατρείου στο επόμενο διάστημα θα υλοποι- ηθεί η δωρεά της οικογενείας Σταθοπούλου για την επισκευή της στέγης και η δωρεά ανω- νύμων συμπατριωτών μας για τη συντήρηση του κτιρίου.

Τρίτο Σαββατοκύριακο του «Θεριστή»: Το τρίήμερο της Αγίας Τριάδος. Παρόλο που οι πανελλήνιες εξετάσεις συνεχίζονται, η επι- σκεψιμότητα ήταν αρκετά μεγάλη. Γιορτάζει το γειτονικό χωριό της Νυμφασίας, που τα χρόνια προ κορωνοϊού η Βυτίνα συμμετείχε στη γιορ- τή με τη σύσσωμη παρουσία της στο φιλικό χωριό, που την συνδέουν μακροχρόνιοι δεσμοί. Ο φετινός εορτασμός περιορισμένος, όπως και ο περυσινός, με θρησκευτικές μόνο εκδηλώ- σεις χωρίς άλλες μουσικές ή κοινωνικές, που έχουν ανασταλεί. Η επιχείρηση καθαριότητας συνεχίζεται με παρόντα πάντα τον πρόεδρο του τοπικού συμβουλίου κ. Κατσούλια. Έτσι καθαρίστηκαν οι δρόμοι, όσοι είχαν απομεί- νει από την προηγούμενη προσπάθεια, και το

νεκροταφείο για δεύτερη φορά. Ο σύνδεσμος φιλοπροόδων συνέχισε τον εξωραϊσμό της βό- ρειας εισόδου όπου και το άγαλμα του Κόλλια όπως και των δενδροστοιχιών. Ο φιλοπρό-δος συμπατριώτης μας κ. Ανδρέας Καψάλης, ο οποίος επισκέπτεται τον τόπο καταγωγής του και μένει αρκετό καιρό, φρόντισε ώστε να

συντηρηθεί το μικρό πρωτότυπο θεατράκι που υπάρχει στο πρανές κάτω από τη νέα παιδική χαρά στα «ψηλά Αλώνια» (φωτό). Το θεατράκι αυτό είχε κατασκευασθεί προ δεκαπενταετίας από την τότε δημοτική αρχή για την εξυπηρέ- τηση των καλοκαιρινών νυχτερινών εκδηλώ- σεων, που είχαν οργανωθεί τότε με αφηγήσεις παραμυθιών από γνωστούς «παραμυθάδες». Ο δρόμος που μένει ασυντήρητος με πολλές λακκούβες είναι η δενδροστοιχία ή «δρόμος της αγάπης» όπως είναι περισσότερο γνωστός, ο οποίος είναι το βασικότερο αξιοθέατο του τόπου μας. Δυστυχώς η επέμβαση του Δήμου είναι ανύπαρκτη. Για το «χάλι» του δρόμου αυ- τού πρόσφατα έγινε ανάρτηση και στην τοπική ιστοσελίδα «Arkadia portal».

Πέμπτη 24 του μήνα: Η γιορ- τή του «Κλειδωνα». Του Αϊ Γιαννιού του Ρηγανά, όπως είναι περισσότερο γνωστός στη λαϊκή παράδο- ση. Ημέρα γεμάτη έθιμα και ευχάριστες ανα- μνήσεις με φωτιές τα βράδια και τη μεταφο- ρά του «αμίλπου νερού» από τις ανύπαντρες κοπέλες στην κάθε γειτονιά τα παλιά χρόνια. Σήμερα όλα έχουν ξεχαστεί. Μια προσπάθεια αναβίωσης των εθίμων της ημέρας έγινε πρό- περι από τον «όμιλο κυριών», αλλά η έλευση του κορωνοϊού σταμάτησε κάθε προσπάθεια. Από αύριο σταματούν τα μαθήματα στο νηπια- γωγείο και το δημοτικό κι έτσι οι μικροί μαθη- τές μπαίνουν στην περίοδο των καλοκαιρινών διακοπών, όπως έχει γίνει με τους μαθητές του Γυμνασίου και Λυκείου. Τους ευχόμαστε καλή καλοκαιρινή περίοδο και το επόμενο σχολικό έτος να είναι περισσότερο ομαλό από ό,τι τα δύο τελευταία. Στη πρόσφατη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου Γορτυνίας μέσω τηλεδιάσκεψης ακούσαμε να γίνεται εκτετα- μένη συζήτηση για το «χάλι» του χώρου των κατασκηνώσεων και την προσπάθεια καθαρι- σμού τους, που κάνει ο δήμος προκειμένου να βελτιωθεί κάπως το «εξάμβλωμα» που υπάρχει στην είσοδο της κωμόπολης για το οποίο ευ- θύνεται πλήρως το Πανεπιστήμιο Πελοποννή- σου στο οποίο, αφού παραχωρήθηκε ο χώρος προ δεκαπενταετίας, κατόπιν δικού του αιτή- ματος, έκτοτε αδιαφόρησε και τον εγκατέλειψε με αποτέλεσμα όλες οι κτηριακές εγκαταστά- σεις να έχουν σχεδόν καταστραφεί (φωτό) και ο περιβάλλον χώρος να έχει εξαθλιωθεί. Ένα επιπλέον δείγμα κρατικής αδιαφορίας για την περιουσία του όπως έχει γίνει και με το «Ξενία»

και το «Σανατόριο» και όπου στην ίδια κατά- σταση κινδυνεύει να περιέλθει και το «Τριαντα- φυλλίδειο» κτήμα. Θλίψη κατέλαβε την τοπική κοινωνία, όταν λίγο μετά το μεσημέρι έγινε γνωστή η είδηση του θανάτου του διακεκρι- μένου συμπατριώτη μας ομότιμου καθηγητή του Πολυτεχνείου Κώστα Παναγόπουλου, ο οποίος αγαπούσε υπερβολικά τη γενέτειρά του και είχε προσφέρει πολλά στον τόπο. Ο Κώστα θα λείψει από όλους μας και ιδιαίτερα από την τοπική κοινωνία της οποίας αποτελούσε εξέ- χον μέλος.

Τελευταίο Σαββατοκύριακο του Ιουνίου: Το τέλος του πρώτου μήνα του καλοκαιριού και του παρόντος διμήνου της εφημερίδας μας. Θλιβερή ατμόσφαιρα το Σάββατο, αφού σύσσωμη η Βυτίνα αποχαίρετρε τον διακεκρι- μένο μέλος της κοινωνίας μας τον Κώστα τον Παναγόπουλο. Ας είναι καλοτάξιδος εκεί που

πάει. Η Βυτίνα στερήθηκε έναν αγνό πατριώτη, που αγαπούσε υπερβολικά τη γενέτειρα. Χθες ολοκληρώθηκαν τα μαθήματα του νηπιαγω- γείου και δημοτικού όπως γράφουμε και πιο πάνω και άρχισαν οι καλοκαιρινές διακοπές για τους μικρούς μαθητές. Ο καύσωνας των ημε- ρών έφτασε και εδώ με αποτέλεσμα τόσο το Σάββατο όσο και την Κυριακή το θερμόμετρο έδειξε τις μεσημβρινές ώρες 34ο C. Η κίνηση ικανοποιητική και αυτό το Σαββατοκύριακο. Από τον επόμενο μήνα ελπίζουμε ότι θα εμφα- νισθούν και κάποιοι απόδημοι Βυτιναιοί που θα περάσουν κοντά μας όλο το καλοκαίρι. Και με αυτά ολοκληρώσαμε την παρουσίαση της κα- θημερινότητας του χωριού μας το δίμηνο αυτό. Σας ευχόμαστε να περάσετε καλά το επόμενο δίμηνο που είναι το κατ' εξοχήν καλοκαιρινό με πολλές και συχνές επισκέψεις στον όμορφο τόπο μας, τις οποίες σας συνιστούμε να παρα- τείνετε όσο μπορείτε περισσότερο.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

- Μια ακόμα διαδικτυακή συνάντηση για το θέμα των ανεμογεννητριών πραγμα- τοποιήθηκε στις 12 Μαΐου με τους ίδιους οργανωτικούς φορείς όπως και ο προη- γούμενες, μεταξύ των οποίων είναι και ο σύλλογος των Απανταχού Βυτιναιών και φίλων της Βυτίνας, ο οποίος εκπροσωπή-θηκε από τον πρόεδρο κ. Αγγελίδη. Βασικοί ομιλητές οι α) δρ Γεώργιος Μερτζάνης με θέμα «επιπτώσεις των ΑΣΠΗΕ στα ορεινά οικοσυστήματα και τα μεγάλα θηλαστικά», β) ο βιολόγος κ. Απόστολος Καλτσής με θέμα «Αιολικές εγκαταστάσεις σε προστα- τευόμενες και φυσικές περιοχές» και γ) ο καθηγητής κ. Μπάλλιας Γεώργιος με θέμα «η αιολική ενέργεια και η προστασία της βιοποικιλότητας». Χρέη συντονιστή έκανε ο κ. Δ. Καραμήτσος γραμματέας του ΣΑΟΟ. Η συμμετοχή και αυτή τη φορά ήταν πολύ μεγάλη πράγμα που αποδεικνύει το έντονο ενδιαφέρον για το πρόβλημα της εγκατά- στασης των ανεμογεννητριών στο Μαίναλο. Ήδη οι οργανωτικοί φορείς αυτή τη φορά έφτασαν τους οκτώ.
- Με τηλεφωνική επικοινωνία γίνονται πλέον οι συνεδριάσεις του Δ.Σ. και η συ- ζήτηση για τα διάφορα θέματα που απα- σχολούν τον σύλλογο. Έτσι αποφασίστηκε και το φετινό αντάμωμα του συλλόγου στις 6 Αυγούστου, που πραγματοποιείται εδώ και μια εικοσαετία περίπου, να πραγ- ματοποιηθεί όπως και πέρυσι με περιορι- σμένες εκδηλώσεις δηλαδή εκκλησιασμό και αρτοκλασία. Το ψυχαγωγικό μέρος θα πραγματοποιηθεί μόνο εάν επιτραπούν οι συνεσιτάσεις και οι χοροί. Σχετική αναλυ- τική ανακοίνωση είναι στην πρώτη σελίδα της εφημερίδας. Εν τω μεταξύ οι εισφορές υπέρ του συλλόγου και της εφημερίδας αυτό το δίμηνο ελαχιστοποιήθηκαν σε επί- πεδο που δεν είχε σημειωθεί ποτέ μέχρι σή- μερα, όπως θα διαπιστώσει ο αναγνώστης και στην σχετική στήλη με αποτέλεσμα η ανταπόκριση του συλλόγου στις υποχρε- ώσεις του και η διμηνιαία συχνότητα της κυκλοφορίας της εφημερίδας διαρκώς να δυσκολεύουν.
- Στις 23 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε νέα διαδικτυακή εκδήλωση εναντίον της τοπο- θέτησης ανεμογεννητριών στο Μαίναλο με ομιλητές αυτή τη φορά τους κ.κ. Χριστοφο- ρίδη Γεώργιο Νομικό με θέμα «Το εθνικό τοπίο των ΑΠΕ» και Στουρνάρα Γεώργιο ομότιμο καθηγητή πανεπιστημίου με θέμα «Βασικά ενεργειακά και περιβαλλοντικά προβλήματα από τις ΑΠΕ». Ο σύλλογος μετέχει στην κίνηση προς αποτροπή της τοποθέτησης ανεμογεννητριών στο Μαί- ναλο μαζί με άλλους οκτώ συλλόγους και

Συνέχεια στη σελίδα 4

ΑΓΑΠΗΤΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΣ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ. Είναι ο μοναδικός πόρος έκδοσης. Τη συνδρομή σου μπορείς να τη στέλνεις ταχυδρομικά στη διεύθυνση του συλλόγου Τ.Θ. 3456, Τ.Κ. 10210 ή στην ALPHA BANK ονομαστικά στον λογαριασμό IBAN: GR 3901 4017 9017 9002 1010 84697. Επίσης μπλοκ εισπράξεων έχει ο ταμίας του Συλλόγου κ. Βασίλης Καρκούλας και ο ανταποκριτής μας στη Βυτίνα κ. Χρήστος Λιαρόπουλος. Σε ευχαριστούμε που μας θυμάσαι.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

• Στις 17 Μαΐου πραγματοποιήθηκε η τακτική συνεδρίαση του Δημοτικού συμβουλίου, η οποία μεταδόθηκε μέσω του διαδικτύου και δόθηκε η ευκαιρία να το παρακολουθήσουν αρκετοί δημότες. Πρώτο θέμα συζήτησης η αποδοχή της δωρεάς της Μαριλένας Σταθοπούλου για τη συντήρηση του ιατρείου Βυτίνας. Δυστυχώς και σε ένα τέτοιο θέμα, που αφορά δωρεά ιδιώτη για την πραγματοποίηση κοινωφελούς έργου υπήρξαν δημοτικοί σύμβουλοι, που εμψήφισαν λευκό επικαλούμενοι τυπικούς γραφειοκρατικούς λόγους. Στο βάθος έδειξε ότι υπάρχει χάσμα αγεφύρωτο μεταξύ των εκπροσώπων των διαφόρων παρατάξεων του δημοτικού συμβουλίου! Οι αντεγκλήσεις έφτασαν και στο σημείο της ανταλλαγής βαριών προσωπικών χαρακτηρισμών, οι οποίοι απάδουν σε τέτοιου είδους συνεδριάσεις. Πάντως επειδή οι δημοτικοί σύμβουλοι αποτελούν δημόσια πρόσωπα και δημιουργούν την εικόνα του επιπέδου του Δήμου προς τα έξω καλό είναι να επικρατεί ένα έστω και υποτυπώδες μετριοπαθές κλίμα και προπαντός αμοιβαίος σεβασμός, αξιοπρέπεια και χρήση ευπρεπούς λεξιλογίου.

• Στην συνεδρίαση της 17ης Μαΐου συζητήθηκε εκτός ημερήσιας διάταξης θέμα σχετικά με την έκφραση απόψεων για τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου: «Εγκατάσταση και λειτουργία αιολικού σταθμού παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας ισχύος 36 MW, και των συνοδών έργων πρόσβασης και διασύνδεσης αυτού». Σύσσωμο το Δημοτικό Συμβούλιο Γορτυνίας τάχθηκε αρνητικά στην εγκατάσταση αιολικού πάρκου στο Μαίναλο και ψήφισε θετικά την εισήγηση του Δημάρχου κ. Ευστάθιου Κούλη, η οποία περιλάμβανε στοχευμένες και εμπεριστατωμένες αντικρούσεις επί της σχετικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ισχυροποιώντας τις αντιρρήσεις της τοπικής κοινωνίας. Υπογραμμίστηκε δε πως το Δημοτικό συμβούλιο είναι θετικά προσκείμενο στη δημιουργία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας υπό προϋποθέσεις.

• Με την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου ο Δήμος εξέδωσε ανακοίνωση, η οποία έχει ως εξής: «Σε ισχύ βρίσκονται τα μέτρα της αντιπυρικής περιόδου για το 2021 έως και την 31η Οκτωβρίου 2021. Με σκοπό την προστασία του φυσικού μας πλούτου και με δεδομένο ότι οι πυρκαγιές που εκδηλώνονται στη χώρα μας οφεί-

λονται κατά μεγάλο μέρος στην ανθρώπινη αμέλεια, κάθε χρόνο τίθενται σε ισχύ αντιπυρικά περιοριστικά μέτρα. Το διάστημα αυτό απαγορεύεται η καύση και χρήση πυρός σε δάση, δασικές, χορτολιβαδικές και αγροτικές εκτάσεις. Στο πλαίσιο αυτό υποχρεούνται επίσης οι ιδιοκτήτες, νομείς και επικαρπωτές οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων των Δήμου Γορτυνίας, στον καθαρισμό αυτών, στην αποψίλωση και απομάκρυνση ξερών χόρτων, καθώς και άλλων εύφλεκτων ή εκρήξιμων υλικών και αντικειμένων, όπως προβλέπεται από τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Σε διαφορετική περίπτωση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ο Δήμος υποχρεούται να προχωρήσει αυτεπάγγελα σε καθαρισμό και να επιβάλει πρόστιμα και κυρώσεις στους μη συμμορφούμενους υπόχρεους».

• Σε διαδικτυακή εκδήλωση της Τράπεζας Eurobank συμμετείχε την Πέμπτη 3 Ιουνίου, ο Δήμαρχος Γορτυνίας κ. Στάθης Κούλης. Η Eurobank στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης διοργάνωσε ειδική εκδήλωση προκειμένου να αναδείξει την αναγκαιότητα για αντιμετώπιση του δημογραφικού ζητήματος στη χώρα μας και ειδικότερα στις απομακρυσμένες περιοχές της. Η «Πρωτοβουλία για το Δημογραφικό», αφορά σε δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Τράπεζας, για τη στήριξη της οικογένειας και την αναστροφή της υπογεννητικότητας. Επιδίωξη αποτελεί η υλοποίηση σειράς ενεργειών σε συνεργασία με φορείς και οργανώσεις, όπως η «Αποστολή» της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, η ΜΚΟ «Be-Live» και η Ένωση «Μαζί για το παιδί». Η εκδήλωση που διοργάνωσε η Eurobank έλαβε χώρα στον Φάρο του Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ) και μεταδόθηκε διαδικτυακά.

• Στις 23-6 το απόγευμα πραγματοποιήθηκε η τελευταία συνεδρίαση του δημότην αυτού του δημοτικού συμβουλίου με τηλεδιάσκεψη και το οποίο μεταδόθηκε live. Δυστυχώς και σε αυτή τη συνεδρίαση δεν έλειψαν οι αντεγκλήσεις και οι βαρείς χαρακτηρισμοί, οι οποίοι όπως έχουμε γράψει και πιο πάνω πρέπει να εκλείπουν, διότι δείχνουν δημόσια το επίπεδο της Γορτυνίας, αφού το δημοτικό συμβούλιο την αντιπροσωπεύει. Συζητήθηκαν επίκαιρα θέματα του δήμου με σπουδαιότερα αυτό των απορριμμάτων.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Συνέχεια από τη σελίδα 3

δραστηριοποιείται σε ενέργειες εναντίον της κίνησης αυτής. Βασικός στόχος του είναι η πλήρης ενημέρωση των κατοίκων των παραμαϊναίων οικισμών για τα αρνητικά αποτελέσματα της τοποθέτησης ανεμογεννητριών στο Μαίναλο.

• Την Παρασκευή 24-6 πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνεδρίαση μετά κορωνοϊό με προσωπική παρουσία των μελών του Δ.Σ. Ήταν η τελευταία προ των καλοκαιρινών διακοπών και συζητήθηκαν όλα τα θέματα που ήταν σε εκκρεμότητα, όπως και η θεματολογία του φετινού ημερολογίου, το οποίο θα παρουσιάζει ενδεικτικά τους σημαντικότερους ήρωες, διανοούμενους και ευεργέτες του τόπου μας. Ανταλλάγησαν οι καθιερωμένες ευχές και δόθηκε ραντεβού στη Βυτίνα όπου θα βρεθούν όλα τα μέλη του Δ.Σ. περιστασιακά κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου.

• Ανταποκριτής του συλλόγου στη Βυτίνα ανέλαβε στο εξής ο μελισσοκόμος κ. Χρήστος Λιαρόπουλος, ο οποίος διαθέτει και κατάστημα εμπορίας ντόπιων προϊόντων. Όσοι επιθυμούν να καταβάλλουν τη συνδρομή τους προς τον σύλλογο και την εφημερίδα «BYTINA» παρακαλούνται να απευθύνονται στον κ. Χρήστο Λιαρόπουλο ή την σύζυγό του κα. Χρύσα Μπατιστάκη, οι οποίοι δι-
αθέτουν μπλοκ εισπράξεων. Ο σύλλογος ευχαριστεί θερμά τον μέχρι σήμερα ανταποκριτή του κ. Σταύρο Γιαβή για την άψογη εξυπηρέτηση του συλλόγου και ευχαριστεί επίσης τον κ. Χρήστο Λιαρόπουλο και τη σύζυγό του κα. Μπατιστάκη για την αυθόρμητη και πρόθυμη προσφορά τους να αναλάβουν να εκπροσωπούν τον σύλλογο στη Βυτίνα.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΜΕ

❖ 2 ΜΑΪΟΥ: Επέτειος της θυσίας του Μάνθου Πόταγα

Λόγω Κορωνοϊού ματαιώθηκε πάλι φέτος, όπως και πέρσι,

ο εορτασμός της επετείου της εκτέλεσης του Ματθαίου Πόταγα από τα Γερμανικά στρατεύματα κατοχής στις 2 Μαΐου 1941. Κάθε χρόνο η Βυτίνα την ημέρα αυτή τιμά τον πρώτο εκτελεσμένο Έλληνα από τα Γερμανικά στρατεύματα, ο οποίος ήταν Βυτιναίος, παρουσία επισήμων προσώπων και εκπροσώπων φορέων όπως επίσης και των ζώντων συγγενών του ήρωα. Επίσης ο Δήμος Γορτυνίας είχε ορίσει η 2α Μαΐου να θεωρείται και εορτή της νεολαίας. Φέτος εκτός των δεσμευτικών μέτρων της πανδημίας η 2α Μαΐου συνέπιπτε με την ημέρα του Πάσχα και ματαιώθηκαν όλες οι εορταστικές εκδηλώσεις, που γίνονταν κάθε χρόνο με συμμετοχή των σχολείων και της τοπικής νεολαίας, μεταξύ των οποίων και «ο δρόμος θυσίας», στον οποίο έπαιρναν μέρος

μαθητές όλων των βαθμίδων των σχολείων αλλά και ενήλικες. Κάθε χρόνο στις εκδηλώσεις παρίστατο και η σεβάσμια αδελφή του ήρωα διάσημη εικαστικός κ. Ελένη Πόταγα-Στράτου. Φέτος λοιπόν ματαιώθηκαν όλες οι εκδηλώσεις αλλά εμείς οι μεταγενέστεροι πρέπει να θυμόμαστε τον νεαρό 17ετή μαθητή του Βαρβακείου Γυμνασίου Βυτιναίο Ματθαίο Πόταγα για την ηρωική του πράξη. Ο αείμνηστος Ματθαίος Πόταγας λοιπόν στις 2 Μαΐου 1941 έστεισε καρτέρι στο «Χάνι του Κουτρομπή» σε διερχόμενη Γερμανική φάλαγγα, την οποία πυροβόλησε συμβολικά με ένα παλιό πιστόλι του Α΄ παγκοσμίου πολέμου του πατέρα του θέλοντας να δηλώσει με την πράξη αυτή την επιθυμία και τη διάθεση του Ελληνικού λαού να αντισταθεί

δυναμικά στον Γερμανό κατακτητή. Οι Γερμανοί συνέλαβαν στον νεαρό Πόταγα, τον οποίο εκτέλεσαν επιτόπου κατά θηριώδη τρόπο συντρίβοντας του το κεφάλι με μια υπερμεγέθη πέτρα. Ο νεκρός Ματθαίος ετάφη από τους οικείους του στον περίβολο του ξωκλήσιου του Προφήτη Ηλία. Χρόνια αργότερα η αδελφή του γλύπτρια Ελένη Πόταγα φιλοτέχνησε τον ανδριάντα του, ο οποίος τοποθετήθηκε στην πλατεία της Βυτίνας. Εμείς πάντα θα τιμούμε, έστω και σιωπηλά για δεύτερη χρονιά, εφόσον το επιβάλλουν οι συνθήκες, τον ήρωα Ματθαίο Πόταγα, του οποίου η πράξη να αντισταθεί συμβολικά μόνος του στα Γερμανικά στρατεύματα θα αποτελεί ένδειξη ηρωισμού και αδιαπραγμάτευτης διάθεσης για την υπεράσπιση της ελευθερίας.

❖ 29 ΜΑΪΟΥ 1453 : «Η πόλις εἴλω»

Η 29 Μαΐου αποτελεί μια ελευθερική επέτειο στην τετρασχιλιετή Ελληνική ιστορία και φυσικά ένα μεγάλο σταθμό στην Ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία. Την αποφράδα αυτή ημέρα η «Βασιλεύουσα» έπεσε στα χέρια των Τούρκων. Η άλωση ήταν το αποτέλεσμα της πολιορκίας της βυζαντινής πρωτεύουσας, της οποίας τελευταίος Αυτοκράτορας ήταν ο Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος, από τον οθωμανικό στρατό, με επικεφαλής τον σουλτάνο Μωάμεθ Β΄. Η πολιορκία

διήρκεσε από τις 6 Απριλίου έως την Τρίτη, 29 Μαΐου 1453 (Ιουλιανό ημερολόγιο) και σήμανε και το τέλος της υπερχιλιετούς Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Το Βυζάντιο ήταν ήδη εξασθενημένο και διαιρεμένο τους τελευταίους δύο αιώνες και αποτελούσε σκιά της παλιάς πανίσχυρης Αυτοκρατορίας. Πολλά ήταν τα αίτια της σταδιακής εξασθένησης με σημαντικότερα την άλωση του 1204 από τους Σταυροφόρους, τις πολιτικές και θρησκευτικές έριδες, την αδυναμία βοήθειας από την Δύση, την άσχημη οικονομική κατάσταση και την φυγή ανθρώπινου δυναμικού, γεγονότα που οδήγησαν στη σταδιακή εξασθένηση και συρρίκνωση. Η κατάληψη της Καλλίπολης το 1354 από τους Οθωμανούς, η οποία έφερε ορδές φανατικών μουσουλμάνων πολεμιστών στην Ευρώπη, σταδιακά κύκλωσε εδαφικά το Βυζάντιο, το οποίο έγινε το 1373 φόρου υποτέλες στον Οθωμανό σουλτάνο. Έτσι η Άλωση ήλθε ως φυσικό αποτέλεσμα της αδιάκοπης επέκτασης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην ευρύτερη περιοχή. Οι συγκρούσεις ήταν ιδιαίτερα άνισες υπέρ των Τούρκων, σε σημείο που να μνημονεύεται από τις πηγές

το τετελεσμένο της έκβασης της πολιορκίας. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται από τους ιστορικούς της αλώσεως στον ηρωισμό των πολιορκημένων και ιδιαίτερα του Αυτοκράτορα. Το γεγονός της πτώσης της «θεοφυλάκτου Πόλεως», άφησε βαθιά ίχνη, διότι με αυτήν άρχισε η τετρακοσίοχρονη δουλεία από την οποία ο Ελληνισμός βγήκε με την επανάσταση του 1821, της οποίας φέτος γιορτάζουμε τα διακόσια χρόνια. Ο Ελληνισμός θρήνησε την απώλεια της «Βασιλεύουσας» και ποτέ δεν συμβιβάστηκε με αυτήν αλλά πάντοτε ήλπιζε στην ανάκτησή της. Το δε όνομα του Κωνσταντίνου του Παλαιολόγου δημιούργησε τον θρύλο «του Μαρμαρωμένου Βασιλιά». Η ιστορία ενός λαού δεν περιλαμβάνει μόνο επιτυχίες και νίκες αλλά και αποτυχίες και ήττες, οι οποίες πολλές φορές οφείλονται σε ατυχείς αποφάσεις και ανεπαρκείς ηγέσιες, αλλά και φανατισμούς και μικροψυχίες. Η Βασιλεύουσα μέχρι σήμερα είναι ένα από τα πολλά λαμπρά σύμβολα του Ελληνισμού, της οποίας δεν πρέπει να ξεχνάμε την μακραίωνη χιλιετή ιστορία και τη μεγάλη προσφορά της στη μεσαιωνική Ευρωπαϊκή ιστορία.

❖ 30 ΜΑΪΟΥ 1941:

Το κατέβασμα της Γερμανικής σημαίας

Λίγες μέρες μετά την ηρωική θυσία του Ματθαίου Πόταγα, στις 30 Μαΐου 1941, ένας άλλος Βυτιναίος ο Λάκης ο Σάντας μαζί με τον Μανώλη Γλέζο κατέβαζαν τη Γερμανική σημαία από τον ιστό της στην Ακρόπολη. Ο Μανώλης ο Γλέζος μάλιστα παρίστατο πάντα στις ετήσιες εκδηλώσεις προς τιμή του Πόταγα και τον είχε ονομάσει πρώ-

το νεκρό της Ελληνικής αντίστασης και την ενέργειά του πρώτη αντιστασιακή πράξη αποποιούμενος τον τίτλο ως πρώτης αντιστασιακής πράξης το κατέβασμα της Γερμανικής σημαίας από την Ακρόπολη. Η πράξη αυτή του Βυτινιώτη Λάκη Σάντα μαζί με τον Μανώλη Γλέζο άφησε άναυδη όλη την Ευρώπη και καταρράκωσε το κύρος της τότε πανίσχυρης Γερμανίας, διότι το κατέβασμα της σημαίας από τον ιστό της ήταν κάτι μοναδικό και παράτολμο ιδιαίτερα για τους υπόδουλους λαούς της Ευρώπης και κάτι που δεν συγκώρησε ποτέ η χιτλερική Γερμανία, η οποία θεώρησε την πράξη αυτή ως την μεγαλύτερη προσβολή προς τη θβάστικα, το σύμβολο του χιτλερισμού. Τον Μάη μήνα λοιπόν έχουν πραγματοποιηθεί δύο σπουδαία γεγονότα της νεότερης ιστορίας μας με πρωταγωνιστές νέους της τότε εποχής με καταγωγή από τον τόπο μας.

Αλεξάνδρα Χριστοπούλου
Ψυχολόγος

Ατομική & Ομαδική Θεραπεία Παιδών, Εφήβων & Ενηλίκων

Γεωργίου Βλάχου 1 & Μεσογειών, τ.κ. 11525 (Στ. Μετρό Κατεχάκη)
Τηλ: 6977 858592 • e-mail: alex_christopoulou@yahoo.co.uk

Φωμί Τυροποιοιδή Καφέδες Γλυκά Παγωτά

Προζυμάκι

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ - ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

Βυτίνα Αρκαδίας, Τηλ.: 27950 22159 Mail: nikosmartha2@gmail.com
www.fournos-levidi.gr

Μέλι Βυτίνας
Παραγωγής μας

ΑΓΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΕΛΙΣΣΑΣ
www.melivytinass.gr

ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ: ΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΒΥΤΙΝΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
Τ. 6978162186 - 2795022295
ΧΡΥΣΑ: 6932383375

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΩΡΕΑ ΤΟΥ Κ. ΓΙΑΝΝΗ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

Ο τόπος μας χαρακτηρίζεται για τους μεγάλους ευεργέτες και δωρητές, οι οποίοι προσέφεραν μεγάλα ποσά, για να λυθούν σημαντικά τοπικά προβλήματα ή να πραγματοποιηθούν σπουδαία αναπτυξιακά έργα. Μέσα σε αυτούς εντάσσονται και εκείνοι που καθιέρωσαν διάφορα κληροδοτήματα ενισχύσεων και βραβεία για μαθητές. Τελευταία ένα αξιόλογος συμπολίτης μας, ο κ. Γιάννης Μερκούρης προσφέρθηκε να καλύψει τη δαπάνη για επισκευή της στέγης και τη διαμόρφωση του αυλείου χώρου της ιστορικής σχολής, η οποία ανοικοδομήθηκε το 1831 μετά την πυρπόλησή της από τον Ιμπραήμ. Το κτίριο της σχολής έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο μνημείο και χρήζει ιδιαίτερης αντιμετώπισης σε κάθε επισκευαστική παρέμβαση. Σε αυτό στεγάστηκε η ιστορική σχολή, η οποία συνέχισε τη λειτουργία της και μετά την επανάσταση και στην οποία μεγαλούργησε ως σχολάρχης ο σπουδαίος αρχιμανδρίτης Παναγιώτης Παπαζαφειρόπουλος. Στη συνέχεια στεγάστηκε το νεοϊδρυθέν Γυμνάσιο Βυτίνα το 1946 για μία δωδεκαετία και στη συνέχεια παρέμεινε ανενεργό. Σημαντική επισκευαστική παρέμβαση πραγματοποιήσε προ τριακονταετίας ο σπουδαίος ευεργέτης του τόπου μας αείμνηστος Συμεών Ξυνογαλάς, ο οποίος είχε ιδρύσει και το ομώνυμο κληροδοτήμα. Το κτήριο κατά καιρούς στέγαζε τα γραφεία του συνδέσμου φιλοπροόδων, τα οποία συνεχίζει να στεγάζει, και τα αρχεία του ειρηνοδικείου Νυμφασίας. Στα χρόνια που πέρασαν το κτήριο εφθάρη και έχει ανάγκη συντήρησης, ενώ ο αύλειος χώρος παραμένει ασυντρήτος και εγκαταλελειμμένος. Ο κ. Γιάννης Μερκούρης, του οποίου η πατρική οικία ευρίσκεται δίπλα από τη σχολή, έρχεται με τη δωρεά του να συντηρήσει τη στέγη του κτιρίου και να διαμορφώσει τον αύλειο χώρο αναλαμβάνοντας το κόστος της σύνταξης σχετικών μελετών και τη διεκπεραίωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών, οι οποίες σημειωτέον είναι και αρκετά πολύπλοκες, αφού το οίκημα, όπως είπαμε και πιο πάνω έχει κριθεί ιστορικό και διατηρητέο. Η προσφορά του κ. Μερκούρη υποβλήθηκε στο τοπικό συμβούλιο, το οποίο μετά από ομόφωνη αποδοχή υπέβαλε πρόταση προς το δημοτικό συμβούλιο, ώστε να δοθεί η άδεια στον δωρητή να προβεί στην εκτέλεση του έργου. Η πρόταση αυτή συζητήθηκε στη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου της 7-6-2021 και το δημοτικό συμβούλιο κατά πλειοψηφία έδωσε την άδεια στον κ. Μερκούρη να προβεί στη σύνταξη των σχετικών μελετών για την πραγματοποίηση του έργου. Βέβαια οι γραφειοκρατικές διαδικασίες, όπως λέμε και πιο πάνω, θα είναι αρκετά χρονοβόρες λόγω της ιδιαιτερότητας του οικήματος και του χώρου. Εμείς να ευχαριστήσουμε τον κ. Μερκούρη για τη δωρεά του, να επαινέσουμε την πρωτοβουλία του, η οποία δείχνει τα ένθερμα αισθήματα, που τρέφει για τον τόπο του και να ευχηθούμε η πράξη του να βρει μιμητές από τον χώρο των οικονομικά εύρωστων Βυτιναίων, ώστε να πραγματοποιηθούν και άλλα κοινωφελή έργα στον τόπο μας.

Η ΝΕΑ ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ

Με την πάροδο του χρόνου όλο και κάποιο κοινωφελές έργο προστίθεται στα όσα υπάρχουν στον τόπο μας. Το τελευταίο που ολοκληρώθηκε αυτό το δίμηνο είναι η παιδική χαρά στο τέλος του πάρκιγκ στη θέση «ψηλά αλώνια» σε μια πραγματικά ειδυλλιακή τοποθεσία, που περιβάλλεται από πεύκα, έχει απε-

Συνέχεια από τη σελ. 4

ριόριστη θέα προς όλες τις κατευθύνσεις και μπροστά της ανάγλυφο το ελατοσκεπές Μαίναλο με τις δύο κορυφές του, την «Πατερίτσα» και τον «Αϊ Λια». Η παιδική χαρά αναπλήρωσε την έλλειψη χώρου αναψυχής για τα μικρά παιδιά, αφού μια υποτυπώδης υπάρχει μόνο στο «δασάκι». Η παιδική χαρά στον «Ντρούλα» πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος «Φιλόδημος II» με δικαιούχο τον δήμο Γορτυνίας και σε εκτέλεση του έργου «δημιουργία και αναβάθμιση παιδικών χαρών» του δήμου.

Το έργο αυτό για όλο τον δήμο και για όλες τις παιδικές χαρές έχει προϋπολογισμό 252.000 € και χρηματοδοτείται κατά 80% από το πρόγραμμα «Φιλόδημος II» και 20% από τον δήμο. Ο χώρος διαμορφώθηκε κατάλληλα με ανάλογο δάπεδο, περίφραξη με μαντρότοιχο για την αποφυγή ατυχημάτων και με τα κατάλληλα όργανα όπως τσουλήθρες, κούνιες, τραμπάλες και άλλα που θα μπορούν να συμβάλουν στην ψυχαγωγία των μικρών παιδιών και την ανάλογη σωματική άσκηση. Εκτός όμως της ψυχαγωγίας των μικρών παιδιών ο χώρος προσφέρει και εξαιρετική ευκαιρία για τους συνοδούς τους να απολαύσουν μια πανοραμική εικόνα από την πλέον προνομιούχο τοποθεσία της Βυτίνας προς όλες τις κατευθύνσεις με απεριόριστη θέα και αρμονική εναλλαγή του τοπίου με άφθονο πράσινο και εντυπωσιακές εδαφικές εναλλαγές.

Ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου κ. Κατσούλιας επόπτευσε σε καθημερινή βάση την καλή εκτέλεση των εργασιών. Εμείς να επαινέσουμε την πρωτοβουλία αυτή και τις πρωτοβουλίες του κ. Κατσούλια για τη δημιουργία του χώρου αυτού ψυχαγωγίας των μικρών παιδιών πλησίον του κέντρου, ο οποίος θα προσφέρει εξαιρετικές διευκολύνσεις ιδιαίτερα την καλοκαιρινή περίοδο και να ευχηθούμε να διατηρείται σε καλή λειτουργική κατάσταση εξασφαλίζοντας την ασφάλεια των παιδιών και προπαντός να είναι καθαρός με υγιεινές συνθήκες.

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ

Μια εξαιρετικά ανησυχητική είδηση διαβάσαμε στο φύλλο μινός Ιουνίου της εφημερίδας «Γορτυνία». Η είδηση έγραφε τα εξής: «Μετά από μακροσκοπικό έλεγχο του ΚΕΠΕ στον βιολογικό καθαρισμό Βυτίνας ο περιφερειάρχης Πελοποννήσου επέβαλλε στον δήμο Γορτυνίας με απόφασή του στις 16-4-2021 πρόστιμο 2.000 €, διότι η μονάδα επεξεργασίας λυμάτων Βυτίνας δεν λειτουργεί σωστά, καθώς τα εξερχόμενα λύματα δεν είναι διαυγή, έχουν φυσαλίδες και αναδύουν δυσοσμία. Έτσι προκαλείται ρύπανση εδάφους με κίνδυνο ρύπανσης και των υπογείων υδάτων». Τι πιο ανησυχητικό από αυτό την είδηση; Ο βιολογικός καθαρισμός της Βυτίνας, ο μοναδικός σ' όλο τον δήμο Γορτυνίας, λειτουργεί ελαττωματικά, κατά τη γνωμοδότηση του ΚΕΠΕ και ρυπαίνει το περιβάλλον. Όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ο δήμος από την εποχή έναρξης λειτουργίας του βιολογικού καθαρισμού, το 2008, αναθέτει σε εξειδικευμένη εταιρεία την εποπτεία λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων και σε εξειδικευμένο χημικό τον έλεγχο των υλικών καθαρισμού. Την ευθύνη όμως της εύρυθμης λειτουργίας έχει ο δήμος. Κατά καιρούς είχαν εκφραστεί επιφυλάξεις για την λειτουργία των εγκαταστάσεων και προ ετών ο σύλλογος των απανταχού Βυτιναίων είχε ζητήσει έλεγχο από την διεύθυνση υγείας του νομού Αρκαδίας. Οι έλεγχοι κατά καιρούς είχαν διαπιστώσει σωστή λειτουργία με ελάχιστες παρεκκλίσεις. Η φετινή όμως διαπίστωση από έναν επίσημο και αρμόδιο φορέα είναι άκρως ανησυχητική. Η έκθεση διαπιστώνει ρύπανση εδάφους και κίνδυνο μόλυνσης υπογείων υδάτων.

Για όσους δεν έχουν επισκεφθεί τον χώρο, ο οποίος βρίσκεται στο ρέμα του «Πλάτανου», τα λύματα που εξέρχονται από το όλο σύστημα σε μορφή καθαρού νερού ακολουθούν φυσική ροή και μέσω του ρέματος του «Πλάτανου» φτάνουν και πέφτουν στον Μυλάοντα, όσα δεν απορροφώνται κατά την πορεία. Συναντούν δε κάποιες πηγές φυσικών υδάτων και η μόλυνση, εάν είναι ακάθαρτα, είναι άμεση. Θεωρούμε δε απαράδεκτη και άκρως επικίνδυνη την ελαττωματική λειτουργία του

βιολογικού καθαρισμού τη στιγμή μάλιστα που είναι ο μοναδικός σε όλο τον δήμο Γορτυνίας. Ο δήμος, όπως λέγει η ίδια η είδηση της «Γορτυνίας», υπέβαλλε ένσταση κατά της αποφάσεως του περιφερειάρχη, αλλά αυτό δεν λύνει το πρόβλημα. Παρακαλούμε λοιπόν και καλούμε τον δήμο να επιληφθεί και να λύσει το σχετικό πρόβλημα, που δεν βάζει μόνο σε κίνδυνο το περιβάλλον αλλά και την υγεία των ιδίων των κατοίκων, αφού ελάχιστα απέχει από τα τελευταία σπίτια της Βυτίνας και αναδύει δυσοσμία όπως διαπιστώνει το ΚΕΠΕ. Προς Θεού, ένας βιολογικός καθαρισμός υπάρχει σε όλο τον δήμο και δεν είναι δυνατή η ομαλή λειτουργίας του; Ο δήμος έχει άμεση ευθύνη για το πρόβλημα και εάν έχει γίνει ελλιπής συντήρηση να αναζητηθούν ευθύνες και να διορθωθεί η βλάβη.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΥΔΡΟΚΙΝΗΣΗΣ ΤΙΜΑ ΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Οργάνωσε ιστορική περιοδική έκθεση

Είναι γνωστό σε όλους ότι στη γειτονική μας Δημοτσάνα, έδρα του Δήμου, λειτουργεί το ονομαστό πλέον μουσείο υδροκίνησης, το οποίο ιδρύθηκε από το πολιτιστικό ίδρυμα του ομίλου Πειραιώς το 1997 και παρουσιάζει στον επισκέπτη όλη την αξιοποίηση του νερού ως κινητήριο δύναμη στην τοπική βιομηχανική παραγωγή. Έτσι στο χώρο αυτό γίνεται αναπαράσταση του παραδοσιακού βυρσοδεψείου, του αλευρόμυλου, της νεροτριβής και του μπαρουτόμυλου, ο οποίος τόσα προσέφερε στην Ελληνική επανάσταση.

Το μουσείο διευθύνεται από την πανάξια κ. Έρα Παπαδοπούλου, η οποία έχει προσφέρει πάρα πολλά στην άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου της περιοχής και έχει συμβάλλει στην διατήρηση του λαϊκού πολιτισμού. Το μουσείο λοιπόν εκτός από όσα προσφέρει στον επισκέπτη στη γνωριμία του με την παραδοσιακή βιομηχανική εικόνα της περιοχής της Γορτυνίας, αναπτύσσει κατά καιρούς πολλές πολιτιστικές δραστηριότητες με την οργάνωση περιοδικών σεμιναρίων, εκθέσεων και επισκέψεων σε ιστορικά μνημεία. Πρόσφατα το μουσείο οργάνωσε μια περιοδική έκθεση με τίτλο «ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ 21: ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ». Η έκθεση, εγκαινιάστηκε στις 15 Ιουνίου και θα διαρκέσει μέχρι τις 29 Νοεμβρίου. Όπως σημειώνει και σχετική ανάρτηση του μουσείου στο διαδίκτυο, δείχνει την πορεία της Επανάστασης, φωτίζοντας πτυχές της τοπικής ιστορίας και των συνθηκών που διαμόρφωσαν κοινωνικά και πολιτικά τον Μοριά κατά τον αιώνα πριν από το 1821.

Μεταξύ άλλων, παρουσιάζονται ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός, η Δημοτσάνα με τις σχολές της και τις βιβλιοθήκες της, καθώς και οι ιεράρχες που φοίτησαν εκεί πριν βρεθούν να ηγούνται πνευματικά του Ελληνισμού. Επίσης, αναδεικνύονται η παραγωγή της πυρίτιδος και η στρατηγική αξία της στα χρόνια της Επανάστασης, αλλά και τα πολεμικά γεγονότα γύρω από τον πρώτο μεγάλο στόχο της Επανάστασης.

Ανάμεσα στα κεμήλια της έκθεσης ξεχωρίζουν προσωπικά αντικείμενα, όπλα, πορτρέτα και προτομές αρχιερέων, οπλαρχηγών και άλλων πρωταγωνιστών του Αγώνα, όπως ο Γρηγόριος Ε΄, ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, οι Αναγνώστης και Κανέλλος Δεληγιάννης, ο Πετρόμπεης Μαυρομικλής, ο Παπαφλέσσας, ο Καλλίνικος Καστόρης, ο Νικηταράς, ο Νικόλαος Ταμπακόπουλος.

Προβάλλεται, επίσης, σημαντικό αρχειακό υλικό (έγγραφα, χαλκογραφίες, επιστολές, βιβλία, κ.ά.), ενώ η έκθεση πλαισιώνεται από πρωτότυπες οπτικοακουστικές παραγωγές με θέμα την καθημερινή ζωή αγωνιστών και πολιτών, τις μάχες του Αγώνα, τη διαμόρφωση των συνόρων του ελληνικού κράτους.

Να επαινέσουμε την πρωτοβουλία αυτή και να συγχαρούμε την προσπάθεια της κ. Παπαδοπούλου, που αφενός τιμά με την εκδήλωση αυτή τα διακόσια χρόνια της επανάστασης και αφετέρου δίνει την ευκαιρία στον επισκέπτη του μουσείου να γνωρίσει από κοντά μοναδικά κεμήλια της επανάστασης του 21.

ΕΥΛΟΓΥΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
Χρήστος Τριανταφύλλης

Λαύριο
Τηλ.: 22920.60445
Κινητό: 6977.400.778
Οικιακό: 2920.60911

- Έπιπλα κουζίνας
- Κουφώματα
- Ντουλάπες
- Έπιπλα (παντός είδους)
- Πέργολες
- Παιδικά Υγνοδεμάτια
- Στρώματα ύπνου

Hotel Aikta

Λαύριο - Χαλέ - Μπαρ
Κεντρικά δέντρα
Τηλέφωνο - ΤΟ

BYTINA Αρκαδίας
τηλ.: 27950 22216 - 27950 22316
κιν.: 6944 552270, 6945 711707
fax: 210 80 55 997
e-mail: filia@dmkz.doi.gr, aegli@eto.gr

M ΜΠΟΛΟΡΙΖΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

✓ ΕΜΠΟΡΙΟ & ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΥΣΟΕΛΑΩΝ
✓ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
✓ ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

BYTINA ΑΡΚΑΔΙΑΣ
ΤΗΛ.: 27950 22 725
ΚΙΝ.: 697 60 86 842
e-mail: mpolorizos@gmail.com

Βασιλική Γαλάνη, MD
Παιδίατρος

Ειδικευθείσα στο Dietrich Bonhoeffer Klinikum,
Neubrandenburg, Γερμανία
Επιμελήτρια Ογκολογίας Κλιν. παιδιών & εφήβων, Νοσ. Μητέρα

Γραφείο: Λ. Πεντέλης 28,
Βριλήσσια
Τηλ. 6972 185 276
2130 444 859
vicky_gln@hotmail.com

ΕΠΕΤΕΙΑΚΑ ΑΡΘΡΑ ΓΙΑ ΤΑ 200

Η συμμετοχή των Βυτιναίων στα στρατιωτικά και πολιτικά γεγονότα του πρώτου έτους της Επανάστασης

**ΓΡΑΦΕΙ: Ο φιλόλογος
Παναγιώτης Αντ. Παπαδέλος**

Στο πρώτο φύλλο της BYTINΑΣ του 2021 είχαμε γράψει ότι τιμώντας τα 200 χρόνια από την έναρξη της επανάστασης του 1821 θα παρουσιάσουμε σε όλα τα φύλλα της εφημερίδας του 2021 γεγονότα οποιασδήποτε μορφής που σχετίζονται με την Βυτίνα.

Έτσι στο πρώτο φύλλο γράψαμε για την πολλαπλή συμβολή του τόπου μας στο μεγάλο αυτό γεγονός και στο δεύτερο τους Βυτιναίους ιερολοχίτες προκειμένου να γίνουν ευρύτερα γνωστά περιστατικά, τα οποία είτε αγνοούν οι περισσότεροι στις λεπτομέρειές τους, είτε έχουν ξεχαστεί στο διάβα του χρόνου. Στο σημερινό λοιπόν φύλλο θα ασχοληθούμε με τη συμμετοχή του τόπου μας στα στρατιωτικά και πολιτικά συμβάντα του πρώτου έτους της Ελληνικής επανάστασης, το οποίο ήταν αποφασιστικής σημασίας για την εδραίωση της και τα περισσότερα από αυτά έλαβαν χώρα στον Μοριά.

Α' Στρατιωτική συμμετοχή: Κορυφαίο στρατιωτικό γεγονός του πρώτου έτους της επανάστασης ήταν η κατάληψη της Τριπολιτσάς από τα επαναστατικά στρατεύματα και η οποία αφενός εδραίωσε την επανάσταση και αφετέρου επιβεβαίωσε το στρατιωτικό δαιμόνιο του Κολοκοτρώνη. Πριν όμως από αυτό το κορυφαίο γεγονός προηγήθηκαν πολλά άλλα σημαντικά, που οδήγησαν τελικά στην κατάληψη της πρωτεύουσας του Μοριά. Σε πολλά δε από αυτά η συμμετοχή των Βυτιναίων είτε με δικούς τους οπλαρχηγούς είτε εντασσόμενοι στα στρατιωτικά τμήματα του Κολοκοτρώνη ή άλλων οπλαρχηγών όπως του Γενναίου Κολοκοτρώνη, του Δημητράκη Πλαπούτα, του Νικηταρά και άλλων ήταν αποφασιστικής σημασίας και μπορούμε να πούμε ότι συνέβαλλε στο νικηφόρο αποτέλεσμα.

Η έκρηξη της επανάστασης βρήκε τη Βυτίνα έτοιμη και εφοδιασμένη με πολεμοφόδια, τα οποία είχε φροντίζει να συγκεντρώσει ο σπουδαίος Βυτιναίος προεστός και χρηματοδότη του αγώνα Νικολής Ταμπακόπουλος.

Τον ενθουσιασμό που επικράτησε στη Βυτίνα με το άκουσμα της έκρηξης της επανάστασης περιγράφει στα απομνημονεύματά του ο σημαντικός φιλικός Στέφανος Στεφανόπουλος, Ζατουνίτης και ωρολογοποιός στην Τρίπολη, ο οποίος είχε βοηθήσει ποικιλοτρόπως την προετοιμασία του αγώνα. Την ημέρα του Ευαγγελισμού λοιπόν μεταβαίνων στη Λάστα όπου είχε κρύψει οπλισμό βρήκε όλους τους κατοίκους της Βυτίνας και της Λάστας ενθουσιασμένους και επικρατούσε πυρετός ετοιμασιών. Στη Λάστα μάλιστα είχαν στηθεί χοροί στο προαύλιο του Αϊ Γιώργη.

Η πρώτη πολεμική συμμετοχή Βυτιναίων καταγράφεται κατά την πολιορκία του κάστρου της Καρύταινας στις 29-3-1821 όπου μικρό τμήμα υπό τον Νικολή Ταμπακόπουλο εντάσσεται στο τμήμα του Κολοκοτρώνη. Δυστυχώς η πολιορκία ήταν αποτυχημένη και οι πολιορκητές έφυγαν μόλις εμφανίστηκαν οι Τούρκοι.

Στη συνέχεια οι Βυτιναίοι Νικολής Ταμπακόπουλος, Αναστάσιος Νικολόπουλος, Γιαννάκης Αλεβιζόπουλος, Θεόδωρος Λιάρος ή Ροζής και αρκετοί άλλοι συμβάλλουν στη προσπάθεια του Κολοκοτρώνη να οργανώσει το πρώτο στρατόπεδο στην Πιάνα. Το στρατόπεδο αυτό διαλύθηκε μετά από επίθεση 4.000 περίπου Τούρκων και ο Κολοκοτρώνης έφυγε προς το εσωτερικό της Γορτυνίας. Οι Τούρκοι έκαψαν την Αλωνίσταινα και εστράφησαν προς το «διάσελο», για να περάσουν στη Βυτίνα, η οποία ήταν η τροφοδόχος των στρατευμάτων και από εκεί στην υπόλοιπη Γορτυνία και να καταπνίξουν κάθε ίχνος επανάστασης.

Τη διάβαση στο διάσελο έκλεισε μετά από διαταγή του Κολοκοτρώνη ο Νικολής ο Ταμπακόπουλος με ισχυρό σώμα Βυτιναίων και ηλιοσχωριτών (ο τοπικός ιστορικός Αθανάσιος Λαμπρόπουλος τους ανεβάζει στους εξακόσιους) και άλλοι Βυτιναίοι οπλαρχηγοί ανακαίτίζουν στις 5 Απρίλη του 1821 τους προελαύνοντες Τούρκους.

Σε βοήθεια σπεύδει ο Βασίλης Δημητράκοπουλος με τους Αλωνιστιώτες και ο Κωνσταντίνος Πετμεζάς με το σώμα του. Στη μάχη αυτή φονεύονται οι πρώτοι Βυτιναίοι Δημήτριος Τζοχαντάρης και Δημήτριος Σταμέλος. Ο Τζοχαντάρης μάλιστα άφησε ορφανές και δύο μικρές θυγατέρες. Η μεγάλη αυτή επιτυχία βοηθά τον Κολοκοτρώνη να ανασυνταχθεί και να ανασυγκροτήσει τα στρατόπεδά του γύρω από την Τρίπολη. Μάλιστα ο Ιωάννης Ζαφειρόπουλος ιστορικός της επανάστασης γράφει: «Μέγα δε συνετέλεσε ο Νικόλαος Ταμπακόπουλος εις το να εμποδισθεί η δια του Διασέλου διάβασις των Τούρκων με όλα τα ολέθρια αποτελέσματα».

Στις 15-4-1821 υπερδικάσιοι Βυτιναίοι με επικεφαλής πάλι

τους Νικολή Ταμπακόπουλο, Γιαννάκη Αλεβιζόπουλο, Θεόδωρο Λιάρο και άλλους σπεύδουν στο Λεβίδι και παίρνουν μέρος στη μεγάλη αυτή μάχη βοηθώντας τους έγκλειστους υπό τον Στριφτόμπολα και τους άλλους Καλαβρυτινούς καπεταναίους να τρέψουν σε φυγή τους Τούρκους. Το Βυτινιώτικο σώμα κατέλαβε το ύψωμα «Ελληνίτσα» και επέδειξε ιδιαίτερο ηρωισμό κατά τη διάρκεια της μάχης, το αποτέλεσμα της οποίας ήταν νικηφόρο για τα Ελληνικά στρατεύματα. Στις 13 Μαΐου 1821 σύσσωμοι οι Βυτιναίοι υπό τους Νικόλαο, Σωτήριο και Δημήτριο Ταμπακόπουλους, Γιαννάκη Αλεβιζόπουλο, Κ. Ταγκόπουλο, Ανδρέα και Θεόδωρο Λιαρόπουλο, Π. Χρυσανθόπουλο ή Κακλαμάνο Κ. Λαμπρινόπουλο μετά από ειδοποίηση του Νεμντισιώτη επισκόπου Βρεσθένης Θεοδώρητου, πηγαίνουν στο Βαλτέτσι και παίρνουν μέρος στη μάχη εντασσόμενοι στο τμήμα του Θ. Κολοκοτρώνη.

Πολλοί διακρίνονται στη διήμερη αυτή μάχη και ιδιαίτερα ο Παναγιώτης Χρυσανθόπουλος ή Κακλαμάνος, ο οποίος να σημειώσουμε εδώ ότι είναι ο πλέον «μπαρουτοκαπνισμένος» Βυτιναίος και έλαβε μέρος σε πάνω από είκοσι μάχες κατά τη διάρκεια του αγώνα. Διετέλεσε δε υπασπιστής του Καραϊσκάκη και έχασε το ένα του χέρι στην πολιορκία της Ακρόπολης. Για τον σπουδαίο αυτό Βυτιναίο θα κάνουμε ιδιαίτερο αφιέρωμα σε άλλο φύλλο. Ο Κακλαμάνος λίγο διάστημα μετά με σώμα Βυτιναίων μετέχει στις 7 Αυγούστου στην πολιορκία και την παράδοση του Νιόκαστρου.

Ισχυρό στρατιωτικό τμήμα διακοσίων περίπου Βυτιναίων παίρνει μέρος με τους ίδιους οπλαρχηγούς εκτός του Κακλαμάνου, ο οποίος βρίσκεται στο Νιόκαστρο, και επιπλέον τον Σταύρο Θεοφιλάκο ή Χατζησταύρο στις 8 Αυγούστου στη νικηφόρο μάχη της Γράνας, η οποία οδήγησε στην κατάληψη της Τριπόλεως και πραγματοποιήθηκε λίγο μετά στις 22 Σεπτεμβρίου. Κατά την κατάληψη της πόλεως της Τρίπολης κορυφαίο ρόλο έπαιξε ο Νικολής ο Ταμπακόπουλος, όποιος κατ' εξαίρεση διατηρούσε πολυτελή κατοικία εκεί (σεράϊ το περιγράφουν κάποιοι ιστορικοί) και συνδεόταν φιλικά με αρκετούς σημαίνοντες Τούρκους.

Αυτός συνέβαλλε στη διάσωση του καϊμακάμη, μετά από συνεννόηση με τον Κολοκοτρώνη, και στη φυγάδευση του διερμηνέα Σταυράκη Ιακωβίκη. Επίσης στις συνομιλίες με τους Τούρκους για την παράδοση της πόλης μεγάλη ήταν η συμβολή του σπουδαίου Βυτιναίου Ιωάννη Βαρβάτη, ο οποίος κατέλαβε σημαντικές θέσεις στις διάφορες επιτροπές του αγώνα και δυστυχώς πέθανε πολύ νέος το 1823 από λοιμική νόσο.

Μετά την κατάληψη της Τρίπολης οι Βυτιναίοι συνεχίζουν να πολεμούν στο πλευρό του Κολοκοτρώνη μέχρι τέλους του πρώτου έτους της επανάστασης και υπό τον Παναγιώτη Κακλαμάνο τον ακολουθούν στην πολιορκία των Πατρών.

Αυτή είναι η συμμετοχή των Βυτιναίων πολύ περιληπτικά στα στρατιωτικά γεγονότα του πρώτου έτους της επανάστασης. Η Βυτίνα η οποία αριθμούσε κατά την έναρξη του αγώνα 2.000 κατοίκους προσέφερε στρατιωτικά τμήματα συνολικά τριακοσίων και τετρακοσίων στρατιωτών, οι οποίοι πολέμησαν κάτω από τις διαταγές του Κολοκοτρώνη έχοντας πανάξιους οπλαρχηγούς ορισμένοι από τους οποίους όπως ο Νικολής ο Ταμπακόπουλος, ο Θεόδωρος Λιάρος ή Ροζής και ο Σταύρος Θεοφιλάκος ή Χατζησταύρος έπесαν ηρωικώς μαχόμενοι σε διάφορες μάχες.

Β' Πολιτική συμμετοχή: Λόγω της μεγάλης αναγνώρισης και του κύρους πολλών Βυτιναίων, της οικονομικής τους επιφάνειας και των γνωριμιών τους επόμενο ήταν η συμμετοχή τους σε πολλές οργανωτικές επιτροπές το πρώτο έτος του αγώνα. Επί πλέον η Βυτίνα λόγω θέσεως απέτελεσε τόπο συνάντησης και διαμονής πολλών προσωπικοτήτων στρατιωτικών και πολιτικών και ορισμένοι από αυτούς όπως ο σπουδαίος φιλικός Παναγιώτης Αρβάλης νοσηλεύτηκαν στο νοσοκομείο του ιατροχειρουργού Ν. Θεοφιλόπουλου.

Οι πρώτοι Βυτιναίοι που μετέχουν σε πολιτικές επιτροπές το πρώτο έτος του αγώνα, οι οποίες παίρνουν σημαντικές αποφάσεις είναι ο Θεόδωρος Λιάρος ή Ροζής και ο Νικολής ο Ταμπακόπουλος.

Ο πρώτος στις 28 Απριλίου του 1821 στην Πιάνα υπογράφει την πράξη ανάθεσης της αρχιστρατηγίας στον Κολοκοτρώνη μαζί με τους Κανέλλο Δεληγιάννη, Κων/νο Υψηλάντη, Παν. Δημητράκοπουλο, Ανδρέα Παπαγιαννόπουλο, Παν. Λουκόπουλο, Λάμπρο Ροϊλό, Ν. Μπούκουρα και Αναγν. Ζαφειρόπουλο. Την ίδια μέρα συγκροτείται η εφορία του πολέμου με πρόεδρο τον Κανέλλο Δεληγιάννη και μέλη τους Νικόλαο Ταμπακόπουλο, Σπ. Κουλά (Βυτιναίοι και οι δύο), Δ. Παπαγιαννόπουλο, και Γ. Δημητράκοπουλο.

Αυτή είχε ευρείες αρμοδιότητες και όπως γράφει ο Φωτάκος «ο Κολοκοτρώνης ήταν ευπής εις αυτήν», ο δε Στεφανόπουλος σημειώνει «εκτός του ότι είχε και την φροντίδα των ζωοτροφιών, των πολεμοφοδίων, της νεοσυλλέξιας, εξήσκει και

ανωτάτην επί του στρατού κυριαρχίαν». Από την εφορεία πολέμου ορίζονται οι τοπικές εφορείες. Στη Βυτίνα ορίζονται δύο εφορείες. Η πρώτη είναι αυτή εφοδίων με πρόεδρο τον Δημήτριο Μερκούρη και μέλη τους Κ. Ταμπακόπουλο, Ζαχ. Νικολόπουλο και Μ. Πολυχρονόπουλο και η δεύτερη είναι των όπλων με πρόεδρο τον Θεόδωρο Λιάρο ή Λιαρόπουλο και μέλη τους Συμεών Περδικάρη, Ν. Ρόδη, Ιωαν. Αλεβίζο, Π. Χρυσανθόπουλο ή Κακλαμάνο και Δ. Κορδούρο ή Κοντόστουλο.

Στην συνέλευση των Καλετζών η οποία συνήλθε στις 26 Μαΐου 1821 αναγορεύεται πρόεδρος ο Νεμντισιώτης επίσκοπος Βρεσθένης Θεοδώρητος, ο οποίος φρόντισε στη σχολή της Βυτίνας, και τη Βυτίνα αντιπροσωπεύουν οι Θεόδωρος Λιαρόπουλος και Νικόλαος Λαμπρινόπουλος. Τόσο στη συνέλευση των Καλετζών όσο και σε αυτή αργότερα των Βερβαίων πληρεξούσιος αναγορεύεται ο Νικολής ο Ταμπακόπουλος. Στις 11 Ιουνίου οι δύο Βυτιναίοι Ταμπακόπουλος και Λιαρόπουλος μετέχουν στην επιτροπή, η οποία μεταβαίνει στο Άστρος με επικεφαλής τον Κολοκοτρώνη, για να υποδεχθεί τον Δημήτριο Υψηλάντη.

Τέλος Νοέμβρη συνέρχεται στο Άρχος η Πελοποννησιακή Γερουσία όπου μετά τη δοξολογία ορκίζονται οι μετέχοντες και το πρακτικό της ορκωμοσίας υπογράφουν δύο Βυτιναίοι, ο επίσκοπος Κορίνθου Κύριλλος (Ροδόπουλος) και ο Ιωάννης Βαρβάτης. Ο Ιωάννης Βαρβάτης ήταν πολύγλωσσος, προσωπικότα υπηλίου κύρους και είχε εκλεγεί πολλάκις γερουσιαστής και εκπρόσωπος της επαρχίας Καρύταινας. Δυστυχώς, όπως γράφουμε και πιο πάνω, πέθανε πρόωρα το 1823 από τύφο. Ο ίδιος υπογράφει ως εκπρόσωπος της επαρχίας Καρυταινής τη διακήρυξη, την οποία απήνυθε η συνέλευση «προς τας αυλὰς της Ευρώπης».

Αυτή είναι η πολιτική συμμετοχή των Βυτιναίων στις πολιτικές αποφάσεις και τα αντίστοιχα όργανα της επανάστασης. Επιπλέον στη Βυτίνα συναντήθηκαν πολλές φορές αρκετές προσωπικότητες του αγώνα όπως συνέβη στη σημαντική συνάντηση στις 26 Αυγούστου 1821 κατά την οποία βρέθηκαν εδώ ο Μαυροκορδάτος, ο Νέγρης, ο Καρατζάς, ο επίσκοπος Ταλαντίου Νεόφυτος και αρκετοί άλλοι «συνωμοτούντες εναντίον του Υψηλάντη».

Εδώ συντάχθηκαν τα διάφορα έγγραφα και κατά τον σπουδαίο ιστορικό της επανάστασης Διονύσιο Κόκκινο «είχαν ιδρύσει μυστικό πολιτικό γραφείο στην Βυτίνα». Ο ίδιος ιστορικός σημειώνει: «το σχέδιο του ολιγαρχικού πολιτεύματος, το οποίο ήθελαν να επιβάλλουν οι πολιτικοί κατά τη συνέλευση της Ζαράκας, εκμηδενίζοντας και αυτήν την στρατιωτική εξουσία του Υψηλάντη συνετάχθη εις την Βυτίνα». Μάλιστα ο Κόκκινος δημοσιεύει ανέκδοτη επιστολή από το αρχείο του Γουβέλν με ημερομηνία «Βυτίνη της Αρκαδίας 25 Αυγούστου 1821» την οποία υπογράφουν δέκα εκπρόσωποι Ρουμελιώτες και Θεσσαλοί αναθέτοντες την εξουσία της Στερεάς Ελλάδας στον Μαυροκορδάτο και τον Νέγρη παραβλέποντας τον Υψηλάντη. Όλοι αυτή τη συγκεκριμένη ημερομηνία βρέθηκαν στη Βυτίνα και σύμφωνα με τον παρευρεθέντα Γουβέλν «έτυχαν εξαιρετικής φιλοξενίας».

Δεν πρέπει δε να παραβλέψουμε και τη συμμετοχή των δύο Βυτιναίων Αθανασίου Ξωδείλου και Δημητρίου Κορδούρου ή Κοντοσταυλου, οι οποίοι συμμετείχαν σε πολλές αποφάσεις ως «γραμματικοί» των οπλαρχηγών Γενναίου Κολοκοτρώνη και Νικηταρά.

Όπως μπορεί να συμπεράνει ο αναγνώστης, η Βυτίνα έπαιξε σημαντικό στρατιωτικό και πολιτικό ρόλο στο πρώτο έτος της επανάστασης και εξακολούθησε να παίζει σε όλη τη διάρκεια του οκταετούς αγώνα.

**Η πράξη της συνέλευσης των Καλετζών.
Τέταρτος στη σειρά υπογράφει ο
Ν. Ταμπακόπουλος. (μουσείο Μπενάκη).**

ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Φιλελληνισμός και Ελληνική Επανάσταση

ΓΡΑΦΕΙ: Η Βίκυ Λούρη – Λιμνιάτν
καθηγήτρια της Ελληνικής και Γαλλικής γλώσσας-
πτυχιούχος του Ιστορικού και αρχαιολογικού τμήματος
ΕΚΠΑ- Αξιωματικός στο Τάγμα των Ακαδημαϊκών
Φοινίκων της Γαλλικής Δημοκρατίας - Συγγραφέας.

Ο Πόλεμος της Ανεξαρτησίας (1821-1829), η Ελληνική Επανάσταση του 1821, είναι η σύγκρουση κατά την οποία οι Έλληνες, που τελικά υποστηρίχθηκαν από τις μεγάλες δυνάμεις (Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ρωσία), κατάφεραν να αποτινάξουν τον Οθωμανικό ζυγό. Στις 25 Μαρτίου 1821, οι Έλληνες, που ορίστηκαν για πρώτη φορά ως Ορθόδοξοι Χριστιανοί, εξεγέρθηκαν ενάντια στην κυριαρχία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Αυτή η εξέγερση ήταν επιτυχής και η εκ των πραγμάτων ανεξαρτησία διακηρύχθηκε στην Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου την 1η Ιανουαρίου 1822. Η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη ήταν αρκετά ευνοϊκή για το κίνημα, όπως οι Φιλέλληνες. Ωστόσο, καμία κυβέρνηση δεν κινήθηκε λόγω του πολιτικού και διπλωματικού βάρους της Ιερής Συμμαχίας, και ιδιαίτερα της Αυστρίας του Μέτερνιτς. Έλληνες που ζούσαν εκτός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, όπως κάτοικοι των Ιονίων Νήσων, όπως ο Ιωάννης Καποδίστριας, και μέλη της ελληνικής ελίτ της Κωνσταντινούπολης και των παραδουνάβιων χωρών, οι Φαναριώτες, βοήθησαν τους εξεγερμένους από την αρχή του αγώνα.

Η επιλογή της Πελοποννήσου ως μιας από τις βασικές περιοχές όπου θ' άρχιζε η Επανάσταση του 1821, δεν ήταν τυχαία, καθώς σ' αυτήν οι Έλληνες υπερτερούσαν αριθμητικά. Επίσης, αρκετοί ένοπλοι Τούρκοι της Πελοποννήσου είχαν μετακινηθεί στην Ήπειρο για να πολεμήσουν τον Αλή Πασά. Άλλοι ευνοϊκοί παράγοντες ήταν το ορεινό έδαφος της, η απόστασή της από την Κωνσταντινούπολη και ιδίως η ευρεία εξάπλωση της Φιλικής Εταιρείας στους προκρίτους και τους κληρικούς του τόπου. Στα τέλη του 1820 και στις αρχές του 1821 οι φιλικόι Παπαφλέσσας και Κολοκοτρώνης έφτασαν στην Πελοπόννησο και συνεργάστηκαν με τους πρόκριτους και τους αρχιερείς της περιοχής για το συντονισμό του Αγώνα. Ο αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δίκαιος ή Παπαφλέσσας μετέφερε με ενθουσιασμό το μήνυμα της Μεγάλης Επανάστασης και της αποτίναξης του οθωμανικού ζυγού. Ο οπλαρχηγός Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, παλιός κλέφτης και αξιωματικός βρετανικών και γαλλικών στρατιωτικών σωμάτων στα Επτάνησα, πέρασε στη Μάνη ξεσπώνοντας τους Έλληνες. Οι κινήσεις αυτές ανησύχσαν τους Τούρκους, οι οποίοι κάλεσαν προληπτικά τους αρχιερείς και τους προεστούς στην Τριπολιτσά. Όσοι από αυτούς πήγαν, φυλακίσθηκαν. Οι υπόλοιποι πραγματοποίησαν σύσκεψη στις 10 Μαρτίου στη μονή της Αγίας Λαύρας και στη συνέχεια επέστρεψαν στις επαρχίες τους για να στρατολογήσουν παλικάρια.

Η Επανάσταση ξεκίνησε τον Μάρτιο του 1821 στην Πελοπόννησο, με επιθέσεις εναντίον οχυρωμένων Τούρκων στα Καλάβρυτα και στη Βοστίτσα. Στις 23 Μαρτίου παραδόθηκε στους Έλληνες η Καλαμάτα και άρχισε η πολιορκία των κάστρων, όπου κατέφευγαν οι Οθωμανοί. Έλληνες που είχαν συγκεντρωθεί στην Πάτρα, ύψωσαν τη σημαία της Ελευθερίας και ψήφισαν επαναστατική επιτροπή με ηγέτη τον μητροπολίτη Παλαιών Πατρών Γερμανό.

Τον επόμενο μήνα οι Τούρκοι νικήθηκαν ακόμη μία φορά στο Λεβίδι της Αρκαδίας. Με την εξάπλωση της Επανάστασης σε ολόκληρη την Πελοπόννησο φάνηκε ότι χρειαζόταν ένα συντονισμένο σχέδιο, καθώς δεν αρκούσε ο ηρωισμός των οπλαρχηγών. Την ηγεσία των ενόπλων ανέλαβε τότε ο Κολοκοτρώνης. Αυτός έκρινε αναγκαία για την επιτυχία της Επανάστασης την κατάληψη της Τριπολιτσάς, που ήταν το διοικητικό και στρατιωτικό κέντρο της Πελοποννήσου, κι έπειτα των υπολοίπων φρουρίων. Τον Ιούνιο του 1821 έφτασε στην Πελοπόννησο και ο Δημήτριος Υψηλάντης, στη θέση του φυλακισμένου αδελφού του Αλέξανδρου, για να αναλάβει την αρχηγία της Επανάστασης. Με τη βοήθεια Επτανήσιων εθελοντών, οι εξεγερμένοι Έλληνες κατέλαβαν τη Μονεμβασιά και το Νεόκαστρο. Η Επανάσταση είχε σημειώσει τις πρώτες επιτυχίες της.

Από τις αρχές της η Ελληνική Επανάσταση είχε την τύχη να δεχτεί τη βοήθεια ενός δυναμικού ρεύματος υποστήριξης που αναπτύχθηκε στις σημαντικότερες πόλεις της Ευρώπης. Ο φιλελληνισμός, όπως ονομάστηκε αυτό το ρεύμα, πρόσφερε σημαντική βοήθεια στην ελληνική υπόθεση. Οι ηρωισμοί αλλά και τα δραματικά γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης (οι καταστροφές της Χίου και των Ψαρών και η πολιορκία του Μεσολογγίου με την τραγική της κατάληξη), προκάλεσαν ισχυρή συμπάθεια στην κοινή γνώμη των χωρών της Ευρώπης, αλλά και στην Αμερική.

Το κίνημα του φιλελληνισμού προσέλαβε τότε μεγάλες διαστάσεις και διαπέρασε όλα τα κοινωνικά στρώματα. Εκτός όμως από την ανθρώπινη συμπάθεια για τα δεινά ενός αγωνιζόμενου λαού, υπήρξαν και ειδικότεροι παράγοντες που τροφοδότησαν αυτό το κίνημα. Αρχικά, αναζωπυρώθηκαν οι αναμνήσεις της Αρχαιότητας τις οποίες ανακαλούσε ο αγώνας των Ελλήνων, που θεωρούντο απόγονοι εκείνων που δημιούργησαν τον Δυτικό πολιτισμό. Δεν πρέπει, άλλωστε, να λησμονούμε ότι

η πνευματική ζωή στην Ευρώπη εκείνη την εποχή χαρακτηριζόταν από το έντονο στοιχείο του κλασικισμού και η αναφορά στην ελληνική Αρχαιότητα ήταν ιδιαίτερα συχνή στα φιλολογικά και τα δημοσιογραφικά κείμενα και στις εικαστικές τέχνες.

Επιπλέον, ο χαρακτήρας της Ελληνικής Επανάστασης θεωρήθηκε από πολλούς, λόγω της θρησκευτικής διαφοράς μεταξύ των Ελλήνων και των Τούρκων, αγώνας των καταπιεζομένων Χριστιανών απέναντι στους καταπιεστές τους Μουσουλμάνους. Η πρώτη αντίδραση των Τούρκων απέναντι στην Ελληνική Επανάσταση, δηλαδή ο απαγχονισμός του πατριάρχη Γρηγορίου Ε' και των μελών της Ιεράς Συνόδου, ενίσχυε αυτή την αντίληψη.

Τέλος, στην εκδήλωση του φιλελληνισμού συνέβαλε και το εθνικό στοιχείο της Ελληνικής Επανάστασης, ότι δηλαδή επρόκειτο για την εξέγερση ενός λαού που επιχειρούσε με σκληρές θυσίες να επιτύχει την εθνική του αποκατάσταση και ανεξαρτησία. Είναι χαρακτηριστικό ότι τόσο οι συντηρητικοί όσο και οι φιλελεύθεροι αισθάνθηκαν την ίδια συμπάθεια για τον Ελληνικό Αγώνα. Οι συντηρητικοί έδιναν έμφραση στον θρησκευτικό χαρακτήρα της Ελληνικής Επανάστασης και στις αναμνήσεις της Κλασικής Αρχαιότητας, ενώ οι φιλελεύθεροι συγκινούνταν περισσότερο από τον αγώνα ενός λαού που διεκδικούσε τα δικαιώματά του για ελευθερία.

Όταν η Ελληνική Επανάσταση έγινε γνωστή στη δυτική και την κεντρική Ευρώπη, οι εφημερίδες κατακλύστηκαν από ειδήσεις για τα γεγονότα, που μεταδίδονταν είτε από πρόσωπα που διέμεναν στα κέντρα της Ανατολής, όπως στην Κωνσταντινούπολη και τη Σμύρνη, και τα οποία έπαιζαν ρόλο ανταποκριτών, είτε από ναυτικούς και άλλους διερχόμενους. Μαζί με τις πληροφορίες για τα πολεμικά γεγονότα, οι εφημερίδες δημοσίευαν και ποικίλες άλλες πληροφορίες για την κατάσταση στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, για τους υπόδουλους Έλληνες και, όσο η Επανάσταση εδραιωνόταν, και για τους ηγέτες των επαναστατημένων Ελλήνων.

Οι πληροφορίες αυτές για πρόσωπα και πράγματα άγνωστα στους λαούς της Ευρώπης εξήπταν το ενδιαφέρον, ενώ τα δεινά των Ελλήνων αφύπνιζαν την ανθρώπινη συμπάθεια. Ήδη από το 1821, αλλά ακόμη περισσότερο κατά τα αμέσως επόμενα χρόνια, κυκλοφόρησαν παντού κείμενα που αναφέρονταν στον Ελληνικό Αγώνα ή εμπνέονταν από αυτόν. Επρόκειτο για φιλολογικά έργα (ποιήματα, θεατρικά έργα, φυλλάδια ιστορικού και πολιτικού περιεχομένου) που εξηγούσαν την κατάσταση των Ελλήνων και υποστήριζαν τον αγώνα τους. Την Ελληνική Επανάσταση ύμνησαν και γνωστοί ποιητές της εποχής, όπως οι ακαδημαϊκοί Γκιρώ (Guiraud) και Καζμίρ Ντελαβίν (Casimir Delavigne), ο Βίκτωρ Ουγκώ (Victor Hugo) και Αλφόνσος Λαμαρτίνος (Alphonse de Lamartine). Εξάλλου, δημιουργήθηκαν και εικαστικά έργα με θέματα εμπνευσμένα από την Ελληνική Επανάσταση και τα δεινά των αγωνιζόμενων Ελλήνων. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του νεαρού τότε ζωγράφου Ευγενίου Ντελακρουά (Eugène Delacroix), με τα έργα του «Η Καταστροφή της Χίου» και η «Η Ελλάδα επί των ερειπίων του Μεσολογγίου».

Η αλληλεγγύη προς τους Έλληνες εκδηλώθηκε κυρίως με τη σύσταση σε διάφορες πόλεις της Ευρώπης φιλελληνικών επιτροπών (κομιτάτων), με την συμμετοχή διακεκριμένων προσωπικοτήτων της εποχής, και οι οποίες απέβλεπαν στην παροχή βοήθειας με ποικίλες μορφές στους επαναστατημένους Έλληνες: περίθαλψη των Ελλήνων προσφύγων, που είχαν καταφύγει στην Ευρώπη, διοργάνωση εράνων για την αποστολή χρηματικής βοήθειας στην Ελλάδα.

Βέβαια μερικές συντηρητικές κυβερνήσεις εμποδίζαν αυτές τις δραστηριότητες, γιατί έρχονταν σε αντίθεση με την πολιτική τους που υποστήριζε την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Τις φιλελληνικές κινήσεις στη δυτική Ευρώπη προώθησαν και Έλληνες που διέμεναν εκεί, όπως ο Αδαμάντιος Κοραής και ο κύκλος του στο Παρίσι, οι Έλληνες σπουδαστές σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, ο μητροπολίτης Ουγγροβλαχίας Ιγνάτιος (που είχε εγκατασταθεί στην Πίζα), καθώς και απεσταλμένοι από την Ελλάδα, όπως ο γιατρός Πέτρος Ηπίτης, που περιόδευε από την άνοιξη του 1821 σε πολλές χώρες της Ευρώπης και ο οποίος, χάρη στις πολυληθείς γνωριμίες του, κατόρθωσε να προωθήσει την ελληνική υπόθεση.

Οι πρώτες φιλελληνικές επιτροπές συγκροτήθηκαν από τον Αύγουστο μέχρι και τον Νοέμβριο του 1821 στην Ελβετία και τη Γερμανία. Στην Ελβετία, έδρα των επιτροπών ήταν η Βέρνη, η Ζυρίχη, η Λωζάννη και η Γενεύη. Στη Γερμανία, η φιλελληνική δραστηριότητα επικεντρωνόταν στα κρατίδια της νότιας και της κεντρικής Γερμανίας, όπου υπήρχε σχετικά μεγαλύτερη πολιτική ελευθερία και όπου κάποιες ηγεμονικές Αυλές, όπως της Βαυαρίας, ευνοούσαν τον ελληνικό αγώνα. Έτσι, φιλελληνικές επιτροπές ιδρύθηκαν στη Στουτγάρδη, στο Μόναχο, στο Ντάρμστατ, στη Χαϊδελβέργη, στη Φρανκφούρτη και αλλού. Ιδιαίτερο ρόλο στον γερμανικό φιλελληνισμό έπαιξαν κάποιες προσωπικότητες από τον πανεπιστημιακό χώρο, οι οποίες με τις εκκλήσεις τους υπέρ των Ελλήνων επηρέαζαν την κοινή γνώμη. Σημαντική από την άποψη αυτή υπήρξε η συμβολή των καθηγντών Κρουγκ (Krug) στη Λειψία και Τήρς (Thiersch, Θειρσίου)

στο Μόναχο, όπως και του Νήμπουρ (Niebuhr) στο Βερολίνο, του Γιάκομπς (Jacobs) στην Γκότα και πολλών άλλων σε διάφορες γερμανικές πόλεις.

Στη Γαλλία, η πρώτη φιλελληνική επιτροπή ιδρύθηκε στο Παρίσι στις αρχές του 1823, στους κόλπους της «Εταιρείας της Χριστιανικής Ηθικής», με την ονομασία «Επιτροπή υπέρ των Ελλήνων προσφύγων στη Γαλλία». Μεταξύ των μελών της επιτροπής ήταν διακεκριμένες προσωπικότητες της δημόσιας ζωής, φιλελεύθερων αποκλίσεων, όπως ο πρόεδρός της, δούκας ντε λα Ροσφουκώ-Λιανκούρ (de La Rochefoucault-Liancourt), ο δούκας ντε Μπρολί (De Broglie), και οι δυο τους γερουσιαστές, καθώς και βουλευτές και τραπεζίτες. Στα μέλη της συμπεριλαμβάνονταν επίσης Έλληνες που ζούσαν στο Παρίσι, όπως ο Α. Κοραής, ο Κ. Σχινάς, ο Α. Βογορίδης και ο Δ. Φωτῆλας. Η επιτροπή θα κατέβαλλε προσπάθειες για την περίθαλψη και διοχέτευση στην Ελλάδα προσφύγων που είχαν καταφύγει στη Γαλλία έπειτα από τις τουρκικές σφαγές στη Μικρά Ασία και τη Χίο και για τον σκοπό αυτό διοργάνωσε εράνους. Τον Φεβρουάριο του 1825 ιδρύθηκε στο Παρίσι μια νέα φιλελληνική επιτροπή με την ονομασία «Φιλανθρωπική Επιτροπή υπέρ των Ελλήνων», με πολύ ευρύτερους στόχους, η οποία απέβλεπε στη συλλογή χρημάτων με εράνους για την παροχή βοήθειας στους Έλληνες σε όλους τους τομείς, μεταξύ των οποίων και στον στρατιωτικό. Μέλη της επιτροπής αυτής, γνωστή ως «Φιλελληνικό Κομιτάτο», υπήρξαν και αρκετά μέλη της προηγούμενης επιτροπής. Παράλληλα, η «Εταιρεία της Χριστιανικής Ηθικής» συνέχισε να βοηθά τους Έλληνες, ιδιαίτερα στον τομέα της παιδείας, αναλαμβάνοντας την εκπαίδευση στη Γαλλία ορφανών Ελληνόπουλων και αποστέλλοντας το μέλος της Ντυτρόν (Dutrone) στην Ελλάδα, για να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην οργάνωση σχολείων.

Εκτός από το Παρίσι, φιλελληνικές επιτροπές ιδρύθηκαν και στη Μασσαλία. Η πρώτη χρονολογείται λίγο μετά την ίδρυση της «Επιτροπής υπέρ των Ελλήνων προσφύγων» του Παρισιού, με αντίστοιχο πρόγραμμα και σε στενή συνεργασία με εκείνη. Η επιτροπή αυτή διαλύθηκε το 1825, για να δώσει τη θέση της στη φιλελληνική επιτροπή της Μασσαλίας, που ιδρύθηκε τον ίδιο χρόνο. Το 1826 ιδρύθηκε επίσης η «Φιλανθρωπική Εταιρεία» της Μασσαλίας, η οποία ανέπτυξε σημαντική δραστηριότητα, ιδιαίτερα για την εξαγορά παιδιών από τα σκλαβοπάζαρα της Ανατολής και τη μεταφορά και την περίθαλψή τους στη Μασσαλία. Ανάλογη φιλελληνική κίνηση παρατηρήθηκε και σε άλλες πόλεις της Γαλλίας, όπως στη Λυών και στο Στρασβούργο. Στον συντονισμό της δράσης των φιλελληνικών επιτροπών της Ευρώπης και της βοήθειας προς τους Έλληνες ιδιαίτερο ρόλο έπαιξε ο Ελβετός τραπεζίτης Ιωάννης Γαβριήλ Εϋνάρδος (Eynard), μέλος των φιλελληνικών επιτροπών του Παρισιού και της Γενεύης. Ο Εϋνάρδος, που διατηρούσε σχέσεις με τους ηγέτες της Ευρώπης, χρησιμοποιούσε την επιρροή του, και τις οργανωτικές του ικανότητες, όπως και ένα μέρος των εισοδημάτων του, υπέρ των αγωνιζόμενων Ελλήνων.

Φιλελληνική κίνηση αναπτύχθηκε και στη Μεγάλη Βρετανία. Ο λόρδος Έρσκιν (Erskine) δημοσίευσε το 1822 επιστολή προς τον κόμη του Λίβερπουλ για το θέμα των Ελλήνων. Στις αρχές του 1823, ιδρύθηκε η «Ελληνική Επιτροπή» του Λονδίνου, στην οποία μετείχαν επιφανή μέλη της αγγλικής κοινωνίας που διακρίνονταν για τη δραστηριότητά τους, όπως ο Τζων Μπάουρινγκ (John Bowring) και ο Εδουάρδος Μπλάκιερ (Edward Blaquiere). Ο τελευταίος στάλθηκε από την επιτροπή στην Ελλάδα για να μελετήσει την κατάσταση. Επιστρέφοντας, υπέβαλε τον Σεπτέμβριο του 1823 «Αναφορά για την παρούσα κατάσταση της Ελληνικής Συνομοσπονδίας».

Η φιλελληνική επιτροπή του Λονδίνου έπαιξε σημαντικό ρόλο στη σύναψη των αγγλικών δανείων προς την Ελλάδα, γεγονός το οποίο θεωρήθηκε μεγάλη επιτυχία, αφού αποτέλεσε έμμεση αλλά σαφή βρετανική αναγνώριση της υπόστασης του ελληνικού κράτους. Στη φιλελληνική επιτροπή του Λονδίνου μετείχε και ο λόρδος Βύρων, ήδη επιφανής ποιητής, ο οποίος με την παρουσία του και τον θάνατό του στην Ελλάδα έδωσε νέα ώθηση στο φιλελληνικό κίνημα.

Ο λόρδος Βύρων έφθασε στο Μεσολόγγι τον Δεκέμβριο του 1823 ως αντιπρόσωπος της φιλελληνικής επιτροπής, όπως και ο συνταγματάρχης Στάνχοουπ (Stanhope), αφού κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του είχε συναντηθεί σε πολλές πόλεις της Ευρώπης με εκπροσώπους φιλελληνικών επιτροπών και άλλες προσωπικότητες, όπως με τον Καποδίστρια στην Ελβετία. Ο Στάνχοουπ παρέμεινε για λίγο στην Ελλάδα και, μετά τον θάνατό του Βύρωνα, προσπάθησε να βοηθήσει τους Έλληνες με κάθε τρόπο. Τον Βύρωνα ακολούθησαν στην Ελλάδα και άλλοι Βρετανοί, όπως ο οπλοουργός Πάρυ (Parr), ο μετέπειτα ιστορικός της Ελληνικής Επανάστασης Τζωρτζ Φίνλεϋ (George Finlay) και ο Εδουάρδος Τρελώνυ (Edward Trelawny), που πρόσφεραν τις υπηρεσίες του στον ελληνικό αγώνα στα μέτρο των δυνατοτήτων του.

Μολοντί η αμερικανική ήπειρος βρισκόταν μακριά από το επίκεντρο των γεγονότων, ο απόηχος της Ελληνικής Επανά-

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΗΔΕΙΑ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΛΙΑΜΠΑΚΟ ΚΟΜΗΤΟΡΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ –ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΩΝ ΤΟΥ Ε.Μ.Π.

Ήρθε, λοιπόν, αυτή η στιγμή...Αλλά πως γίνεται να αποχαιρετάς έναν άνθρωπο από τη ζωή, όταν μόνο ζωή ήταν ο ίδιος;

Ο Κώστας ο Παναγόπουλος γεννήθηκε το 1936. Σπούδασε Μηχανικός Μεταλλείων - Μεταλλουργός στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, απ' όπου αποφοίτησε το 1961. Με υποτροφία της Γαλλικής κυβέρνησης, πραγματοποίησε, το 1967, μεταπτυχιακές σπουδές στην Ecole des Mines de Paris, στο πεδίο της επιχειρησιακής έρευνας. Στη Γαλλία επιστρέφει το 1980, στο BRGM για τη δεύτερη φάση των μεταπτυχιακών του σπουδών, με αντικείμενο τις προηγμένες τεχνολογίες στη μεταλλευτική έρευνα. Το 1970 απέκτησε πτυχίο προγραμματιστή από τη Σχολή Εφαρμογών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών της εταιρείας Bull-General Electric. Πριν ακολουθήσει ακαδημαϊκή καριέρα, κάνει μια συναρπαστική διαδρομή σε ορισμένα από τα πιο δύσκολα μεταλλεία, εντός και εκτός Ελλάδας, ως μάχιμος μηχανικός παραγωγής. Λιγνιτωρυχεία Σερρών, βαρύτης Μυκόνου, μικτά θειούχα στην Κίρκη, χρωμίτες στη Σκούμτσα, διευθυντής του μεταλλείου χρωμίτη Jebel Dom στο Σουδάν και τόσα άλλα. Και στη συνέχεια σύμβουλος στον Σκαλιστήρη, στην ETBA και στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και σε πολλές τεχνικές και μεταλλευτικές εταιρείες. Υπήρξε Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΕΛΕΒΜΕ, σε μια από τις πιο κρίσιμες φάσεις της δραστηριότητάς της. Το 1978 ολοκληρώνει τη διδακτορική του διατριβή στο ΕΜΠ και εξελίσσεται έως και τη βαθμίδα του Καθηγητή το 1991. Εξελέγη δύο φορές Πρόεδρος του Τμήματος Μηχανικών Μεταλλείων - Μεταλλουργών (1994-98) και δύο φορές Αντιπρύτανης Ε.Μ.Π με αντικείμενο την Εκπαίδευση (στη θητεία 1986-1988) και την Έρευνα και Ανάπτυξη (στη θητεία 1991-1994).

Έργο ζωής για τον Κώστα Παναγόπουλο υπήρξε η διάσωση των εγκαταστάσεων της Γαλλικής Εταιρείας Λαυρίου και η ίδρυση σε αυτές του Τεχνολογικού Πολιτιστικού Πάρκου. Υπήρξε η «ψυχή» της προσπάθειας εκατοντάδων ανθρώπων, αυτός που διύθυνε τα πρώτα κρίσιμα βήματα υλοποίησης, ο βασικός κρίκος σύνδεσης του ΕΜΠ με την λαυρεωτική κοινωνία. Είναι για όλους ο «πατέρας» του Πάρκου. Μετά την επιστροφή του στη Βυτίνα το 2009 στρέφεται με όλη του τη δύναμη στην αξιοποίηση του Τριανταφυλλίδειου Κληροδοτήματος και συμβάλλει αποφασιστικά στην αναγέννηση της υπόθεσης αυτής. Ένα βαρύ, απρόσμενο χτύπημα της τύχης διακόπτει τη δράση ενός ανθρώπου που μόνο σχέδια για το μέλλον είχε, ποτέ απολογισμούς.

Ο Κώστας Παναγόπουλος υπήρξε, ήδη, εν ζωή, ιστορική προσωπικότητα του μεταλλευτικού κλάδου. Η εμπειρία του στα πιο δύσκολα μεταλλεία της χώρας έδινε βάρος στις απόψεις του για τον κλάδο. Η γνώμη του, πολλές φορές ρηθιζέμενη, δεν προέρχονταν από τον μακρινό, «άκαπνο» για την παραγωγή,

ακαδημαϊκό χώρο αλλά από «έναν από αυτούς». Κι από την άλλη, όταν σχεδόν για όλους στο συνάφι μας η σημασία του μεταλλευτικού κλάδου στηριζόταν στην αναγκαιότητά του και μόνο, ο Κώστας Παναγόπουλος κέρδιζε το παιχνίδι δείχνοντας την ομορφιά του κλάδου, την ομορφιά του να δουλεύει κανείς σε οριακές συνθήκες, σε μια καθημερινή μάχη με το απρόβλεπτο και τον κίνδυνο, κερδίζοντας, λεπτό προς λεπτό, την εμπιστοσύνη των εργατών που δούλευαν μαζί του. Την ομορφιά ενός κλάδου που κινητοποιεί τεράστιες δυνάμεις, μετασχηματίζοντας τον κόσμο, παράγοντας εκτός από υλικά προϊόντα ένα βαθύ πολιτισμό. Τον πολιτισμό που γεννιέται από την εργασία των ανθρώπων, τον θαυμαστό πολιτισμό που κρύβεται στη δημιουργικότητα και τη φαντασία του «μάστορα», του ερευνητή, στην ίδια την ιστορία της τεχνολογίας. Έτσι, άνοιξε νέους ορίζοντες, άλλες οπτικές γωνίες αντίληψης και συνειδητοποίησης της μεταλλευτικής πραγματικότητας. Με τον τρόπο αυτό έπαιξε καταλυτικό ρόλο στον μετασχηματισμό των εμπειριών νέων συναδέλφων σε μια βαθιά, μόνιμη αγάπη για τον κλάδο.

Μεταπηδώντας ο Κώστας Παναγόπουλος στον ακαδημαϊκό χώρο, απελευθέρωσε πλήρως την προσωπική του κλήση προς τη ριζοσπαστική σκέψη και την καινοτομία, χωρίς τους αναγκαστικούς περιορισμούς που η παραγωγή επιβάλλει. Αντιλαμβάνεται τη σημασία του προγραμματισμού, σχεδόν 15 χρόνια πριν την εμφάνιση του προσωπικού υπολογιστή, τη σημασία του management ως επιστήμης και τεχνολογίας όταν ο μεταλλευτικός κλάδος ακόμη ακολουθούσε την πεπατημένη της «οικογενειακής διοίκησης», πειραματίζεται με τα γραφικά των υπολογιστών στην επίλυση μαθηματικών προβλημάτων στις αρχές της δεκαετίας του 90, συνειδητοποιεί ότι τα νέα κοινά-σηματα πολλές φορές θα είναι άυλα, όπως ο υπόγειος χώρος των μεγάλων πόλεων, για να αναφέρουμε κάποιες από αυτές. Ταυτόχρονα, μοιλιάζει την έρευνα στα θέματα αυτά με γερές γνώσεις οικονομικών, ώστε το στοίχημα του ρεαλισμού των λύσεων που αναπτύσσονται να πατάει γερά στην πραγματικότητα. Πως το κάνει αυτό; Σπέρνει ιδέες, εμπνέει ανθρώπους, τους ωθεί να τις πάνε όσο το δυνατόν πιο μακριά, όντας οι ίδιοι οι πιο αυστηροί κριτές των αποτελεσμάτων τους. Δεν απαιτεί πειθαρχία, δεν τον ενδιαφέρει ποτέ η αναγνώριση της πατρότητας των αρχικών ιδεών, το Εργαστήριο Μεταλλευτικής Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος μοιάζει να μην έχει καν κανόνες. Κι όμως με τον τρόπο αυτό, συναρμολογεί και αναπτύσσει μια ομάδα που απολαμβάνει την ελευθερία και απελευθερώνει μια εξαιρετική δυναμική, που, ταυτόχρονα, αναπτύσσει εσωτερικούς κώδικες αλληλοσεβασμού και έμελλε να κάνει σπουδαία πράγματα. Η ομάδα αυτή επιστρέφει στον Κώστα τον βαθύτατο σεβασμό της και διπλή και τριπλή την αγάπη για τους νέους ανθρώπους που

απλόχερα της χάρισε.

Ο Κώστας Παναγόπουλος υπήρξε ο άνθρωπος των μεγάλων οραμάτων. Ήταν, δηλαδή, από την στόφα των ανθρώπων που, κατ' αρχήν, έχουν τη δυνατότητα να φανταστούν την πραγματικότητα ριζικά διαφορετική, και στη συνέχεια, να κινητοποιήσουν μεγάλες δυνάμεις ώστε το σχέδιο να υλοποιηθεί, αποτελώντας τον αλύγιστο στις δυσκολίες πυρήνα των προσπαθειών. Το χρονολόγιό του για τον αγώνα της μετατροπής των εγκαταστάσεων της Γαλλικής εταιρείας στο Λαύριο σε τεχνολογικό πάρκο, στα χρόνια της ωρίμανσης της ιδέας, εκτείνεται σε χρονικό διάστημα 18 χρόνων και σε 35 σελίδες κωδικοποιημένων «σταθμών»! Αυτό είναι το μέτρο της δύναμης του Κώστα, χωρίς αυτό να οδηγεί στην υποτίμηση της πολύτιμης συμβολής τόσων άλλων ανθρώπων. Άλλωστε, αυτό δεν θα ταίριαζε καθόλου στην προσωπικότητα του Κώστα Παναγόπουλου.

Ο Κώστας ο Παναγόπουλος υπήρξε ένας σπάνιος άνθρωπος. Όσο πιο κοντά πλησίαζες, τόσο πιο ξεχωριστός έμοιαζε. Παρόλα αυτά υπήρξε ένας εξαιρετικά οικείος άνθρωπος για πάρα πολλούς. Ένας άνθρωπος που όλοι μπορούσαν να προστρέξουν σε αυτόν στις δύσκολες στιγμές, που ένοιωθε τον πόνο του άλλου. Μοίρασε στη ζωή του πολύ αγάπη, στα παιδιά του, στην οικογένειά του, στους δικούς του ανθρώπους, αλλά και στους γύρω. Εισέπραξε ακόμη περισσότερη. Στη ζωή του βρέθηκε, όπως όλοι οι άνθρωποι, αλλά ιδιαίτερα οι ισχυρές προσωπικότητες, οι άνθρωποι γνώμης, στη δίνη μεγάλων αντιπαραθέσεων. Περίεργως πως, όποια κι αν ήταν η έκβαση ο Κώστας έβγαине πάντα αλώβητος, με την εκτίμηση «φίλων» και «αντιπάλων» ισχυρότερη. Να ήταν η καθαρότητα του χαρακτήρα του και η προσωπική του στάση που δεν επέτρεπε ποτέ μια σύγκρουση να οδηγηθεί σε πλήρη απαξίωση της άλλης πλευράς; Η μεγάλη του ικανότητα να αναγνωρίζει κοινό έδαφος, εκεί που εξωτερικά φαινόταν μόνο η αντιπαράθεση; Η ικανότητά του να χτίζει γέφυρες επικοινωνίας όταν οι πολλοί σκέφτονται μόνο την άμυνα των περιχαράξεων;

Υπήρξε μια ηγετική προσωπικότητα, μια γοπευτική προσωπικότητα, ένας άνθρωπος της θεωρίας και της πράξης, στην καλύτερη εκδοχή και επικοινωνία και των δύο.

Αλλά για μας είναι ο Κώστας. Και είναι βαριά η απώλεια. Φαντάζομαι πως αύριο κιάλας θα είναι ξανά δίπλα μας και θα αρχίσει τις ιστορίες για τον Γανωτή που έψαχνε τον Κουστάκ(η) στο Παλάτι, για την Αννούλα που «αν είχε αποφασίσει να κάνει μπάνιο, ας του τόλεγε να μπει», το φάντασμα του Καπελέρη και τόσες, μα τόσες ακόμη.

Κώστα, δάσκαλε και φίλε μας αγαπημένε, καλό ταξίδι. Είμαστε τυχεροί που σε γνωρίσαμε. Θα ζεις για πάντα στις καρδιές μας.

Οι προοπτικές για τη «μετακορωνοϊό» εποχή

Συνέχεια από τη σελίδα 1

νωση και προσφορά υπηρεσιών και να δοθεί μεγαλύτερο βάρος στην προβολή του τόπου, διότι ο ανταγωνισμός στη νέα εποχή θα είναι πολύ μεγάλος και τα υπόλοιπα κέντρα χειμερινού τουρισμού ετοιμάζονται πυρετωδώς.

Ας ευχηθούμε λοιπόν να περάσει ολοκληρωτικά η πανδημία. Πρέπει όμως όλοι να συμβάλλουμε σε αυτό και να εμβολιαστούμε όπως επιβάλλει η ατομική ευθύνη του καθενός και επιτάσσει η επιστημονική δεοντολογία. Τα δείγματα για την Αρκαδία δεν είναι ενθαρρυντικά, αφού μέχρι τη στιγμή που γράφονται οι γραμμές αυτές, το ποσοστό των εμβολιασμένων ανγγίζει μόλις το 20% και υπάρχει σκεπτικισμός για την απελευθέρωση των μαζικών εκδηλώσεων στην Αρκαδία όπως

τα πανηγύρια και τα «ανταμώματα»! Ας βοηθήσουμε να ξεπεράσει την κρίση η τοπική οικονομία και ας ανανεώσουμε τις σχέσεις μας με τους δικούς και ιδιαίτερα με όσους μένουν εδώ. Η πανδημία, όπως έγραψε και η «BYTINA» στο περασμένο φύλλο της έδειξε την αξία των κοινωνικών επαφών και της στενής επικοινωνίας με τα αγαπημένα πρόσωπα.

Η «BYTINA» εύχεται σε όλους τους παραλήπτες της «καλό καλοκαίρι» με επίσκεψη του τόπου καταγωγής μας και την όσο μεγαλύτερη καλοκαιρινή παραμονή μας σε αυτόν, ώστε να τον βοηθήσουμε «να σταθεί στα πόδια του», να ανανεώσουμε τη γνωριμία μαζί του και να μάθουμε περισσότερα γι' αυτόν που είτε τα αγνοούσαμε, είτε τα ξεχάσαμε στο διάβα του χρόνου.

TAXI
ΑΓΟΡΑΙ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΑΝΤΑΛΛΑΓΑΙ
ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ TAXI - Ι.Χ.
“ΚΑΡΔΑΡΑΣ”
ΤΗΛ.: 210 88 14 235 - 210 88 14 225 - 6977 084123

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
MD, MRCP, PGDip, DFRH
ΜΑΙΕΥΤΡΑΣ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ IMPERIAL COLLEGE LONDON
ΕΙΔΙΚΟΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ HAMMERSMITH HOSPITAL LONDON

Νεαπόλεως 17, Μαρούσι • Τηλ.: 6932 760018 - 210 6840 330
www.gchristopoulos.gr • e-mail: dr@gchristopoulos.gr

Σταματίνα Λεοντιάδη MRCPCH, PGDip
Παιδίατρος - Νεογνολόγος
Certified by the Royal College of Pediatrics and Child Health
Νεογνολογική Μονάδα, Νοσοκομείο Παιδών ΜΗΤΕΡΑ

Νεαπόλεως 17, Μαρούσι
Τηλ.: 6980 745990 - 210 6840 330
www.leontiadi.gr • e-mail: doctor@leontiadi.gr

ΕΘΝΙΚΗ
Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΤΖΙΦΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
Ασφαλιστικός Σύμβουλος
Πιστοποιημένος από την ΤτΕ

ΑΕΕΓΑ "Η ΕΘΝΙΚΗ" ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Α. ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ 555 • 153 41 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ.: 210 99 86 500 • FAX: 210 99 86 501 • ΚΙΝ.: 6974 39 0306
E-mail: tzifas.vasilis@gmail.com

Γρήγορη εξυπηρέτηση

Το Αρχοντικό της Αθήνας

Οικογενειακό περιβάλλον

Παραδοσιακή ταβέρνα
ΑΦΟΙ ΓΟΝΤΙΚΑ
Βυτίνα Αρκαδίας

Τηλ.: (2795) 22133 • οικίας 22026, 22616
κινητό: 697 4802517

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ & ΥΙΟ

ΚΑΡΤΣΩΒΗΣ 7 • ΤΡΙΠΟΛΗ • ΤΗΛ.: 2710231703
ΚΙΝ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ: 6944754066, ΚΙΝ. ΒΑΣΙΛΗΣ: 6945858
ΚΙΝ. ΤΡΥΦΩΝΑΣ: 6979077460

ΝΤΑΒΟΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΨΥΧΗ - ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ντάβος Ν. Ευάγγελος
ΕΜΠΟΡΙΟ | ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ | ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τηλέφωνο 42 6 Δεκάτου Τρίπολη τηλ. 6978-215493
e-mail: davos@yahoo.gr

ΦΑΝΟΠΟΙΕΙΟ ΒΑΦΕΙΟ
ΤΟΠΙΚΕΣ ΒΑΦΕΣ
ΓΥΑΛΙΣΜΑΤΑ
ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Τ: 2108842609
Κ: 6977265991
Δ: ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ 7, ΠΟΛΥΓΩΝΟ, 11363

armacon
INSPIRATION CONSTRUCTION

Παναγιώτης Κοραντώνης
Πολτικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc

25ης Μαρτίου 38 Χαλάνδρι / 152 32 Αθήνα
Τ 210 7751 304 F 210 7751305
armacon@armacon.com.gr / www.armacon.com.gr

ECOCHECK
ΙΚΤΕΟ ECOCHECK I.K.E.

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 38, ΜΟΣΧΑΤΟ, Τ.Κ. 18346
ΤΗΛ.: 11 180
210 48 34 333 • fax: 210 48 34 888
e-mail: info@ecochек.gr • www.ecochек.gr
www.facebook.com/ecochек.gr

ΜΕΛΙΣΟΚΟΜΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ο έλατος και το μέλι του

ΓΡΑΦΕΙ: Ο «Μελισσοκόμος»
(αναδημοσίευση από την ομώνυμη ιστοσελίδα)

Είναι γνωστό ότι ένα από τα καλύτερα μέλια της Ελλάδας βγαίνει στα ψηλά της βουνά και έχει κερδίσει εκατομμύρια καταναλωτές μελιού. Ο μελισσοκόμος, που έχει στην αποθήκη του μέλι ελάτου γνωρίζει ότι πολύ δύσκολα θα πουλήσει άλλο είδος μελιού, αν δεν τελειώσει πρώτα ο έλατος. Και ότι οι πελάτες θα ζητάνε επίμονα μέλι ελάτου όσες φορές κι αν τους πεις ότι τελείωσε. Το μέλι αυτό, που τόσο απλόχερα δίνει η φύση, συλλέγεται από μέλισσες και μελισσοκόμους τα τελευταία χρόνια όλο και πιο δύσκολα λόγω των αντίξωων καιρικών συνθηκών και της αλλαγής του κλίματος. Φυσικά πρόκειται για «μελούρα», για μελίτωμα δηλαδή που εκκρίνεται στα δέντρα με την βοήθεια και την συμβολή διαφόρων εντόμων, που ευδοκιμούν στα βουνά. Ο έλατος είναι ίσως το μοναδικό φυτό ή δέντρο που δίνει μελίτωμα όχι από ένα αλλά από πολλά και διαφορετικά είδη εντόμων που τον απομυζούν. Ας δούμε όμως ποια είναι αυτά και τι γίνεται.

Στον έλατο πρώτα ξεκινάει να δίνει μέλι η **φούντα**. Φούντα λέμε το τελευταίο άκρο των κλαδιών του ελάτου. Είναι το πιο τρυφερό και εκεί το προσβάλουν κάμπιες και μελίγκρες. Επιστημονικά την φούντα θα την συναντήσουμε με το όνομα *Mindarus abietinus*. Ένα μικροσκοπικό έντομο σαν την πράσινη μελίγκρα αφήνει μικρά σταγονίδια μελιτώματος στα τρυφερά άκρα των βλασταριών του ελάτου. Συνήθως οι μέλισσες εκεί πρωτοξεκινούν να συλλέγουν αλλά οι ποσότητες είναι μικρές. Τα τελευταία χρόνια όμως ένα περίεργο φαινόμενο, που ακόμα δεν έχει εξηγηθεί, έχει κάνει την εμφάνιση του. Όταν η νομή του ελάτου πλέον τελειώσει, τότε κάνει την εμφάνιση του στα φύλλα του ελάτου ένα γυαλιστερό μελίτωμα χωρίς να δικαιολογείται από ύπαρξη εντόμου. Οι μέλισσες το συλλέγουν σε μεγάλες ποσότητες, μα αυτό παγώνει μέσα στις κηρήθρες και δεν βγαίνει στον μελιτοεξαγωγή. Ορισμένοι παλαιοί μελισσοκόμοι το σχετίζουν με τη φούντα και γι' αυτό το κατατάσσω στη νομή της. Λένε δηλαδή πως, όταν η φούντα είναι πολλή και εκκρίνει μελίτωμα, μέρος αυτού το ρουφάει το δέντρο. Αργότερα, όταν οι ζέστες αυξάνουν, το δέντρο το «ξερνάει» ξανά κατά κάποιο τρόπο και γι' αυτό το παρατηρούμε χωρίς την ύπαρξη του εντόμου, που πλέον έχει εκλείψει. Για κάποιο λόγο όμως παγώνει πολύ γρήγορα, πριν βγει από τις κηρήθρες. Να τονιστεί ότι είναι το μόνο είδος μελιού που δίνει ο έλατος και παγώνει. Και ότι το φαινόμενο αυτό δεν έχει διευκρινιστεί ακόμα πλήρως, οπότε με επιφύλαξη αναφέρω τα παραπάνω.

Η δεύτερη και κυριότερη νομή του ελάτου είναι ο **κόμπος**. Ο κόμπος βγαίνει κοντά στα άκρα του ελάτου κυρίως στα σημεία που οι βλαστοί του κάνουν δικάλα. Μοιάζει με μικρά κοκκινωπά σπυράκια, που, όταν ωριμάσουν, «δακρύζουν» ένα γλυκό και παχύρρευστο υγρό. Κάθε κόμπος, αν και σε μέγεθος μικρό περίπου στο μισό του κεφαλιού της μέλισσας, βγάζει τόσο μελίτωμα που χρειάζονται δεκάδες εργάτριες, για να το συλλέξουν. Όταν ο κόμπος αρχίσει και δακρύσει, διαρκεί μερικές ημέρες η έκκριση του και μετά τελειώνει οριστικά. Όμως έρχονται και ωριμάζουν νέοι κόμποι στο δέντρο και η συλλογή συνεχίζεται. Πριν ωριμάσει ο κόμπος και δακρύσει, αν είναι ζωντανός και τον σπάσουμε με το νύχι μας, θα δούμε ότι βγάζει ένα άσπρο ή κιτρινωπό υγρό. Αν ο κόμπος είναι νεκρός όμως, βγάζει κόκκινο υγρό και τότε αυτό σημαίνει ότι δεν θα δακρύσει μελίτωμα από αυτόν. Όταν δουλέψει ο κόμπος, η καλή συλλογή μελιού πρέπει να θεωρείται βέβαιη. Επιστημονικά τον κόμπο θα τον συναντήσουμε με τον όρο *Physokermes hemicyrhus*.

Το τρίτο κύριο έντομο του ελάτου είναι ο **κοριός**. Ο κοριός του ελάτου είναι στην ουσία ένα μεγαλόσωμο είδος μελίγκρας. Στην αρχή βλέπουμε στον κορμό του ελάτου συνήθως δυο έντομα σε μέγεθος μύγας περίπου, που έχουν φτερά. Αυτά οι μελισσοκόμοι τα λένε «μάνες». Τα έντομα αυτά σύντομα γεν-

νάνε πολλά, εκατοντάδες θα έλεγα νεαρά έντομα και στην περιοχή βλέπουμε να γίνεται μια νέα πολυπληθής οικογένεια, και εκκρίνει μέλι τόσο που κυλάει κάτω στην φλούδα του κορμού. Το μελίτωμα είναι τόσο πολύ, που το χώμα και οι πέτρες κάτω από τα έλατα είναι μούσκεμα και κολλάνε. Αν συμβεί αυτό, τότε ο μελισσοκόμος δεν προλαβαίνει να τρυγάει. Τα μικροσκοπικά έντομα που γεννήθηκαν σύντο-

μα μεγαλώνουν και γίνονται και τα ίδια «μάνες», και τότε φεύγουν πηγαίνουν σε νέα έλατα και κάνουν την δική τους οικογένεια. Όσο ο καιρός είναι καλός, η αύξηση του πληθυσμού τους είναι εκρηκτική και η έκκριση μελιτώματος απερίγραπτη. Είναι πολύ ευάλωτο στις βροχές όμως αυτό το έντομο, και μπορεί με μια μόνο καταιγίδα να καταστραφεί, όπως επίσης δεν μπορεί να αντέξει, όταν οι θερμοκρασίες στα βουνά ξεπεράσουν τους 30C. Τον κοριό του ελάτου θα τον συναντήσουμε με το επιστημονικό όνομα *Cinara pectinatae*.

Τέλος ένα ακόμα έντομο που δίνει πολύ μέλι στον έλατο είναι η **φούσκα**. Η φούσκα μορφολογικά μοιάζει πάρα πολύ με τον κόμπο γι' αυτό πολλές φορές την μπερδεύουμε με αυτόν. Σε αντίθεση με τον κόμπο δεν εμφανίζεται όπου τα κλαδάκια κάνουν δικάλες μα μπορεί να εμφανιστεί σε οποιοδήποτε λεπτό κλαράκι, μεμονωμένα ή και πολλές μαζί. Και αυτό, όταν ωριμάσει δακρύζει ένα γλυκό υγρό που οι μέλισσες το μαζεύουν με λαιμαργία. Επιστημονικά την φούσκα θα την συναντήσουμε με τον όρο *eulecanium seriseum*.

Αυτά είναι σε μια γενική περιγραφή τα έντομα του ελάτου που δίνουν μέλι. Ως ορατά έντομα φυσικά μπορούμε να δούμε μόνο τον κοριό και την φούντα, ενώ ο κόμπος και η φούσκα στην ουσία είναι μια φωλιά εντόμου, που έχει γεννήσει εκεί τα αυγά του τα οποία, όταν εκκολαφθούν τα μικροσκοπικά έντομα αρχίζουν και εκκρίνουν μελίτωμα, οπότε τότε λέμε ότι ωρίμασαν. Το ιδανικό είναι όλα τα έντομα μαζί να βρεθούν σε ευνοϊκές συνθήκες και να δώσουν μελίτωμα. Οι ποσότητες όμως είναι τόσο μεγάλες που ακόμα και 2 από τα 4 είδη εντόμων, αν δώσουν μέλι, αρκεί για να βάλουν μεγάλες ποσότητες μελιού όλα τα μελίσσια που θα βρεθούν στα βουνά. Πρέπει να τονιστεί ότι οι ποσότητες είναι σημαντικές και δεν στερούν όσα μελίσσια και αν μαζευτούν στα βουνά, αν η έκκριση ξεκινήσει φυσιολογικά. Αν δεν ξεκινήσει η έκκριση όμως, τότε δεν θα μαζέψει μέλι, ούτε αν ανέβαινε στα βουνά 1 μοναδικό μελίσι. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το μέλι ελάτου εφόσον είναι αυτούσιο δεν παγώνει ποτέ όσα χρόνια κι αν περάσουν. Επίσης, για να βγει θέλει υγρασία στην ατμόσφαιρα, όταν ξεκινάει, χωρίς βροχές, χωρίς κρύο, και χωρίς υψηλή για την εποχή θερμοκρασία. Τα μελίσσια ακόμα δεν μπορούν να παραμείνουν στο βουνό για περισσότερες από 30 έως 50 ημέρες, γιατί τότε θα καταρρεύσουν από πληθυσμό λόγω έλλειψης γύρης και κυρίως λόγω της «μέλανης νόσου» που προκαλείται στις μέλισσες στα έλατα.

Ο «κόμπος»

Η «φούντα»

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΒΟΡΙΔΗ

Κάποιες από τις εξαγγελίες για το Τριανταφυλλίδειο κτήμα άρχισαν να υλοποιούνται

Συνέχεια από τη σελίδα 1

γειλε καλλιέργειες αρωματικών φυτών στο κτήμα, δημιουργία βυσινοκκηπου, καλλιέργεια λυκίσκου και αρκετά άλλα τα οποία μέχρι τη στιγμή αυτή, δεν έχουν πραγματοποιηθεί και το κτήμα παραμένει έρημο και εγκαταλελειμμένο, χωρίς καμία φροντίδα, ενώ η καλλιεργητική περίοδος για φέτος έχει τελειώσει.

Εμείς επιμένουμε ότι κύριος στόχος πρέπει να είναι αφενός η επανακαλλιέργεια του κτήματος και αφετέρου η αξιοποίηση των κτηριακών εγκαταστάσεων, ώστε να υλοποιηθεί η επιθυμία του μεγάλου ευεργέτη Τριανταφυλλίδη αλλά να υπάρξει και κάποιο όφελος για τον τόπο και να μην οδηγηθούν σε εγκατάλειψη και ερήμωση οι εγκαταστάσεις αυτές, οι οποίες με τόσο κόπο δημιουργήθηκαν και συντηρήθηκαν. Και επειδή η Βυτίνα έχει άσχημη εμπειρία με την τύχη σπουδαίων εγκαταστάσεων του παρελθόντος όπως οι παιδικές κατασκηνώσεις, το σανατόριο και το Ξενία, δεν θα πάψει να απαιτεί την επανακαλλιέργεια του Τριανταφυλλιδείου κτήματος και την αξιοποίηση των κτηριακών εγκαταστάσεων.

Και καθώς γράφαμε τις γραμμές αυτές μας ήλθε το λυπηρό άγγελμα του θανάτου του διακεκριμένου Βυτιναίου ομότιμου

καθηγητή του Πολυτεχνείου και πρώην αντιπρύτανη του ιδίου ιδρύματος Κώστα Παναγόπουλου, ο οποίος για μία εικοσαετία είχε αγωνιστεί με πάθος για την επαναδραστηριοποίηση του κτήματος και ήταν μέχρι το θάνατο του πρόεδρος του σωματείου «Φίλοι του Τριανταφυλλιδείου κληροδοτήματος».

Στη μνήμη λοιπόν του Κώστα του Παναγόπουλου και από σεβασμό στο μεγάλο ευεργέτη Παναγιώτη Τριανταφυλλίδη πρέπει να συνεχίζουμε να απαιτούμε τη σύγχρονη και αποδοτική καλλιέργεια του κτήματος. Σημαντικά είναι τα έργα που έχουν αρχίσει να υλοποιούνται και ευχαριστούμε τον υπουργό κ. Βορίδη, ο οποίος είναι ο μόνος από όσους μας επισκέφθηκαν που υλοποίησε κάποιες από τις υποσχέσεις του δευτερευούσης όμως σημασίας. Χρειάζονται να γίνουν πολλά ακόμα μέχρις ότου πραγματοποιηθεί η επανακαλλιέργεια του κτήματος και η αξιοποίηση των κτηριακών εγκαταστάσεων, που είναι ο βασικός στόχος και επιθυμία όλων των Βυτιναίων αλλά και του μεγάλου ευεργέτη Παναγιώτη Τριανταφυλλίδη, όπως διατυπώνεται αυτή στις διαθήκες του!.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ήμουν ο πιο τρανός τσοπάνης

(μνημες της δεκαετίας 1940)

ΓΡΑΦΕΙ: + Ο Στάθης Κόλλιας Μαγουλιανίτης*

Είχε απλώσει η μπέερα τ' αραποσίτι μας, για να λιαστεί και μας είχε αφήσει μένα και τον αδελφό μου τον Τηλέμαχο να το φυλάμε. Το 'χε απλωμένο σπυρί, σπυρί, σε στρωμένες απλάδες και κουρελούδες, στο κορμάτι της πλατείας που 'ναι πάνω απ' τη βρύση και στη μικρή αυλίτσα του φούρνου του μπάρμπα Φώτη του Φούκα. Το 'χε κουβαλημένο ίσαμε κει στον ώμο με σακιά.

Τ' αραποσίτι ήτανε η σοδεία μας κείνης της χρονιάς απ' το χωράφι μας της Ζερβούς και θα μας χρησίμευε για τα σπιτικά παρασκευάσματα -το κυλό και τη μομπούτα-, για τις μπαμπά-κούλες μας και για να ταΐζουμε καμμιά φορά τις κότες, το γουρούνι και το μουλάρι μας, όταν θα 'χε να κάνει σκληρή δουλειά την άλλη μέρα.

Να κουβαλήσει μισάδια απ' το λόγγο, να φορτωθεί σανίδια για τη Στρέζοβα και τα Μαζέικα, να πάει τον πατέρα μέσα από διάσελα και από χάνια στον Πύργο και στη Μεσσηνία, για να δουλέψει στο σκάψιμο της σταφίδας και στο μάζωμα της ελιάς ή για να τραβήξει τ' αλέτρι στ' όργωμα, μαζί με τ' άλλο, του σέμπρου μας, του μπάρμπα Γιώργη του Καρρά.

Θα 'τανε η ώρα γύρω στις οκτώ με εννιά το πρωί κείνης της μέρας του Οκτώβρη μήνα, κι όλο το χωριό ήτανε ορθό. Κει κάτω στις Βομπογιαννούς και στις Τζαφαρούς το μεγάλο κοπάδι του Πάικου με τα κυπροκούδουνά του, που γλυκοκτυπάγανε και με τα σκυλιά του τράβαγε κατά το Καμάρι και τη Δέση και στα έβγα του χωριού οι χωριανοί με τ' αλογά τους, τα μουλάρια τους και τις φοράδες τους, με τα πουλαρόπουλα συνταϊριασμένα και τα μαρτίνια ξαπώσω τους, τραβάνε για τα χωράφια τους. Τα σκυλιά γαυγίζανε, οι γίδες βελάζανε, η καμπάνα του Άγιου Δημήτρη χτύπησε για το σχολείο, τα γαϊδούρια ξεφωνούσαν, τα κοκόρια λαλάγανε, οι κόπανοι των γυναικών πέφτανε με δύναμη πάνω σ' απλάδες, σε σαΐσματα και σε μπαντανίες.

Όλα κείνο το φθινοπωριάτικο πρωί άνθρωποι, ζωντανά και φτερωτά, λες κι 'χανε βαλθεί να φανερώσουνε πόσο γιομάτο ήτανε το χωριό μας και το διαλαλάνε, για ν' ακουστεί ίσαμε τις Παρπανίτσες και τα παν' αλώνια, 'κει που χανόσαντε οι δρόμοι κατά τη Βυτίνα και το Βαλτεσινίκο. Ο ουρανός ήτανε ξάστερος και η μικρή πλατεία με την αγορά, λουσμένη στον ήλιο και στο φως, είχε μπει στο ρυθμό της.

Ο Θανάσης ο Γόντικας είχε ανοίξει το χασάπικό του, ο Ρήγας ο Κόλλιας το κουρείο του κι ο μπάρμπα Γιώργης ο Μπρού-κλης το καφενείο του. Ανοικτά ήσαντε και τα παντοπωλεία «η ελικρίνια» του Γιώργη του Κόλλια και «ο Πάν» του μπάρμπα Βασίλη του Κουμπούρη. Το ίδιο και του Πάνου του Κόλλια και του Αποστόλη του Μπράμη και τα καφενεία του Πλάτανου και του Μιμίκου του Γόντικα. Ανοικτό και το μικρό Καπνοπωλείο του Γιώργη του Φούκα. Στην ώρα του κι ο μπάρμπα Μήτσος ο Στρατηγός, με τα τσαρούχια του και με τη σκούφια του κατε-βασμένη ίσαμε τα φρύδια του τράβαγε το γέρικο μουλάρι του κατά τη βρύση, για να το ποτίσει. Στην ώρα της και η κουφ' Αγγέλω ζαλωμένη το βαρέλι της και η μπέερα, που 'χε μπαμπακιάσει η γλώσσα της, για να μας λέει όλο τις ίδιες και τις ίδιες ορμήνιες.

– Να 'χουτε τα μάτια σας τέσσερα, γιατί περνάνε οι γύφτισσες. Ο νους σας να 'ναι δω και όχι στο παιχνίδι, να μη σας το τρώνε τα πουλιά, να μη μας το σπκώσουνε τα μυρμήγκια, για φαΐ να πηγαίνετε ένα σας – ένα σας, ο ίδιο και προς νερού σας...

– Ρε, παίζουμε τους τσοπάνηδες, μου λέει ο αδελφός μου, που στεκότανε στη σκάλα. Απ' την πλατεία και τη μεριά του καμπαναριού ξεκίναγε μια φαρδιά πέτρινη σκάλα με κάμποσα πελεκητά σκαλοπάτια, που κατέβαζε στη βρύση κι απ' τα ριζά της σκάλας και δεξιά όπως τη κατεβαίναμε, ορθονώτανε μια μεγάλη μπουρνελιά.

– Τι λες ρε, αφού μείς δεν έχουμε πρόβατα.

– Στα ψέματα ρε χαζέ σου λέω- έλα να δεις.

Στις δύο άκρες κάποιου σκαλοπατιού, ήσαντε αντικρινές, δυο μεγάλες μυρμηγκοφωλιές και τα μερμήγκια, είχανε βγει κι 'χανε πλημμυρίσει το σκαλοπάτι.

– Να ρε, θα 'χουμε για πρόβατα τα μυρμήγκια. Τούτη η φωλιά θα 'ναι η στρούγκα η δική μου, και κείνη η φωλιά, θα 'ναι η στρούγκα η δική σου. Γώ θα 'μαι ο Μπουρνάς, και συ θα 'σαι ο Καραβίδας.

– Τι λες ρε, ο Καραβίδας έχει μονάχα γίδια, και γώ θέλω να 'χω μονάχα πρόβατα.

– Καλά ρε, τότενες, θα 'μαι εγώ ο Μπουρνάς και συ ο Καραφουστάνας.

***Σημείωση BYTINAS:** ο Στάθης ο Κόλλιας, ο οποίος απεβίωσε πρόσφατα σε ηλικία 79 ετών ήταν ένθερμος Μαγουλιανίτης και διετέλεσε επί δεκαετία πρόεδρος του συλλόγου των Μαγουλιανιτών και μέλος του Δ.Σ. της Παγγορτυνιακής ένωσης. Ασχολείτο με την λογοτεχνία και τα γραπτά απέπνεαν αγάπη για τη γενέτειρά του και σεβασμό για τη λαϊκή παράδοση. Αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Βυτίνας στα τέλη της δεκαετίας του πενήντα και ήταν υπάλληλος στην ΕΡΤ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Απεβίωσε στην Αθήνα μετά εικοσήμερη νοσηλεία σε νοσοκομείο και ετάφη στο νεκροταφείο της Νέας Σμύρνης στις 19-5-2021 ο Ιωάννης Γάλλος, ετών 80, σύζυγος της Βυτιναίας Όλγας Λάγιου.
- Απεβίωσε στη Βυτίνα όπου και ετάφη στις 16 Ιουνίου 2021 ο Γεώργιος Χρ. Λιάρόπουλος, ετών 65.
- Απεβίωσε στις 24-6-2021 μετά από μακρόχρονη περιπέτεια της υγείας του και ετάφη στις 26-6 στη Βυτίνα ο Κών/νος Παναγόπουλος ομότιμος καθηγητής του Πολυτεχνείου, πρώην αντιπρύτανης, πρόεδρος του σωματείου

«φίλοι του Τριανταφυλλιδείου κληροδοτήματος» και ένθερμος Βυτιναίος.

ΓΑΜΟΙ

- Ο Χάρης Κοντούλης, Ηλεκ/γος-Μηχ/κός ΕΜΠ και η Λιάνα Καψάλη, Ναυπηγός, Μηχ/γος-Μηχ/κός ΕΜΠ, τέλεσαν τους γάμους τους στις 23/05/2021 στον Ι.Ν.Αγ. Παντελεήμονος Γλυφάδας. Η Λιάνα είναι κόρη των συμπατριωτών μας Τάκη Καψάλη του Ανδρέα και Ειρήνης Μπούρη, και εγγονή του επί 29 χρόνια Ιερέα της Βυτίνας Σωτηρίου Μπούρη.

Τους ευχόμαστε κάθε ευτυχία. Βασίλης - Στέλιος - Μαρία Δήμου

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

200 €: Το «Πανταζοπούλειο κληροδοτήμα» δια των δι-αχειριστών του κ.κ. Ιωαν. Χριστόπουλου και Π. Πλέσσια προσέφερε το ποσόν υπέρ του συνδέσμου φιλοπροόδων σε μνήμη Κώστα Παναγόπουλου

100 €: προσέφερε ο Γεώργιος Στρουσόπουλος υπέρ του συλλόγου και της εφημερίδας «ΒΥΤΙΝΑ» σε μνήμη του προσφάτως θανόντος πατρός του Χρήστου Στρουσόπουλου συνταξιούχου διδασκάλου.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΣΟΥΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΟΜΟΤΙΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΓΡΑΦΕΙ: Η Μαρία Μασούρου νομικός-συμβολαιογράφος

Ο αείμνηστος Γεώργιος Μασούρος γεννήθηκε στη Βυτίνα το έτος 1937.

Εφοίτησε στο Δημοτικό και Γυμνάσιο Βυτίνας από όπου απεφοίτησε αριστούχος με πολλές διακρίσεις το έτος 1956, οπότε και εισήχθη στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων και απεφοίτησε με το βαθμό του Ανθυπολοχαγού του Πεζικού/Τεχνικό Σώμα. Κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής του υπηρεσίας εισήχθη στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο και απεφοίτησε με την ειδικότητα του Μηχανολόγου και Ηλεκτρολόγου Μηχανικού. Παράλληλα με την υπηρεσία του στον Ελληνικό Στρατό παρέιχε τις υπηρεσίες του στο Πολυτεχνείο Πατρών και ανακηρύχθηκε διδάκτωρ μηχανολογίας. Μετά από ευδόκιμη υπηρεσία σε διάφορες νευραλγικές θέσεις στον Ελληνικό Στρατό σποστρατεύθηκε κατόπιν αιτήσεως του, με τον βαθμό του Συνταγματάρχη.

Εξελέγη τακτικός καθηγητής στο Τμήμα Μηχανολόγων του Πολυτεχνείου Πατρών στο μάθημα «Στοιχεία Μηχανών» Διετέλεσε Πρόεδρος του Τμήματος Μηχανολόγων και κεντρικός ομιλητής σε δεκάδες διεθνή συνέδρια της ειδικότητάς του. Συνταξιοδοτήθηκε λόγω ορίου ηλικίας και για τη προσφορά και το έργο του στο Πολυτεχνείο Πατρών, του απενεμήθη ο τίτλος του «Ομότιμου Καθηγητή». Συνέγραψε πληθώρα συγγραμμάτων, μελετών και δημοσιεύσεων σε διεθνή περιοδικά, με τελευταίο του πόνημα το σύγγραμμα «Τεχνητή Νοημοσύνη», το οποίο δεν ολοκληρώθηκε λόγω των σοβαρών προβλημάτων υγείας που αντιμετώπιζε τα τελευταία χρόνια.

Πρωτότοκος γιος πολυμελούς οικογένειας με άξιους γονείς. Πέντε αδέρφια επιστήμονες: Ο Γιώργος, ο Ηλίας, ο Δημήτρης, ο Τρύφωνας, η Πολυξένη. Ευαίσθητος άνθρωπος με εξαιρετικό ήθος, άριστο χαρακτήρα, φωτεινό μυαλό, καθαρή ψυχή, υποστηρικτικός στους στρατιώτες και στη συνέχεια στους φοιτητές του, με σεβασμό στους συναδέλφους του, αλληλέγγυος στους συνανθρώπους του, με απέραντη αγάπη στο τόπο καταγωγής του και στους συμπατριώτες του.

Υπήρξε παντρεμένος με τη Γεωργία Αθανασούλη, διδάκτορα Φυσικό, καθηγήτρια του Τμήματος Φυσικής του Πανεπιστημίου Πατρών, με την οποία απέκτησε δύο γιούς: τον Παναγιώτη μηχανολόγο - μηχανικό, διδάκτορα μηχανολογίας και πρωταθλητή-διαιτητή στο σκάκι με διεθνείς διακρίσεις και τον Χρίστο ηλεκτρολόγο μηχανικό, διδάκτορα ηλεκτρολογίας και τακτικό καθηγητή στο Πανεπιστήμιο UCL του Λονδίνου στο Τμήμα Ηλεκτρονικών και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, στο μάθημα «Επεξεργασία Σημάτων και Ασύρματων Επικοινωνιών».

Ο Γεώργιος Μασούρος έφυγε τη Κυριακή των Βαΐων 25-4-2021. Η θύμησή του θα είναι για πάντα γλυκιά και παρηγορητική στη σκέψη και στη καρδιά όσων τον γνώρισαν και τον αγάπησαν.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΟΜΟΤΙΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Ε.Μ.Π ΕΤΩΝ 85, ο Επιστήμονας- ο Πατριώτης- ο Άνθρωπος
ΓΡΑΦΕΙ: Ο φιλόλογος Παναγιώτης Παπαδέλος

Έφυγε από κοντά μας μετά από μακρόχρονη περιπέτεια της υγείας του ένα εξαιρετικό μέλος της Βυτινιώτικης κοινωνίας, ο ομότιμος καθηγητής του Πολυτεχνείου και πρώην αντιπρύτανης του ιδίου ιδρύματος Κώστας Παναγόπουλος, Ο αείμνηστος ήταν γέννημα- θρέμμα της Βυτίνας. Γεννήθηκε λίγο πριν από τον πόλεμο (1936) και πέρασε τα παιδικά του χρόνια και τελείωσε τις εγκύκλιες σπουδές του εδώ. Άριστος μαθητής πέτυχε στο Πολυτεχνείο, πράγμα δύσκολο εκείνη την εποχή, και ολοκλήρωσε τις σπουδές του στη σχολή μεταλλειολόγων, στην οποία ευτύχησε μετά από κάποια χρόνια να εκλεγεί καθηγητής. Εργάστηκε κατά καιρούς σε διάφορα μεταλλεία στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ συνέχισε τις σπουδές του στη Γαλλία πριν από την εκλογή του στην έδρα της σχολής μεταλλειολόγων του Πολυτεχνείου. Την Πανεπιστημιακή του καριέρα άρχισε ως επιμελητής στη σχολή αυτή τη δεκαετία του εβδομήντα, ενώ εξάντλησε την ακαδημαϊκή ιεραρχία εκλεγόμενος καθηγητής και αργότερα αντιπρύτανης του ιδίου ιδρύματος. Ως Πανεπιστημιακός δάσκαλος έχαιρε ιδιαίτερης εκτίμησης όχι μόνο στον κύκλο των συναδέλφων του αλλά ιδιαίτερα στον κύκλο των μαθητών του, οι οποίοι εκφράζονταν με τα πλέον ένθερμα λόγια για το πρόσωπό του. Κορυφαία επιστημονική του προσφορά ήταν η δημιουργία του «Τεχνολογικού Πάρκου» στο χώρο των παλιών μεταλλείων Λαυρίου όπου ανέλαβε να ανακαινίσει τις παλιές

εγκαταστάσεις και να δημιουργήσει έναν επισκέψιμο χώρο, όπου οι επισκέπτες μπορούν να δουν την ιστορία της εξόρυξης μετάλλων. Η σημασία του έργου αυτού επιβεβαιώθηκε με την απόδοση ιδιαίτερων τιμών προς αυτόν κατά τα εγκαίνια του χώρου το 2015. Ο αείμνηστος Κώστας όμως πέραν όλων αυτών διακρινόταν από μια παθολογική αγάπη για τη γενέτειρά του. Οποδήποτε βρισκόταν μίλαγε για τη Βυτίνα, την οποία εκθείαζε με τα καλύτερα λόγια. Για μια ολόκληρη εικοσαετία αγωνίστηκε αξιοποιώντας όλες τα γνωρίμια του για την επαναλειτουργία του Τριανταφυλλιδείου κτήματος και παρέμεινε μέχρι το θάνατό του πρόεδρος του σωματείου «Φίλοι του Τριανταφυλλιδείου κληροδοτήματος». Πολύτιμες επίσης υπηρεσίες προσέφερε στη λειτουργία της ιστορικής βιβλιοθήκης της Βυτίνας από τη θέση του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου της εφορείας του ιδρύματος, θέση την οποία κατείχε μέχρι σήμερα. Πολλές σελίδες θα μπορούσε να γράψει κανείς για τον αλυσμόνητο Κώστα Παναγόπουλο, αλλά ξέρω καλά ότι δεν του άρεσαν τα πολλά λόγια. Ευτύχησε να δει αποκατεστημένα τα παιδιά του και να χαρεί εγγόνια από αυτά. Θα λείπει πολύ από τους φίλους του, από τη Βυτίνα, από τους δικούς του ανθρώπους. Να είσαι καλοτάξιτος φίλε Κώστα στον μακρινό δρόμο της αιώνιας ζωής. Θα σε θυμόμαστε πάντα ως καταρτισμένο επιστήμονα, ένθερμο πατριώτη και ευαίσθητο άνθρωπο. Σου δίνουμε δε υπόσχεση ότι θα συνεχίσουμε το έργο σου για την επαναλειτουργία του Τριανταφυλλιδείου κτήματος και θα θυμόμαστε τις παρακαταθήκες σου ως φωτεινό φάρο της ζωής.

Καλό ταξίδι φίλε.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΤΣΟΒΙΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Η Σύγκλητος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου εκφράζει τη βαθιά της θλίψη για τον θάνατο του πρώην αντιπρύτανη και ομότιμου καθηγητή της σχολής μηχανικών μεταλλείων-μεταλλουργών

Κωνσταντίνου Παναγόπουλου

Ο οποίος με τη σημαντική προσφορά του στην εκπαίδευση και την επιστήμη συνέβαλε σημαντικά στην ανάπτυξη εκπαι-

δευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων της σχολής του και του ΕΜΠ

ΨΗΦΙΖΕΙ

- α) Να εκπροσωπηθεί η σύγκλητος στην κηδεία του
- β) Να κατατεθεί στεφάνι στη σορό του
- γ) Να αναρτηθεί μερίστια η σημαία επί τριήμερο

Ο Πρύτανης Ο αντιπρύτανης Οι κοσμήτορες

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΩΝ ΤΟΥ Ε.Μ.Π ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Κ. Παναγόπουλος υπηρέτησε τη Σχολή Μηχανικών Μεταλλείων Μεταλλουργών και το ΕΜΠ ως Πρόεδρος του τότε Τμήματος Μηχανικών Μεταλλείων Μεταλλουργών (1994-98) και ως Αντιπρύτανης ΕΜΠ σε δύο θητείες (Εκπαίδευσης το 1986-88 και Έρευνας το 1991-94). Υπήρξε μάχιμος μηχανικός μεταλλείων μεταλλουργός σε δύσκολα μεταλλευτικά έργα, εντός και εκτός Ελλάδας (Ξέρρες, Μύκονος, Κίρκη, Σουδά, Συγκρότημα Σκαλιστήρη κλπ). Πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στην Ecole Nationale Supérieure des Mines de Paris, στο πεδίο της επιχειρησιακής έρευνας και στη συνέχεια ακολούθησε ακαδημαϊκή πορεία στο ΕΜΠ. Υπήρξε ένας εκ των πρωτοπόρων διεθνώς της εισαγωγής της μαθηματικής ανάλυσης και της επιχειρησιακής έρευνας στον κλάδο της μεταλλευτικής. Ο Κ. Παναγόπουλος υπήρξε ο εμπνευστής και πρωτεργάτης της διάσωσης των μεταλλευτικών και μεταλλουργικών εγκαταστάσεων της Γαλλικής Εταιρείας Μεταλλείων Λαυρίου και της ίδρυσης του Τεχνολογικού Πολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου. Βαθύς μελετητής της ιστορίας του μεταλλευτικού κλάδου ο ίδιος, ενέπνευσε την αγάπη για τον κλάδο και την ιστορία του στους μαθητές και συνεργάτες του. Ταυτόχρονα, υπήρξε πρωτοπόρος στην εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στη μεταλλευτική, αλλά και σε θέματα χρήσης υπόγειων χώρων και περιβαλλοντικής προστασίας. Ο Κ. Παναγόπουλος, με την ευρύτατη καλλιέργεια και την πολύπλευρη προσωπικότητά του αλλά και τα σταθερά χαρακτηριστικά της παρουσίας του όπως ο σεβασμός στο διαφορετικό, η συμπάρασταση στους νέους και η πειθώ, αποτελεί μια εμβληματική ιστορική προσωπικότητα. Η δράση και οι απόψεις του αποτελούν πολύτιμη παρακαταθήκη τόσο για τη Σχολή Μηχανικών Μεταλλείων Μεταλλουργών όσο και για το ΕΜΠ γενικότερα.

Το ΔΣ του Συλλόγου εκφράζει τα θερμά συλλυπητήρια στους οικείους του.

Παραδοσιακό ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΑΦΟΙ ΣΩΤ. ΜΑΥΡΑΕΙΔΗ
ΕΚΛΕΚΤΑ ΝΤΟΠΙΑ ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ
ΒΥΤΙΝΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ | 27950 22122, ΣΤΡΑΤΟΣ 6945 360869, ΚΩΣΤΑΣ 6947 994018

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ & ΣΥΜΑΡΚΩΣΗ
Μαεστρο ΚΟΥΡΕΜΕΝΟΣ
Γιώργος Κουρέμενος - Σταυρούλα Παπαδοπούλου
Βυτίνα Αρκαδίας
☎ 27950- 22981 , 22881 , 6947 772 745
e-mail: maestro10@hotmail.gr
Ιστότοπος: www.glykavitina.4ty.gr
I like us on Facebook: www.facebook.com/maestrovitina

τ' α λ έ τ ρ ι
Παραδοσιακά προϊόντα Βυτίνας
Τηλ: 2795022157

ΤΣΑΤΣΟΥΛΗΣ
παραδοσιακά τυριά Βυτίνας
από το 1958
ΝΙΚ. ΤΣΑΤΣΟΥΛΗΣ & ΥΙΟΙ ΟΕ
Βυτίνα Αρκαδίας | Τ. 27950 22561 | Φ. 27950 22756
Κ. 693 7657601 | E. nikos.tsatsoulis@gmail.com

ConsulTax
ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΕΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
Σακελλαρίου Ι. Λεωνίδα
Οικονομολόγος
Πτυχιούχος Α.Σ.Ο.Ε.Ε.
Ασκληπιού 7, Τ.Κ. 106 79 Αθήνα
Τηλ.: 210 3604 424, Φαξ: 210 3604 116 - Κιν.: 6977987186
e-mail: logistiko.sakellariou@gmail.com

Λίνα Σαλήγου γ. Ανδριανοπούλου
αρχιτέκτων μηχανικός ΕΜΠ
μελέτη - κατασκευή
ανακαίνιση - διακόσμηση
αποκατάσταση παραδοσιακών κτιρίων
νομιμοποίηση ημιυπαίθριων χώρων
Λακωνίας 8, Χαλάνδρι 152 34
Τηλ.: 210 6840183 Κιν.: 6974 453072 • e-mail: lina.salichou@gmail.com

ΑΦΟΙ ΡΟΥΣΣΟΥ Ο.Ε Βυτίνα Αρκαδίας
Εργαστήριο επεξεργασίας Πέτρας - Μαρμάρων
Πέτρες παντός είδους (χτισίματος & πλακοστρώσεων)
Μάρμαρα διαφόρων τύπων, Δομικά υλικά, Αγκυρώσεις, Τζάκια - Επενδύσεις
κιν.: 6944.537570, 6972.093760, Τηλ.-Fax. 27950.29021
rousosbabis@yahoo.gr
Ενεργειακά Τζάκια - Αερόθερμα - Καλοριφέρ
50 ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
EDILKAMIN THERMOSEAL GROUP

ΚΑΛΩΔΗ ΝΙΚΗ (ΧΑΙΟΠΟΥΛΟΣ)
«ΚΑΥΣΩΜΑ»
«ΠΕΡΙΠΟΙΗΤΗΡΙΟΝ - ΧΟΡΩΝ»
«ΧΟΛΑΓΟΡΓΙΚΕΣ ΕΠΕΞΕΙΣ»
«ΠΕΡΙΦΡΑΣΕΙΣ»
ΒΥΤΙΝΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
697336089 - 6979535454

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΟΤΑΓΟΥ (1839-1903)

Η σύγκρουση του Παναγιώτη Ποταγού με τους δημοσιογραφικούς και λογοτεχνικούς κύκλους την τριετία 1883-1885

ΓΡΑΦΕΙ:
Ο Νίκος-Δημήτριος Μάματος
ιστορικός- μελετητής
του έργου του Ποταγού*

Η πρόσληψη του έργου και της προσωπικότητας του Παναγιώτη Ποταγού από τους δημοσιογραφικούς και επιστημονικούς κύκλους της εποχής του έπαιξε καταλυτικό ρόλο τόσο στην (αυτο)περιθωριοποίησή του όσο και στην μεταθανάτια λησμονιά. Στο παρόν άρθρο θα αναφερθώ σύντομα στο χρονικό της σύγκρουσης του ερευνητή με τους λογοτεχνικούς κύκλους του Εμμανουήλ Ροΐδη και του Γεωργίου Σουρή μέσα από τα πρωτότυπα κείμενα της εποχής.

Η αιτία της σύγκρουσης

Όπως είναι γνωστό, μετά την επιστροφή του περιηγητή στο Ελληνικό Βασίλειο στα 1883 απαιτήθηκε μεγάλη προσπάθεια, για να εκδοθεί ο πρώτος τόμος των περιηγήσεων με τη συνδρομή του Πανεπιστημίου. Με τον πηγαίο του αυθορμητισμό και την ειλικρίνη του στάση ο Αρκάς είχε ζητήσει επίσημα το διορισμό του στην Εθνική Βιβλιοθήκη, ώστε να εξασφαλίσει ένα εισόδημα και να μπορέσει να ολοκληρώσει το συγγραφικό του έργο σε αυτό το χώρο μελέτης. Για κακή του τύχη όμως έφορος της Βιβλιοθήκης ήταν ο Εμμανουήλ Ροΐδης διορισθείς από τον πρωθυπουργό Χαρίλαο Τρικούπη. Ο πνευματώδης συγγραφέας με μοναδική αναγνωστική ευχέρεια ήταν ένας δύσκολος αντίπαλος ειδικά αν σκεφτούμε τη διαπλοκή πολιτικού και καλλιτεχνικού κόσμου. Μέσα από τις σελίδες των συγγενικών σατυρικών περιοδικών «Ασμοδαίου» και «Ρωμιού» θα ξεκινήσει μια προσπάθεια συκοφαντίας του Ποταγού, που φθάνει μέχρι την αμφισβήτηση των ιδίων των ταξιδιών του. Το σίγουρο είναι ότι το κύρος του Π. Ποταγού δέχθηκε πλήγμα καθώς η εικόνα του ως καρικατούρα είναι εμφανής ακόμα και σε δημοσιεύματα του έτους θανάτου του. Αν και δεν είναι δυνατόν, στην περίπτωση του «Ασμοδαίου», η εξακριβωση του προσώπου πίσω από το λογοτεχνικό ψευδώνυμο, που υπογράφει το κείμενο, είναι σίγουρο ότι αυτά εξέφραζαν τους βασικούς του συντελεστές του ανά εποχές: Μπάμπη και Θέμο Άννινο, Μιχάλη Μισοάκη, Γ. Σουρή και φυσικά τον Ε. Ροΐδη. Είναι χαρακτηριστική η απάντηση του, προφανώς γνωρίζοντας εκ των έσω, περιοδικού Νουμά σε αναγνώστη το 1903, ημερομηνία θανάτου του Π. Ποταγού, ότι: «τον πολέμησε λυσσασδώς ο Ασμοδαίος με την μολυβίδα του Θεμ. Άννινου και την πέννα του Ροΐδη».

Στην κόλαση του «Ασμοδαίου»

Από τη στήλη «Διαβολοσκορπίσματα» (τ.241-15/09/1883) ξεκινά η επίθεση: «Εξεδόθησαν τέλος αι «Περιηγήσεις» του κ. Π. Ποταγού, του εκ Γορτυνίας Σεβάχ Θαλασσινού, όστις προυχώρησε μέχρι των ενδοτέρων της Ασίας. Η πτωχή εις τον κλάδον αυτόν φιλολογία μας έχει επί τέλους εν βιβλίον, δυνάμενον μάλιστα να διαγωνισθή ιδίως κατά την μυθιστορικήν πλοκήν, προς τον «Περίπλουν της γής» του Αρα-

Γελοιογραφία του Ποταγού από τον «Ασμοδαίο»

γώ, τις «Περιηγήσεις» του κ. Ποταγού. Δεν τας είδομεν ακόμη, αλλά μας είπαν ότι περιέχουσιν ηδύσματα προκλητικώτατα δια τους οδόντας του «Ασμοδαίου». Υποσχόμεθα προσεχώς να σας σερβίρωμεν μερικά». Τα ψήγματα ειρωνείας σταδιακά (τ.242-02/10/1883): μετατρένονται σε σαρκασμό: «Παρατηρήθη, ότι από τινός οδοί τινες περί μέσας νύκτας βυθίζονται εις το σκότος μυστηριωδώς. Εννοείται, ότι το φαινόμενον τούτο δεν συντελεί εις την ασφάλειαν της πόλεως. Όσοι δεν πιστεύουσιν εις νυκτερινά πνεύματα, ως εκείνα, τα οποία μεταξύ άλλων θαυμασίων ανεκάλυψεν ο κ. Ποταγός εις την Ασίαν, δεν ηξεύρουσι πως να εξηγήσωσι το φαινόμενον. Τινές το αποδίδουσιν εις σκανδαλοποιά πνεύματα λωπωδωτών, προσπαθούντων παντί σθένει να δίδωσι τροφήν εις το Αστυνομικόν δελτίον». Στο ίδιο τεύχος (!) υπάρχει εκτενές άρθρο «Ο Ασμοδαίος εν τη Φιλολογία» όπου ο διανοουμενίστικος λόγος απλώς φανερώνει την κακεντρεχή προσέγγιση.

Απάντηση στα ανωτέρω δημοσιεύεται στην εφημερίδα «Καιροί» (τ.19, 04/10/1883): «Ανέγνωμεν μετά θλίψεως ανυποκρίτως τα δημοσιευθέντα εν τω «Ασμοδαίω» περί του άρτι εκδοθέντος βιβλίου των γεωγραφικών περιηγήσεων του κ. Ποταγού. Εκτιμώντες την χρηστότητα και την ευσυνειδησίαν των συντακτών του «Ασμοδαίου», τολμώμεν να παρατηρήσωμεν ότι ηδίκησαν εαυτούς και τον κ. Ποταγόν. Ο μόνος δυστυχώς Έλλην περιηγητής κατά τον ημέτερον αιώνα, όστις επεχείρησε και εξετέλεσε δι' απεριγράπτων κόπων και κινδύνων, και δι' ιδίων δαπανών, γιγάντιον περιήγησιν ανά την Αφρικήν και την Ασίαν, οποίαν ουδείς ευρωπαίος ετόλμησε να διανοηθή, δεν έχει βέβαια ανάγκην των ημετέρων εγκωμίων. Απήλυσεν άλλοθεν πλείστα παρά των δυναμένων ν' απονεύμωσι την πρέπουσαν εις τους υπέρ της επιστήμης αγώνατος σημασία, αλλά, τουλάχιστον αρμόζει εις ημάς να τον απαλλάξωμεν αδικων, όσων και αναρμόστων ύβρεων! Τι ζητούνσιν οι κ. επικριταί παρά του κ. Ποταγού; Η μεγίστη αξία του έργου του συνίσταται εις τούτο: ότι άνευ κυβερνητικής βοήθειας εξετέλεσε περιήγησιν, την οποίαν ευρωπαίοι περιηγηταί δι' αφθόνων μέσων, και χρημάτων, και κυβερνητικών υποστηρίξεων, δεν ηδυνήθησαν να εκτελέσωσιν. Ετίμως λοιπόν μεγάλως εαυτόν και την πατρίδα να τον. Ας επιδείξωσιν ημίν ένα καν ευρωπαίον, περιηγούμενον αδιαλείπτως επί δέκα πέντε έτη, διασχίσαντα δε την Ασίαν από Αλεξανδρέτας μέχρις ανατολικής Σιβηρίας δια της Γοβαϊκής Ερήμου και την Αφρικήν από Πηλούσιου μέχρι των χωρών του Ισημερινού, χωρών εις ας δεν ετόλμησεν να εισχωρήσῃ ο Γερμανός Σββαίνουρτ! Αμφισβητούνσιν άρα την ακρίβειαν της δημοσιευθείσης περιηγήσεως; Το γεγονός θα ήτο αληθώς αστεϊόν! Υπάρχουσι μαρτυρίαί επίσημοι και το κύρος των επιφανεστάτων γεωγραφικών εταιρειών! Αλλά ίσως οι Κύριοι ψέγουσι το έργον όχι του περιηγητού αλλά του συγγραφέως. Και τις σας είπεν, ότι αι γεωγραφικαί περιηγήσεις εκτιμώνται εκ της περί του συγγραφέως δεινότητος; Ο κ. Παταγός δεν αξιού ότι ενήργησε χωρογραφικάς ή θερμμετρικάς παρατηρήσεις, διότι δεν ηδύνατο. Περιγράφει μόνον ακριβώς όσα είδε και εγνώρισε, και ήκουσεν ως ήπραξαν όλοι οι περιηγηταί, ακολουθών τον δρομολόγιον, του οποίου παρέθετο πίνακα εν τω τέλει του βιβλίου. Τι άλλο ώφειλε να πράξη; Προσήνεγκεν αληθείς υπηρεσίας εις την επιστήμην, υποδείξας μέρη άγνωστα χωρών αγνώστων τη γεωγραφία. Έπραξε δε και άλλο τι σπουδαιότερον. Παρέλαβε τας γεωγραφικάς ερεύνas του προς τας ειδήσεις των αρχαίων γεωγράφων, ους επισταμένως εμελέτησε, και εξελέγχει, το καθ' εαυτόν όσα νομίζει ημარτημένα. Αν έσφαλε τυχόν ουδείς αναμάρτητος, αλλά ουδείς, ως πιστεύομεν, υπάρχει δυστυχώς μεταξύ ημών, ικανός να τον

ελέγξη μετά πεποιθήσεως!». Ο ίδιος ο Ποταγός με επιστολή του στο επόμενο φύλο (τ. 20 -05/10/1883) επαναλαμβάνει τα πειστήρια του ταξιδιού του: τις επιστολές των Γεωγραφικών υπηρεσιών της Ευρώπης, που επιβεβαιώνουν και επαίνουν τη διαδρομή του.

Ο «Ασμοδαίος» επιμένει και δεν πτοείται (τ. 243, 09/10/1883): (...) «Δυνάμεθα δε να διαβεβαιώσωμεν τους Καιρούς ότι ουδεμία έρμος, είναι τόσοσιν αυχημρά, τόσοσιν πνιγηρά, τόσοσιν σκολιά και επίπονος όσον αι ακανείς εκείνοι σελίδες του Γορτυνίου περιηγητού, εν ας το πνεύμα του ταλαιπωρού αναγνώστου παραπαίει εντός του λαβυρίνθου μωρολογίας εμπλεκόμενον εις αδιεξόδους συντακτικής περιόδους παχυλής αμαθείας και βασανιζόμενον υπό των τριβόλων ανυποφόρων σολοικισμών. (...) Τίνα ανάγκην μαρτύρων έχομεν; Κατά τι δύνανται να επηρεάσωσιν την κρίσιν μας τα συγχωροκάρτια των Γεωγραφικών Εταιριών, η Ντεμπά και η Γαλλική Δημοκρατία, αφού την νεοελληνικήν γινώσκομεν κάλλιον αυτών, έχομεν δε υπόψη ημών και το βιβλίον του κ. Ποταγού, όπερ εκείνοι δεν είχαν; (...) Υπάρχει μάλιστα εν τη Αττική ου μακράν της πρωτευούσης τόπος περιεκλυτός καλούμενος Δαφνί. Εκείθεν δύνανται καταλλήλως να δρέψωσιν οι θαυμασταί του δάφνας και να στεφανώσωσι τον Γορτυνιον περιηγητήν». Στο ίδιο φύλλο παρουσιάζεται σατυρικό ποίημα του Γ. Σουρή:

«Ω! φαντασθήτε τι χαρά κι' ανάστασις στο κράτος, αν απ' το Γωγ, απ' το Μαγών κι' από το Κορδοφάν με τόσαις διαμαντόπετραις μας ήρχετο γεμάτος, και με τις φούχταις στους Ρωμπούς της έρρικνε να φαν. Τότε κι ο τόμος ο χοντρός του πρώτου του βιβλίου δε θάβγαينه με χρήματα του Πανεπιστημίου».

Το ατύχημα στη Φιλελλήνων και η λήξη της αντιπαράθεσης

Ενώ ο Π. Ποταγός θα συνεχίσει τις περιηγήσεις του εντός ελλαδικού χώρου και εγκαταλείπει τις βλέψεις για τη Βιβλιοθήκη, ο Ροΐδης θα τραυματισθεί το 1885 από διερχόμενες άμαξες στο Σύνταγμα. Σταδιακά θα χάσει την αδυνατισμένη ακοή του και η στρεβλή συγκόλληση της γνάθου θα αφήσει έντονα το στίγμα του στη συνέχεια του έργου του. Στο ημιλογοτεχνικό, ημιβιογραφικό ημερολόγιο του, όπως το εξέδωσε ο Κ.Γ. Κασίσης, διακρίνεται τη χρονιά του ατυχήματος η σημείωση: «Ο Ποταγός τι γίνεται». Κρίση συνείδησης ή απορία της στιγμής; Η ζημιά πάντως είχε γίνει.

*Σημείωση: Ο Νίκος Δημήτριος Μάματος γεννήθηκε στην Κέρκυρα το 1981, όπου και ζει. Σπούδασε Θεολογία στο Ε.Κ.ΠΑ και Ιστορία στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές στο ΠΜΣ «Μεθοδολογία Κριτικής και Έκδοσης Ιστορικών και Αρχειακών Πηγών» του Τμήματος Ιστορίας. Θέμα της μεταπτυχιακής του εργασίας ήταν ένα ανέκδοτο εξομολογητάριο του 19ου αιώνα με σημαντικές πληροφορίες για την βόρεια Κέρκυρα. Είναι ερευνητής στο Εργαστήριο Γεωπολιτισμικών Αναλύσεων (GeoLab) και υποψήφιος διδάκτορας του Τμήματος ΤΞΓΜΔ του Ιονίου Πανεπιστημίου. Η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής για τη ζωή και το έργο του Παναγιώτη Ποταγού υποστηρίχτηκε με υποτροφία από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας) που υπάγεται στην Γ.Γ.Ε.Τ. (Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας). Εργάζεται ως Εκπαιδευτικός στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Φιλελληνισμός και Ελληνική Επανάσταση

Συνέχεια από τη σελίδα 9

στασης έφτασε μέχρι εκεί μέσω των σχετικών ειδήσεων που δημοσίευαν οι εφημερίδες. Ένας από τους πρώτους φιλέλληνες Αμερικανούς υπήρξε ο δημοσιογράφος Εδουάρδος Έβερρετ (Edward Everett), φίλος των ελληνικών γραμμάτων, που είχε επισκεφθεί παλαιότερα την Ελλάδα και ο οποίος, με άρθρα του και αναδημοσιεύσεις κειμένων των ελληνικών επαναστατικών Αρχών, εξήγητε το ενδιαφέρον υπέρ των Ελλήνων. Από την Αμερική ήλθαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην Ελλάδα δι-ακεκριμένοι άνδρες μεταξύ των οποίων και ο γιατρός Σαμουήλ Χάου (Samuel Howe), ο οποίος παρέμεινε στην Ελλάδα επί μία εξαετία προσφέροντας τις ιατρικές του υπηρεσίες.

Στο πνεύμα παροχής ανθρωπιστικών υπηρεσιών κινήθηκε και η δράση ανθρώπων του πνεύματος κατά τα τελευταία χρόνια της Επανάστασης με σκοπό την ίδρυση σχολείων. Μεταξύ αυτών ήταν και ο Τζων Χιλ (John Hill), που εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα το 1830 και αργότερα ίδρυσε ένα παρθεναγωγείο, το οποίο λειτουργεί ακόμη και σήμερα φέροντας το όνομά του.

Η κορυφαία εκδήλωση του φιλελληνισμού υπήρξε η μετάβαση στην Ελλάδα εθελοντών, για να αγωνιστούν για την ελληνική ανεξαρτησία. Η προσέλευση εθελοντών στην Ελλάδα άρχισε από το καλοκαίρι του 1821. Η πρώτη αποστολή προερχόταν από την Τεργέστη, όπου με έξοδα του Δημοτρίου Υψηλάντη συγκροτήθηκε μια μικρή ομάδα Γάλλων και Ιταλών εθελοντών, υπό την ηγεσία του Γάλλου αξιωματικού Μπαλέστ (Baleste).

Άλλες αποστολές αναχώρησαν από τη Μασσαλία, η οποία κατά το 1821 και το 1822 αποτέλεσε το κύριο κέντρο διοχέτευσης εθελοντών προς την Ελλάδα. Στην Ελλάδα έφτασαν επίσης εθελοντές, για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους και στο ναυτικό. Η χαρακτηριστικότερη περίπτωση είναι του Βρετανού αξιωματικού του ναυτικού, Χέπστινγκς (Frank Abney Hastings), που έφτασε στην Ελλάδα τον Απρίλιο του 1822 με τον Τζάρβις (Jarvis), γιο του Αμερικανού προξένου στο Αμβούργο.

Ο Χέπστινγκς (Frank Abney Hastings) υπηρέτησε τον Ελληνικό Αγώνα με τις συμβουλές του για την καλύτερη οργάνωση και εξοπλισμό του ελληνικού ναυτικού και με την προσωπική του δράση. Ένας άλλος γνωστός φιλέλληνας υπήρξε ο Γάλλος αξιωματικός του ναυτικού Ζουρνταίν (Jourdain de la Gravière), ο οποίος δημοσίευσε και ενδιαφέροντα απομνημονεύματα για την Ελληνική Επανάσταση. Θα πρέπει να αναφέρουμε και τον κόμη Σαντόρε Σανταρόζα (Santa Rosa), έναν από τους αρχηγούς της Επανάστασης του Πεδεμοντίου του 1821, ο οποίος ήλθε στην Ελλάδα τον Νοέμβριο του 1824 από το Λονδίνο και βρήκε τον θάνατο πολεμώντας κατά των Αιγυπτίων στη Σφακτηρία, τον Μάιο του 1825. Ένας άλλος επιφανής φιλέλληνας υπήρξε ο Γάλλος συνταγματάρχης Κάρολος Φαβιέρος (Charles Fabvier), που είχε διακριθεί παλαιότερα κατά τους Ναπολεόντειους Πολέμους.

Αυτοεξόριστος για πολιτικούς λόγους εκείνη την περίοδο,

ήλθε για δεύτερη φορά στην Ελλάδα στις αρχές του 1825 και οργάνωσε ένα σώμα τακτικού στρατού, με το οποίο κατήγαγε σημαντικές επιτυχίες.

Οι πιο συντηρητικές κυβερνήσεις είδαν με δυσπιστία τον φιλελληνισμό, γεγονός που ανάγκασε πολλές φιλελληνικές εφημερίδες να αποφεύγουν τα απευθείας σχόλια και να αφήνουν να διαφαίνεται η φιλελληνική τους τοποθέτηση από τις ευνοϊκές ειδήσεις και άλλες συναφείς πληροφορίες για τα πολιτικά πράγματα της Ελλάδος.

Στη Γαλλία, όπου την εποχή εκείνη κυριαρχούσε πολιτική οξύτητα, οι φιλέλληνες, που ήταν κατά μεγάλο μέρος στην αντιπολίτευση, ασκούσαν έντονη κριτική εναντίον της κυβέρνησης, κατηγορώντας την ότι εγκατέλειπε τους Έλληνες στο έλεος των δυνάμεων τους, ενώ ενίσχυε με κάθε τρόπο τον πασά της Αιγύπτου. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο γνωστός συγγραφέας και πολιτικός Σατωβριάνδος (René de Chateaubriand), ο οποίος, ενόσω συμμετείχε από το 1822 μέχρι το 1824 ως υπουργός Εξωτερικών στη γαλλική κυβέρνηση, τπρούσε επιφυλακτική στάση προς τους Έλληνες, όταν για προσωπικούς λόγους πέρασε στην αντιπολίτευση, δημοσίευσε το 1825 μια φλογερή προκήρυξη υπέρ της αγωνιζόμενης Ελλάδας.

Η προβολή του ελληνικού αγώνα ήταν φυσικό να επηρεάζει το κοινό και να τροφοδοτεί το ευρύτερο φιλελληνικό κίνημα.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΥΛΟΤΟΜΩΝ

Με δαπάνη του ιατρού Ευθυμίου Χριστοπούλου

Ο Βυτιναίος γιατρός Θύμιος Χριστόπουλος, ο οποίος πολλαπλά ευεργετεί τη γενέτειρά του καθιερώνοντας χρηματικά έπαθλα για τους αριστούχους Βυτιναίους μαθητές εντός και εκτός Βυτίνας ή ενισχύοντας οικονομικά τα τοπικά σωματεία, πριν από κάποια χρόνια πήρε της απόφαση να κατασκευάσει σε χώρο του Βυτινιώτικου Μαϊνάλου ένα μνημείο, που θα τιμούσε τους Βυτιναίους υλοτόμους μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και ο αείμνηστος πατέρας του Χρήστος. Ο χώρος παραχωρήθηκε από το Δασαρχείο στην αρχή του δασικού δρόμου στην είσοδο του δάσους. Η δαπάνη του έργου τόσο ως προς τη σύνταξη τη αρχιτεκτονικής μελέτης όσο και ως προς την κατασκευή καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από τον κ. Χριστόπουλο ενώ ο δήμος Γορτυνίας τόσο με την προηγούμενη αρχή, όσο και με την σημερινή στάθηκε αρωγός στην εκτέλεση του έργου. Η μορφή του έργου, οι λεπτομέρειες κατασκευής και οι συμβολισμοί που «κρύβει» εκτίθενται λεπτομερώς στην επιστολή, που απηύθυνε ο γιατρός στον πρόεδρο του συλλόγου των «απανταχού Βυτιναίων και φίλων της Βυτίνας» κ. Αγγελίδη γνωστοποιώντας την ολοκλήρωση του έργου. Το έργο λοιπόν μετά από αρκετές περιπέτειες και καθυστερήσεις γραφειοκρατικού χαρακτήρα ολοκληρώθηκε πρόσφατα με την τοποθέτηση φωτισμού. Είναι ένα έργο μνήμης και τιμής

απέναντι σε μια επαγγελματική τάξη, αυτή των υλοτόμων, στην οποία κατατάσσονταν σεβαστός αριθμός κατοίκων στο παρελθόν και η ενασχόληση με το ξύλο έθρεψε γενιές και γενιές Βυτιναίων. Η επιστολή του κ. Χριστόπουλου προς τον πρόεδρο του συλλόγου των απανταχού Βυτιναίων στην οποία εκτίθενται, όπως λέμε κι πιο πάνω, οι λεπτομέρειες του έργου είναι η εξής:

«Αθήνα, 23 Ιουνίου 2021, Αξιότιμε κ. Πρόεδρε!

Ολοκληρώθηκε και παραδίδεται στον Δήμο Γορτυνίας το Μνημείο Υλοτόμων Βυτίνας, το οποίο είναι μια εικαστική εγκατάσταση στην είσοδο του ΜΑΙΝΑΛΟΥ, δηλαδή στον δρόμο από Βυτίνα προς Αλωνίσταινα και συγκεκριμένα στη νησίδα του κόμβου προς χιονοδρομικό κέντρο, που δημιουργείται εσωτερικά από τη στροφή του δρόμου. Η εγκατάσταση αποτελείται από 15 γλυπτά διαφορετικών διαστάσεων, τοποθετημένα άναρχα στον χώρο και αναπαριστούν κορμούς από έλατα, όπως θα ήταν στο φυσικό τους περιβάλλον. Οι κορμοί συνθέτουν ένα σύνολο ανοικτό, προσπελάσιμο και ενσωματώνονται στο φυσικό τοπίο σαν μέρος αυτού. Τα γλυπτά έχουν κέλυφος από σκυρόδεμα και με αυτή την απόδοση, σε τόνους γκρι εσωτερικά, φιλοξενούν φωτισμό, ο οποίος διαχέεται προς τα πάνω. Κάθε γλυπτό προστατεύεται από ειδικό ημιδιαφανές τζάμι ασφαλείας «extra clear», ικανού πάχους και αντοχής. Το Μνημείο λειτουργεί σαν ζωντανός οργανισμός,

σαν μικρό δάσος, αποδίδοντας ενέργεια διαφορετικής ποιότητας την ημέρα και τη νύχτα.

Η επίστρωση του εδάφους έχει γίνει με «γεωύφασμα» και ψηφίδα πέτρας της περιοχής, σημαντικού πάχους. Η κατασκευή είναι στεγανή και ανταποκρίνεται σε τεχνικές προδιαγραφές εξωτερικού χώρου, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής, αλλά και την ανάγκη ελάχιστης συντήρησης. Ο επισκέπτης μπορεί να περιηγηθεί τον χώρο και να περπατήσει ανάμεσα στους κορμούς. Το Μνημείο κατασκευάστηκε προς τιμήν των υλοτόμων Βυτίνας και αφιερώνεται στη Βυτίνα, σε όλους τους Βυτινιώτες και στους φίλους της Βυτίνας.

Τελειώνοντας, θέλω να ευχαριστήσω τον Δήμαρχο Γορτυνίας κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟ ΚΟΥΛΗ για την όλη βοήθεια στην αποπεράτωση και αποδοχή του Μνημείου, τον τέως Δήμαρχο κ. ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟ και Αντιδήμαρχο κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ για την έγκριση και αρχική υλοποίηση του μνημείου, την Αρχιτέκτονα Μηχανικό κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΨΑΛΗ για τη μελέτη και τεχνική αιτιολογική έκθεση και τέλος τον Πρόεδρο του πολιτιστικού συλλόγου Βυτίνας κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΜΠΟΛΟΡΙΖΟ για την καθοριστική συμβολή του στην κατασκευή του έργου.

Με εκτίμηση, Ευθύμιος Χρ. Χριστόπουλος»

Να ευχαριστήσουμε θερμά τον γιατρό κ. Ευθύμιο Χριστόπουλο και να επαινέσουμε την ενέργειά του, η οποία δείχνει τον μεγάλο σεβασμό προς τους προγόνους και τη σπουδαία αυτή τάξη των Βυτιναίων υλοτόμων, η οποία γνώριζε με κάθε λεπτομέρεια το μεγαλοπρεπές Μαϊνάλο, το σεβόταν και εξασφάλιζε «τα προς το ζην» από αυτό. Επειδή δε η πράξη αυτή του ένθερμου Βυτιναίου γιατρού έρχεται ως συνέχεια και άλλων πράξεων, οι οποίες δείχνουν τη μεγάλη αγάπη προς την γενέτειρα, πέραν των ευχαριστιών μας να του ευχηθούμε να μπορεί να συνεχίσει τις προσφορές προς τον τόπο του και να είναι σίγουρος ότι η γενέτειρά του θα ανταποδίδει με τον τρόπο της την αγάπη και τον σεβασμό της προς αυτόν.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Από τον λογοτέχνη και εξαιρετο φιλοβυτιναίο Γιώργο Παναγιωτακόπουλο, ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένο σε θέματα ευρύτερου κοινωνικού προβληματισμού λάβαμε μια επιστολή την οποία και δημοσιεύουμε. Σχετικά με το περιεχόμενο της επιστολής να εκφράσουμε και εμείς τον αποτροπιασμό μας απέναντι σε πράξεις, που δείχνουν βαρβαρότητα και αναλγησία! Η επιστολή έχει ως εξής:

Εγκληματίες τετράποδων

Όλοι μας γνωρίζουμε ότι φιλοζωία σημαίνει ευαισθησία, πολιτισμός. Όπως δυστυχώς γνωρίζουμε ότι δεν είναι όλοι φιλόζωοι. Από αυτό όμως, μέχρι να θανατώνουν τετράποδα κάποια «υπάνθρωπα όντα», υπάρχει τεράστια απόσταση. Κάτι τέτοιο συνέβη πρόσφατα και στον δικό μας όμορφο τουριστικό τόπο, όταν κάποιος ή κάποιοι ασυνείδητοι κατά τη διάρκεια της νύχτας πιθανότατα, ξημερώματα της 23 Ιουνίου, έριξαν ζωντανά σε κάδο ανακύκλωσης που βρίσκεται στον κεντρικό δρόμο λίγο μετά το κατάστημα με την επωνυμία «ουζερί του Παντελή», δύο μαύρα γατάκια!

Όταν το αντιληφθήκαμε την επόμενη, δυστυχώς ήταν αργά να διασωθούν, αφού ήδη παρέδιδαν πνεύμα. Παρόμοιες εγκληματικές ενέργειες υποδηλώνουν σίγουρα τα άγρια αισθήματα... συνανθρώπων μας, που προσωπικά απεύχομαι να είναι συντοπίτες μας.

Υπενθυμίζεται ότι παρόμοιες ενέργειες θεωρούνται πλέον κακούργημα και τιμωρούνται πέραν του υπέρογκου χρηματικού ποσού, και με φυλάκιση! Εμείς ως φιλόζωοι θα λάβουμε τα μέτρα μας κατά το δυνατόν...

ΥΓ. Ως γνωστόν αυτός που θανατώνει ζώα, εύκολα μπορεί να θανατώσει και άνθρωπο!

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Όσο επιθυμούν να τιμήσουν τον αείμνηστο Κων/νο Παναγόπουλο παρακαλούνται να καταθέσουν αντί στεφάνου το ποσόν στο λογαριασμό του πολιτιστικού συλλόγου «Κων/νος Παπαρηγόπουλος» στην ΕΤΕ (IBAN GR 1401108420000084229601418) για λογαριασμό της κοινότητας Βυτίνας με σκοπό τη δημιουργία ενός εξωραϊστικού έργου στη μνήμη του

ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΜΑΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΩΝ

•Ο σύνδεσμος συνέχισε τον εξωραϊσμό των εισόδων και ιδιαίτερα της βορεινής με το άγαλμα του Κόλλια, στην οποία έγινε εντυπωσιακή διακόσμηση που προκαλεί την προσοχή του επισκέπτη. Επίσης συνεχίστηκε η δενδροφύτευση και φροντίστηκαν τα υπόλοιπα δένδρα που είχαν φυτευτεί μέχρι σήμερα.

•Του Αγίου Πνεύματος γιορτάστηκε η ετήσια εορτή του συνδέσμου στο ξωκλήσι του Αγίου Αθανασίου, όπου πραγματοποιείται χρόνια τώρα την ίδια μέρα. Την ιεροτελεστία τέλεσε ο παπά Νικόλας βοηθούμενος από τους ιεροψάλτες Νίκο Σουλακιώτη και Τρύφωνα Παπαλάμπρο. Ο σύνδεσμος προσέφερε τον άρτο, ενώ διεξήχθη και λαχειοφόρος αγορά προς ενίσχυσή του. Στην τελετή παρέστη σύσσωμο το διοικητικό συμβούλιο και περί τους εκατό Βυτιναίους. Όπως και πέρυσι έτσι και φέτος δεν πραγματοποιήθηκε το καθιερωμένο γεύμα λόγω κορωνοϊού. Να ευχαριστήσουμε και να επαινέσουμε το νέο Δ.Σ. του συνδέσμου και την πρόεδρο κ. Ελένη Ρούσσου για τις εργασίες εξωραϊσμού της κωμόπολης και για τη μεγάλη προσπάθεια που καταβάλλουν για την πραγματοποίηση κοινωφελών έργων. Για να υλοποιηθεί όμως αυτό χρειάζεται τη συμπαράσταση και τη βοήθεια όλων μας και ιδιαίτερα την οικονομική.

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

• Μετά την επαναλειτουργία του σχολείου από τις 10 Μαΐου, ενημερωτικό σημείωμα αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του, το οποίο έχει ως εξής: «Ενόψει της επαναλειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου τη Δευτέρα 10 Μαΐου 2021, σας ενημερώνουμε συνοπτικά για την εφαρμογή του υποχρεωτικού μέτρου του διαγνωστικού ελέγχου νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19. Ο διαγνωστικός έλεγχος νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 είναι υποχρεωτικός για τους/τις μαθητές/τριες, τους/τις εκπαιδευτικούς, το διοικητικό και λοιπό προσωπικό των σχολικών μονάδων και θα πραγματοποιείται κάθε εβδομάδα. Ο έλεγχος συνιστάται να διενεργείται έως και είκοσι τέσσερις (24) ώρες πριν από την προσέλευση στην σχολική μονάδα (από το πρωί της Κυριακής έως το πρωί της Δευτέρας). Η προμήθεια του αυτοδιαγνωστικού ελέγχου γίνεται δωρεάν από το φαρμακείο με την επίδειξη του Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ).»

•Στο πρόγραμμα της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας "Ολυμπιακή παιδεία – Ολυμπιακή Εβδομάδα", που πραγματοποιήθηκε με αφορμή τον εορτασμό της διεθνούς "Ολυμπιακής Ημέρας", συμμετείχαν οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου την πρώτη εβδομάδα του Ιουνίου, παίρνοντας μέρος σε ένα σύνολο δράσεων που αναδεικνύουν τη μορφωτική και εκπαιδευτική αξία των Ολυμπιακών Αγώνων, από τις οποίες ξεχώρισαν οι διαδικτυακές συναντήσεις με τη Χρυσή Ολυμπιονίκη της Αθήνας 2004 στην ιστιοπολία Σοφία Μπεκατώρου και τον επίσης Χρυσό Ολυμπιονίκη του 2004 στην ενόργανη γυμναστική Δημοσθένη Ταμπάκο.

•Την καταπληκτική ευκαιρία να διεξαγάγουν το δικό τους επιστημονικό πείραμα στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό (International Space Station) είχαν οι μαθητές της Ε-ΣΤ τάξης του Δημοτικού Σχολείου Βυτίνας, που έλαβαν μέρος στον διεθνή διαγωνισμό Mission Space Lab (MSL) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (European Space Agency – ESA). Το πείραμα διεξήχθη τον Απρίλιο του 2021 κατά τη

διέλευση του Διαστημικού Σταθμού πάνω από την Αμερική και διήρκεσε 3 ώρες, κατά τις οποίες ο ISS έκανε δύο πλήρεις περιφορές της Γης. Το πρόγραμμα για το Δημοτικό Σχολείο Βυτίνας υλοποιήθηκε από τους μαθητές/-τριες των Ε-ΣΤ τάξεων και συντονίστηκε από τον Διευθυντή του Σχολείου κ. Ιωάννη Καρούντζο.

•Την Παρασκευή 25-6 ολοκληρώθηκαν τα μαθήματα του σχολικού έτους 2020-2021 και το σχολείο έκλεισε για τις καλοκαιρινές διακοπές. Βέβαια το μεγαλύτερο διάστημα του φετινού σχολικού έτους τα μαθήματα διεξήχθησαν μέσω τηλεπικοινωνιών λόγω της πανδημίας, αλλά το σχολείο θεωρείται ότι πέτυχε τους στόχους του, έστω και με αυτόν τον τρόπο, όσον αφορά τη γνωστική και παιδαγωγική κατάρτιση των μαθητών. Να ευχαριστήσουμε τον διευθυντή κ. Καρούντζο και το διδακτικό προσωπικό για το σημαντικό διδακτικό και παιδαγωγικό έργο που προσέφεραν και να τους ευχηθούμε, όπως και στους μαθητές, «καλές διακοπές» και καλή επάνοδο το επόμενο σχολικό έτος.